

๒๒.๖๖๖๖
๒๒.๖๖๖
๒๒.๖

การพัฒนาศาสตร์เรียนรู้ด้วยตนเองเรื่อง กาล (TENSES)
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

๒๒ ก.ย. ๒๕๔๗

บทคัดย่อ
ของ
นายนิพนธ์ บริเวธานันท์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
พฤษภาคม ๒๕๔๗

h ๒๕๔๙๒

นิพนธ์ บริเวรณันท์. (2547). การพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองเรื่อง กาล (TENSES) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญยฤทธิ์ คงคาเพชร

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองเรื่อง กาล (TENSES) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85 / 85

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ในช่วงชั้นที่ 2 (ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนศรีวิกรม์ เขตคลองเตย จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 48 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือ บทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองสำหรับผู้เชี่ยวชาญสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยและร้อยละ

ผลการศึกษาค้นคว้าได้บทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองเรื่อง กาล (TENSES) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีคุณภาพด้านเนื้อหาในระดับ ดีมาก มีคุณภาพด้านสื่อในระดับ ดี และมีประสิทธิภาพ 89.95 / 89.29

THE DEVELOPMENT OF THE SELF – LEARNING VIDEO TAPE PROGRAMS
IN ENGLISH SUBJECT ON “TENSES” FOREIGN LANGUAGE
FOR THE SECOND LEVEL STUDENTS

AN ABSTRACT
BY
MR.NIPON BRIWATANAN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Technology
at Srinakharinwirot University
May 2004

Nipon Briwatanan. (2004). *The Development of the Self – Learning Video Tape Program in English Subject on "TENSES" foreign language for the Second Level Students*. Master thesis, M.Ed. (Educational Technology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor : Asst.Prof.Boonyarith Kongkapetch

The purposes of this study were to develop the self – learning video tape program in English subject on "TENSES" for the second level students and to find out the efficiency according to the set of 85 / 85 criterion.

The samples of the study were 48 second level students (Primary 5), the second semester of 2003 academic year of the Srivikorn School Klongtoei Bangkok. They were selected individually by the efficiency of the self – learning video tape program, questionnaire on learning and evaluation. The data were analyzed by mean and percentage.

The result of the research from the development of the self – learning video tape program in English subject on "TENSES" for the second level students revealed that the quality of the information was in a very good level. The quality in communication was in a good level and the efficiency is equivalent to 89.95 / 89.29

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้พิจารณา
สารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทธิ์ คงคาเพชร)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทธิ์ คงคาเพชร)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อลิสรา เจริญวานิช)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร นัตรสุกกุล)

วันที่ 11 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญฤทธิ์ คงคาเพชร อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิราภรณ์ บุญส่ง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อลิศรา เจริญวานิช กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจน การตรวจแก้ไขให้ สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้งคณาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาทุกท่านที่ ประสทธิประสาทวิชาความรู้แก่ผู้ศึกษาค้นคว้าจนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาค้นคว้า ขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชาญชัย อินทรสุนานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อลิศรา เจริญวานิช และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกศินี โชติกเสถียร ที่กรุณาเป็นพี่เลี้ยงช่วยเหลือทางด้านสื่อรายการวิทยุทัศน์ รวมทั้ง ขอขอบพระคุณ พันเอกหญิงพวงจันทร์ คงคาเพชร อาจารย์สุดา แสงศรี และ อาจารย์พรชัย โคตะรักษ์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา และให้คำแนะนำตลอดจนตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาใน บทเรียนซึ่งคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กล่าวมาเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้

ขอขอบคุณอาจารย์สุกรา จิตภักดิ์รัตน์ และอาจารย์ทุกท่านที่โรงเรียนศรีวิกรม์ที่ให้ความช่วยเหลือใน การทดลอง ขอขอบคุณอาจารย์สุวดี เมืองสุข และอาจารย์ทุกท่านที่โรงเรียนปรมฤดีศึกษา ที่ช่วยประสานงาน ในทุกๆเรื่องเพื่อให้ได้ข้อมูลในการทดลองครั้งนี้

สุดท้ายขอขอบพระคุณบิดา มารดา และเพื่อนๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ให้คำแนะนำ ส่งผลให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ตามประสงค์

นิพนธ์ บริเวรณันท์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ประชากร.....	3
กลุ่มตัวอย่าง.....	4
เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและการพัฒนาการศึกษา.....	7
การวิจัยและการพัฒนาทางการศึกษา.....	7
การดำเนินการวิจัยและพัฒนา.....	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและการพัฒนาการศึกษา.....	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิดิทัศน์เพื่อการศึกษา.....	11
ความหมายวิดิทัศน์.....	11
คุณค่าของวิดิทัศน์เพื่อการศึกษา.....	12
ประเภทของรายการวิดิทัศน์.....	15
รูปแบบของรายการวิดิทัศน์เพื่อการศึกษา.....	16
การผลิตรายการวิดิทัศน์เพื่อการศึกษา.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิดิทัศน์เพื่อการศึกษา.....	23
งานวิจัยในประเทศ.....	24
งานวิจัยต่างประเทศ.....	25
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	26
ความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	27
จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	27
ประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	28
ประเภทและลักษณะของการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	28
เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ.....	30
จุดมุ่งหมายการจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	30

บทที่	หน้า
2 (ต่อ) โครงสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษ.....	30
การจัดหลักสูตรภาษาอังกฤษ.....	32
มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาค้นคว้า.....	32
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	34
เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	34
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	35
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	35
การดำเนินการทดลองหาประสิทธิภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง.....	38
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
4 ผลการศึกษาค้นคว้า.....	40
ผลการประเมินคุณภาพของบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง.....	40
ผลการวิเคราะห์การหาประสิทธิภาพของบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง.....	49
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	52
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	52
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	52
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	52
เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	53
การดำเนินการทดลองหาประสิทธิภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง.....	53
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	54
อภิปรายผล.....	55
ข้อเสนอแนะ.....	56
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย.....	57
บรรณานุกรม.....	58

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	64
ภาคผนวก ก. ตัวอย่างบทวิเคราะห์.....	65
ภาคผนวก ข. คุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ ตัวอย่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	82
ภาคผนวก ค. แบบประเมินคุณภาพบทเรียนวิเคราะห์เรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านเนื้อหา แบบประเมินคุณภาพบทเรียนวิเคราะห์เรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านสื่อ.....	92
ภาคผนวก ง. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	95
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	97

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 คุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	37
2 ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 1 Present Simple Tense โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา.....	41
3 ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 2 Present Continuous Tense โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา.....	42
4 ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 3 Past Tense โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา.....	43
5 ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 4 Future Tense โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา.....	44
6 ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 1 Present Simple Tense โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอน.....	45
7 ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 2 Present Continuous Tense โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอน.....	46
8 ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 3 Past Tense โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอน.....	47
9 ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 4 Future Tense โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอน.....	48
10 ผลการทดลองบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่อง TENSES ครั้งที่ 2.....	50
11 ผลการทดลองบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่อง TENSES ครั้งที่ 3.....	51
12 คุณภาพของแบบทดสอบของบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองทั้ง 4 เรื่อง.....	83

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

โลกปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดต่อสื่อสารได้พัฒนาไปอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้คนเราสามารถติดต่อกับสื่อสารกันทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว ในการติดต่อกับสื่อสารกันจำเป็นต้องใช้ภาษากลางที่เป็นภาษาสากลเพื่อการสื่อความไปในแนวทางเดียวกัน ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่มีผู้นิยมใช้กันมากในการติดต่อกับสื่อสารกับคนทั่วโลกและจัดเป็นภาษาสากลภาษาหนึ่งที่มีความสำคัญเป็น 1 ใน 5 ภาษาที่ใช้อยู่ในองค์การสหประชาชาติ ภาษาอังกฤษกลายเป็นภาษากลางในการสื่อสารของมวลมนุษยชาติในปัจจุบันมีคนพูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาประจำชาติหรือเป็นภาษาที่สองถึง 1,000 ล้านคน ร้อยละ 60 ของประชากรทั่วโลกนี้ออกอากาศเป็นภาษาอังกฤษ จะเห็นได้ว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (อมรวิรัช นาคทรพรพ. 2540 : 103 ; อ้างอิงจาก Naisbitt. 1995) ภาษาอังกฤษ มีบทบาทสำคัญต่อชนชาติต่างๆ และคนไทยเป็นอย่างมากไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และ การศึกษาดังนั้นผู้ที่รู้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดีย่อมเป็นผู้ได้เปรียบในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและแสวงหาความรู้ในด้านต่างๆ

การที่จะเรียนรู้ภาษาให้ได้ดีนั้น นักภาษาศาสตร์มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า ควรจะเรียนทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ให้สัมพันธ์กันไปตามลำดับ ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนต่างก็เป็นสื่อนำความคิด ตลอดจนความเข้าใจของบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่ง ทักษะต่างๆ จึงมีความสำคัญที่ควรได้รับการฝึกฝนอยู่เสมอ เพราะถ้าผู้ใช้มีความสามารถจะเป็นเครื่องช่วยในการถ่ายทอด การสื่อความคิด ความรู้สึก ทักษะคิด ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ไปสู่ผู้รับให้เข้าใจและเกิดความคิดความรู้สึกรวมทั้งทัศนคติที่ใกล้เคียงกันได้ กระทรวงศึกษาธิการ ได้บรรจุวิชาภาษาอังกฤษไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษา รวมทั้งได้มีการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ (กรมวิชาการ. 2539 : 2) การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีเนื้อหาสาระกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและความแตกต่างของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด ประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น นอกจากนี้ครูผู้สอนควรจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. 2542 :19)

ในการเรียนการสอนนั้นถ้าผู้สอนได้นำสื่อการสอนมาใช้ประกอบ ย่อมจะทำให้การเรียนการสอนมีความหมายยิ่งขึ้น เนื่องด้วยสื่อการสอนจะช่วยจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงและช่วยเพิ่มพูนความเข้าใจในสิ่งที่เรียนไปแล้ว เพราะสื่อการสอนคือตัวกลางที่จะนำสาร ไปยังผู้รับได้ถูกต้องและรวดเร็วที่สุด ชม ภูมิภาค (2523 : 5) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของสื่อที่ก่อให้เกิดผลดีแก่การสอนและการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. มีคุณสมบัติในการจับยึดประสบการณ์ กิจกรรมต่างๆ เอาไว้ เพื่อการสังเกต การศึกษาพิจารณา ได้เท่าที่ความต้องการจะศึกษา
2. มีคุณสมบัติในการจัดแจง จัดการและปรุ้งแต่งได้อย่างกว้างขวาง ทำให้สามารถแปลงเหตุการณ์ต่างๆ ได้ เช่น เทคนิคของภาพยนตร์และโทรทัศน์
3. มีคุณสมบัติในด้านการขยาย การแจกจ่ายเป็นหลายๆ ฉบับ เช่นการทำซ้ำ หรือในสื่ออันเดียวก็ใช้ได้หลายครั้ง รวมทั้งสามารถเข้าถึงคนจำนวนมากได้

วิดิทัศน์ เป็นสื่อที่มีคุณสมบัติครบทั้ง 3 ประการ เนื่องจากเป็นสื่อที่สามารถให้ความรู้ได้ทุกรูปแบบ ตั้งแต่ความรู้ง่ายๆ ไปจนถึงกระบวนการที่ซับซ้อน เป็นเครื่องมือที่สอนได้เหมือนกับการสอนของครูโดยตรง (พินิต วันโณ. 2520 : 11) วิดิทัศน์เป็นสื่อที่ผู้เรียนสามารถเห็น ได้ทั้งภาพที่มีการเคลื่อนไหวและเสียง รวมทั้งสามารถดูได้ในห้องที่มีสภาพแสงตามปกติ (ไพโรจน์ วรกระมล. 2539 : 2) รวมทั้งทางด้านการก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี เครื่องเล่นวิดิทัศน์มีราคาถูกลงและสามารถทำให้เข้าถึงกลุ่มคนได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถนำเอารายการวิดิทัศน์ที่บันทึกไว้นั้นมาเสนอได้ตลอดเวลา คุณภาพก็ไม่แตกต่างจากรายการสดมากนักทั้งยังสามารถลบและอัดใหม่ได้ตามต้องการ (เกศินี โชติกเสถียร. 2523 : 108) เนื่องจากคนเราสามารถรับรู้สิ่งต่างๆ จากการได้เห็นร้อยละ 75 การได้ยินร้อยละ 13 การสัมผัสร้อยละ 6 การได้กลิ่นร้อยละ 3 และการชิมรสร้อยละ 3 (Dale. 1956 : 230) จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้จากการได้เห็นและได้ยินคิดเป็นร้อยละ 88 ของประสาทการรับรู้ของมนุษย์ วิดิทัศน์จึงเป็นสื่อที่มีบทบาทและมีคุณค่าต่อการเรียน การสอนในปัจจุบันอย่างมาก เพราะวิดิทัศน์เป็นสื่อที่ใช้ง่าย สะดวกและประหยัด ดังนั้นจึงมีการนำเอาวิดิทัศน์มาใช้ อย่างแพร่หลาย และในโรงเรียนแต่ละโรงเรียนจะมีเครื่องเล่นวิดิทัศน์อย่างน้อยโรงเรียนละหนึ่งเครื่อง เพื่อใช้ในการเรียนการสอน แต่ในการผลิตรายการวิดิทัศน์เพื่อการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษายังมีไม่มากเท่าที่ควร อาจเป็นเพราะว่าความยุ่งยากในกระบวนการผลิต หรือนำสื่อชนิดนี้ไปใช้ก็ตาม

ในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนได้มีการจัดให้มีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายจนถึงชั้นอุดมศึกษาแต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ผลการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนยังไม่อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ นักเรียนบางคนเมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้วยังไม่สามารถอ่านหรือเขียนภาษาอังกฤษที่ถูกต้องได้ ปัญหาส่วนหนึ่งอาจมาจากการที่นักเรียนได้เรียนภาษาอังกฤษค่อนข้างน้อยและเมื่อกลับไปบ้านแล้วไม่มีโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารอีกด้วย ประกอบกับหลักสูตรสาระการเรียนรู้ฉบับใหม่มีแนวโน้มในการเรียนภาษาอังกฤษน้อยลง การเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูในปัจจุบันไม่ค่อยมีความแตกต่างจากครูสมัยก่อน คือ ครูจะเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอนแต่เพียงผู้เดียวจะใช้วิธีในการบรรยายประกอบกับการให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดจากบทเรียนเป็นส่วนใหญ่ซึ่งในบางเนื้อหาบางเรื่องบางตอน นักเรียนไม่มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้และไม่กล้าที่จะซักถามครูผู้สอนจึงทำให้พลาดโอกาสในการเรียนรู้ในสิ่งที่ถูกต้อง นักเรียนบางคนมีความสามารถใน

การท่องจำคำศัพท์ได้เป็นอย่างดี แต่เมื่อนำคำศัพท์มาประกอบเป็นประโยคแล้วไม่สามารถที่จะสื่อสารเป็นประโยคได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เนื่องจากการขาดการฝึกฝนในการเขียนประโยค

จากประสบการณ์ในด้านการสอนประกอบกับการสังเกตรูปแบบการเรียนการสอนของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ พบว่าในด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษเป็นเนื้อหาที่ค่อนข้างยากต่อการรับรู้ของนักเรียน ดังนั้นถ้านักเรียนไม่ให้ความสนใจเป็นพิเศษ จะไม่สามารถเข้าใจในเนื้อหาได้อย่างถ่องแท้ ด้านผู้สอนครูผู้สอนไม่มีการเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอน ยังคงยึดรูปแบบการสอนเก่า คือ เปิดหนังสือประกอบการสอนและไม่มีสื่อประกอบการสอนที่น่าสนใจ หรือไม่มีกิจกรรมที่มากระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งยังคงเป็นการเรียนการสอนแบบเดิมๆ ที่ทำให้ความสนใจในการเรียนของนักเรียนลดลง ในด้านการจัดเวลาในการเรียน การเรียนภาษาอังกฤษซึ่งถือว่ามีความยากในตัวเนื้อหาของวิชาเองอยู่แล้ว การจัดให้วิชาภาษาอังกฤษไปเรียนในภาคบ่ายยังเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากนักเรียนจะเกิดการล้าจากการเรียนในภาคเช้า และนักเรียนจะเกิดอาการไม่สนใจเรียนมากขึ้นในภาคบ่ายหลังจากได้ทานอาหารกลางวัน หรือจะเป็นการเล่นในช่วงพักก็ตาม

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงได้มีแนวความคิดที่จะผลิตบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่อง กาล (Tenses) เพื่อเป็นสื่อสำหรับครูผู้สอนซึ่งเป็นการช่วยให้ครูผู้สอนสามารถสอนได้ตามจุดประสงค์มากยิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองเรื่อง กาล (Tenses) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85 / 85

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ได้บทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองเรื่อง กาล (Tenses) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85 / 85
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองในเนื้อหาวิชาอื่นๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1 ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) ที่ศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนศรีวิกรม์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 ห้องเรียน รวม 125 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ในช่วงชั้นที่ 2 (ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนศรีวิกรม์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร จำนวน 48 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) แบ่งเป็น

การทดลองครั้งที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ จำนวน 3 คน

การทดลองครั้งที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ จำนวน 15 คน

การทดลองครั้งที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ จำนวน 30 คน

3. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างบทเรียนวิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เป็นความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องกาล (Tenses) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 จำนวน 4 เรื่อง ด้วยกันคือ

เรื่องที่ 1. Present Simple Tense

- หลักการเปลี่ยนคำกริยา
- ประโยคต่างๆใน Present Simple Tense

เรื่องที่ 2. Present Continuous Tense

- หลักการเปลี่ยนคำกริยาในรูป V. ing
- ประโยคต่างๆใน Present Continuous Tense

เรื่องที่ 3. Past Tense

- การเปลี่ยนคำกริยา ให้อยู่ในรูปของอดีตกาล
- ประโยคต่างๆใน Past Tense

เรื่องที่ 4. Future Tense

- หลักการใช้ Future Tense
- ประโยคต่างๆใน Future Tense

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียนวิทัศน์เรียนด้วยตนเอง หมายถึง บทเรียนที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นนำเสนอในรูปแบบบทเรียนวิทัศน์ที่มีทั้งภาพ และ เสียงประกอบเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเข้าใจในรายวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง กาล (Tenses) สำหรับช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 บันทึกลงในเทปบันทึกภาพระบบ PAL แบบ VHS ใช้กับเครื่องเล่นเทปวิทัศน์ และเครื่องรับโทรทัศน์สำหรับเรียนด้วยตนเอง โดยจัดเนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก นักเรียนจะต้องศึกษาเนื้อหาและทำแบบฝึกหัดที่แทรกอยู่ในรายการโดยไม่จำกัดเวลา และสามารถรู้ผลการเรียนได้จากการเฉลยคำตอบในรายการวิทัศน์

2. การพัฒนาบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง หมายถึง บทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองที่ผลิตเสร็จเรียบร้อยแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านสื่อการสอนตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้กับผู้เรียนและมีการประเมินคุณภาพของบทเรียน เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85 / 85

3. การหาประสิทธิภาพบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง หมายถึง ผลการเรียนรู้จากบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองโดยใช้เกณฑ์ 85/85

85 ตัวแรก หมายถึง ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ย ที่นักเรียนทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนด้วยบทเรียนวิดิทัศน์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 85

85 ตัวหลัง หมายถึง ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ย ที่นักเรียนทำแบบทดสอบภายหลังการเรียนด้วยบทเรียนวิดิทัศน์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 85

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความจำ ความเข้าใจที่วัดได้จากคะแนนที่นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนจากบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง กาล (Tenses) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

5. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่จบปริญญาเอกและมีประสบการณ์ในการทำงาน 3 ปีขึ้นไป, ผู้ที่จบปริญญาโทและมีประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปีขึ้นไปหรือผู้ที่จบปริญญาตรีและมีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารข้อมูลต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสำหรับใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาและหาประสิทธิภาพการพัฒนาวิดิทัศน์เพื่อการศึกษาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยแยกเป็นหัวข้อต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและการพัฒนาการศึกษา

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิดิทัศน์เพื่อการศึกษา

2.1 ความหมายของวิดิทัศน์

2.2 คุณค่าของวิดิทัศน์เพื่อการศึกษา

2.3 ประเภทของรายการวิดิทัศน์

2.4 รูปแบบรายการวิดิทัศน์เพื่อการศึกษา

2.5 การผลิตรายการวิดิทัศน์เพื่อการศึกษา

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิดิทัศน์เพื่อการศึกษา

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.1 ความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.2 จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.3 ประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.4 ประเภทและลักษณะของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

4. เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

4.1 จุดมุ่งหมายการจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2 โครงสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษ

4.3 การจัดหลักสูตรภาษาอังกฤษ

4.4 มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและการพัฒนาการศึกษา

การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา (Educational Research and Development หรือ R&D) เป็นการพัฒนาการศึกษาโดยพื้นฐานการวิจัย (Research Based Development) เป็นกลยุทธ์ หรือ วิธีการสำคัญอันหนึ่งที่นิยมใช้ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการศึกษา โดยเน้นหลักแห่งเหตุผลและตรรกวิทยา เป้าหมายหลัก คือ ใช้เป็นกระบวนการในการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา (Educational Products) ซึ่งหมายถึง วัสดุครุภัณฑ์ทางการศึกษา เช่น หนังสือ แบบเรียน เทปวีดิทัศน์ เทปเสียง แผ่นภาพโปร่งใส คอมพิวเตอร์และอื่นๆ ที่ใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษา รวมไปถึงวิธีการและกระบวนการทางการศึกษาต่างๆด้วย

1.1 การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา

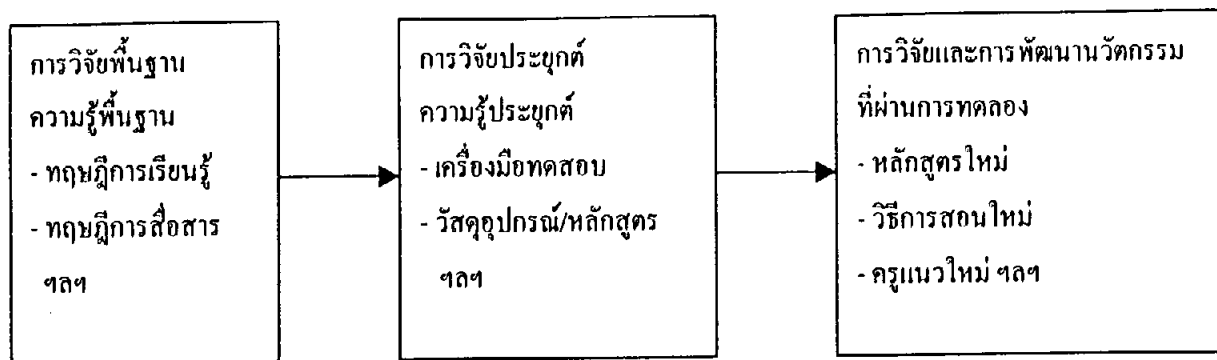
การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาแตกต่างจากการวิจัย ทางการศึกษา 2 ประการ คือ

1.1.1 เป้าหมาย (Goal) การวิจัยทางการศึกษามุ่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ โดยการวิจัยพื้นฐานหรือมุ่งหาคำตอบกับการปฏิบัติงานโดยการวิจัยประยุกต์แต่การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษามุ่งพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา แม้ว่าการประยุกต์ทางการศึกษาหลายโครงการก็มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา เช่น การวิจัยเปรียบเทียบประสิทธิผลของวิธีสอนหรืออุปกรณ์การสอนที่ผู้ศึกษาอาจพัฒนาสื่อหรือผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาสำหรับการสอนแต่ละแบบแต่ละผลิตภัณฑ์เหล่านี้ได้ใช้สำหรับการทดสอบสมมุติฐานของการวิจัยแต่ละครั้งเท่านั้น

1.1.2 การนำไปใช้การวิจัยการศึกษามีช่องว่างระหว่างผลการวิจัยกับการนำไปใช้จริงอย่างกว้างขวาง กล่าวคือ ผลการวิจัยทางการศึกษาจำนวนมากในผู้ไม่ได้รับการพิจารณานำไปใช้นักการศึกษา และนักวิจัยจึงหาทางลดช่องว่างดังกล่าวโดยวิธีเรียกว่า “การวิจัยและพัฒนา”

อย่างไรก็ตามการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษามีใช้สิ่งที่ทดแทนการวิจัยทางการศึกษาแต่เป็นเทคนิควิธีที่จะเพิ่มศักยภาพของการวิจัยการศึกษาให้มีผลต่อการจัดการศึกษาคือเป็นตัวเชื่อมเพื่อแปลงไปสู่ผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาที่ใช้ประโยชน์ได้จริงในโรงเรียนทั่วไปซึ่งการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษามุ่งพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาเพื่อให้สามารถนำผลิตภัณฑ์ทางการศึกษานั้นๆ ไปใช้ได้จริงและเกิดประโยชน์สูงสุดโดยจะต้องมีการออกแบบสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาด้วยการทดลองการประเมินผลและการป้อนกลับเพื่อปรับปรุงให้ผลผลิตนั้นพัฒนาขึ้นทั้งด้านคุณภาพและประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

ดังนั้นพอสรุปความสัมพันธ์และความแตกต่างระหว่างการวิจัยทางการศึกษากับการวิจัยและพัฒนา ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงความสัมพันธ์และความแตกต่างระหว่างการวิจัยการศึกษากับการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา

อำนาจ ช่างเรือน (2532 : 24-28) ได้กล่าวถึงการวิจัยและการพัฒนาการศึกษาไว้ว่าการวิจัยทางการศึกษามุ่งค้นหาความรู้ใหม่โดยอาศัยการวิจัยพื้นฐานหรือมุ่งหาคำตอบที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน โดยการวิจัยประยุกต์และตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาถึงแม้ว่าการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา เช่น การวิจัยเปรียบเทียบประสิทธิผลของวิธีการสอนหรืออุปกรณ์การสอน ผู้ศึกษาอาจพัฒนาสื่อหรือผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาแต่ละแบบ แต่ผลิตภัณฑ์เหล่านี้ถูกนำไปใช้สำหรับการทดสอบสมมุติฐานของการวิจัยแต่ละครั้งเท่านั้น ไม่ได้พัฒนาไปสู่การใช้สำหรับโรงเรียนทั่วไป

1.2 การดำเนินการวิจัยและพัฒนา

ขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนา

บอร์ก, วอลเตอร์ อาร์และกอลล์ (Borg, Walter R. and Gall. 1979 : 784-785) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนสำคัญของการวิจัยและพัฒนาไว้ 10 ขั้นตอน ดังนี้คือ

1. กำหนดผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาและรวบรวมข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นนี้ต้องกำหนดให้ชัดว่าผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาที่จะวิจัยและพัฒนา คืออะไร โดยต้องกำหนดว่า

- 1.1 ตรงกับความต้องการหรือไม่
- 1.2 ความก้าวหน้าทางวิชาการมีพอเพียงในการที่พัฒนาผลิตภัณฑ์ที่กำหนดหรือไม่
- 1.3 บุคลากรที่มีอยู่ทักษะความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการวิจัยและพัฒนาหรือไม่
- 1.4 ผลิตภัณฑ์นั้นจะพัฒนาขึ้นในเวลาอันสมควรหรือไม่

พร้อมทั้งศึกษาทฤษฎีและงานวิจัย การสังเกตภาคสนามซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ผลิตภัณฑ์การศึกษาที่กำหนดขึ้นถ้ามีความจำเป็นผู้ทำการวิจัยและพัฒนาอาจจะต้องทำการศึกษาวิจัยขนาดเล็กเพื่อหาคำตอบซึ่งการวิจัยและทฤษฎีที่มีอยู่ไม่สามารถตอบได้ก่อนที่จะเริ่มทำการพัฒนาต่อไป

2. วางแผนวิจัยและพัฒนางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขั้นนี้ประกอบด้วย

- 2.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้ผลิตภัณฑ์
- 2.2 ประเมินค่าใช้จ่ายกำลังคนและเวลาที่ต้องใช้เพื่อศึกษาหาความเป็นไปได้
- 2.3 พิจารณาผลสืบเนื่องผลิตภัณฑ์

3. พัฒนารูปแบบขั้นตอนของผลิตภัณฑ์

ขั้นนี้เป็นการออกแบบและจัดทำผลิตภัณฑ์การศึกษาตามที่วางแผนไว้ เช่น ถ้าเป็นโครงการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรอบรมระยะสั้นก็จะต้องออกแบบหลักสูตร เตรียมวัสดุของหลักสูตร คู่มือฝึกอบรม เอกสารในการฝึกอบรมและเครื่องมือการประเมินผล

4. ทดลองหรือทดสอบผลิตภัณฑ์ครั้งที่ 1

ขั้นนี้เป็นการนำผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบและจัดเตรียมไว้แล้วในขั้นที่ 3 ไปทดลองใช้เพื่อทดสอบคุณภาพขั้นต้นของผลิตภัณฑ์ในโรงเรียนจำนวน 3 โรงเรียนใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กจำนวน 6 - 12 คน ประเมินผลโดยใช้แบบสอบถาม การสังเกต และการสัมภาษณ์แล้วรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์

5. ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ ครั้งที่ 1

ขั้นนี้เป็นการนำข้อมูลและผลการทดลองใช้จากขั้นที่ 4 มาพิจารณาปรับปรุง

6. ทดลองหรือทดสอบผลิตภัณฑ์ ครั้งที่ 2

ขั้นนี้เป็นการนำผลิตภัณฑ์ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองเพื่อทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ตามวัตถุประสงค์ในโรงเรียนจำนวน 5 - 15 โรงเรียนจำนวน 30 - 100 คน ประเมินผลเชิงปริมาณในลักษณะ Pre-test กับ Post-test นำผลไปเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของการใช้ผลิตภัณฑ์อาจมีกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ถ้าจำเป็น

7. ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ ครั้งที่ 2

นำข้อมูลและผลทดลองจากขั้นที่ 6 มาพิจารณาปรับปรุง

8. ทดลองหรือทดสอบผลิตภัณฑ์ ครั้งที่ 3

ขั้นนี้เป็นการนำผลิตภัณฑ์ที่ปรับปรุงไปทดลองเพื่อทดสอบคุณภาพการใช้งานของผลิตภัณฑ์โดยผู้ใช้ตามลำพังในโรงเรียนจำนวน 10 - 30 โรงเรียนจำนวน 40 - 200 คน ประเมินผลโดยการใช้แบบสอบถาม การสังเกตและการสัมภาษณ์แล้วรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์

9. ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ ครั้งที่ 3

นำข้อมูลจากการทดลองขั้นที่ 8 มาพิจารณาปรับปรุงเพื่อผลิตและเผยแพร่ต่อไป

10. เผยแพร่

ขั้นนี้เป็นการนำเสนอรายงานเกี่ยวกับผลการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในที่ประชุมสัมมนาทางวิชาการหรือวิชาชีพหรือส่งไปพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการและติดต่อหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อจัดทำผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาเผยแพร่ไปใช้ในโรงเรียนต่างๆ หรือติดต่อบริษัทเพื่อผลิตจำหน่าย

การวิจัยและพัฒนาเกิดขึ้นจากแนวคิดในการที่จะเชื่อมโยงช่องว่างระหว่างผลการวิจัยและการปฏิบัติ ซึ่งเป็นผลมาจากการวิจัยทางการศึกษาส่วนใหญ่มีเป้าประสงค์ของการวิจัยมิใช่เพื่อพัฒนาผลงานแต่มีจุดประสงค์เพื่อค้นหาความรู้ใหม่ (ได้แก่ วิจัยพื้นฐาน) หรือไม่ก็เพื่อตอบคำถามเฉพาะเกี่ยวกับปัญหาในทางปฏิบัติ (ได้แก่ วิจัยประยุกต์) ถึงแม้ว่าการวิจัยพื้นฐานและการวิจัยประยุกต์จะส่งเสริมทางการศึกษาหลายประการก็ตามแต่มีวิธีที่ไม่เหมาะสมสำหรับการพัฒนางานใหม่ๆ เพื่อนำไปใช้กับสถานการณ์จริงโดยเฉพาะ

อย่างซึ่งการวิจัยประยุกต์นั้นข้อค้นพบที่ได้จากผลการวิจัยมักจะเป็นเพียงความมีนัยสำคัญทางสถิติเท่านั้น ไม่ใช่มีนัยสำคัญทางปฏิบัติในห้องเรียนปกติ ข้อบกพร่องอีกประการหนึ่งของการวิจัยพื้นฐานและการวิจัยประยุกต์ คือ สถานการณ์ที่ใช้ในการศึกษามีความแตกต่างไปจากในชั้นเรียนปกติมากซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อการปฏิบัติ ดังนั้น การวิจัยและพัฒนาจึงเอาข้อค้นพบของการวิจัยพื้นฐานและการวิจัยประยุกต์นำมาใช้งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและการพัฒนาการศึกษา

งานวิจัยหลายเรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมากผู้ศึกษาได้รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาการศึกษาเพื่อศึกษาข้อมูลดังนี้

รังสี เกษมสุข (2531 : 37) ได้ศึกษาเพื่อสร้างบทเรียนเทปโทรทัศน์สำหรับประกอบการเรียนการสอนเรื่อง ลักษณะสีและการประสมวงของเครื่องดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ บทเรียนเทปโทรทัศน์ประกอบวิชาดนตรี เรื่องลักษณะสีและการประสมวงของเครื่องดนตรีไทยและทดสอบปรากฏว่า บทเรียนเทปโทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาดนตรี เรื่อง ลักษณะสีและการประสมวงของเครื่องดนตรีไทย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80 ที่กำหนดไว้

สุรินทร์ อารมย์สว่าง (2542 : 79) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่อง การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากเทปโทรทัศน์การสอนที่มีการนำเสนอภาพคอมพิวเตอร์กราฟิกต่างกัน 2 แบบ ผลการศึกษาพบว่า ผลการเรียนรู้ของนิสิตที่เรียนจากเทปโทรทัศน์การสอน เรื่องการใช้ไมโครโฟน เรื่องการตัดต่อเทปเสียง และเรื่อง การผสมสัญญาณเสียง ที่มีการนำเสนอภาพคอมพิวเตอร์กราฟิกแบบภาพจริงเสริมด้วยภาพคอมพิวเตอร์กราฟิกบางส่วน สูงกว่านิสิตที่เรียนจากเทปโทรทัศน์การสอนที่มีการนำเสนอภาพคอมพิวเตอร์กราฟิกแบบภาพคอมพิวเตอร์กราฟิกเต็มส่วนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

ปานสิริ เสาวดี (2544 : 48) ได้พัฒนารายการวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องการปกครองในระบบประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏว่า รายการวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องการปกครองในระบบประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 90 / 90 ที่กำหนดไว้

วรวรรณ จันทรัฐ (2531 : 54-55) ได้สร้างเทปโทรทัศน์สำหรับผู้ปกครอง ในการฝึกฟังให้แก่เด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 2 ชุด คือความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเด็กที่บกพร่องทางการได้ยินและวิธีการฝึกฟังให้กับเด็กที่บกพร่องทางการได้ยินได้ตั้งเกณฑ์ประสิทธิภาพที่ระดับ 80 / 80 ทำการทดลองกับผู้ปกครอง 12 คน ผลการวิจัยมีค่าอยู่ระหว่าง 90.00 ถึง 96.67 และ 83.33 ถึง 94.44

ผจญ มุกดา (2542 : 58) ได้พัฒนาหาประสิทธิภาพและศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากรายการวิดิทัศน์วิชาภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่องตาลโตนด, สิ่งแวดล้อมกับชีวิตมนุษย์ และวัฒนธรรม ผลการทดลองปรากฏว่า รายการวิดิทัศน์ วิชาภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เรื่องตาลโตนด, สิ่งแวดล้อมกับชีวิตมนุษย์และวัฒนธรรม มีประสิทธิภาพ 90.66 / 92.66, 92.33 / 95.16 และ 91.33 / 93.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 90 / 90 ที่กำหนดไว้ ส่วนการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่านักเรียนที่เรียน

จากรายการวิดิทัศน์วิชาภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนด้วยการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จูรี ก้อนนิล (2540 : 45-47) ได้สร้างแบบทดสอบหาประสิทธิภาพและเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของรายการวิดิทัศน์แบบโปรแกรม เรื่อง การประกันชีวิต สำหรับฝึกอบรมพนักงานสอบบัตรตัวแทนด้วยวิธีเรียนด้วยตนเองกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนขายใหม่ของบริษัทเมืองไทยประกันชีวิต จำกัด จำนวน 103 คน ผลการทดลองปรากฏว่ารายการวิดิทัศน์แบบโปรแกรมมีประสิทธิภาพ 90.71 / 91.22 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 90 / 90 ที่ตั้งไว้ส่วนการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ พบว่าตัวแทนขายใหม่ที่เรียนจากรายการวิดิทัศน์แบบโปรแกรมมีผลการเรียนรู้สูงกว่าตัวแทนขายใหม่ที่เรียนโดยการฝึกอบรมตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พงศ์พันธ์ อันตะริกานนท์ (2539 : 67-70) ได้พัฒนาบทเรียนวิดิทัศน์ด้วยตนเอง เพื่อให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเขียนบทวิดิทัศน์ จากการทดลองพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาทางการศึกษา สรุปว่า ผู้เรียนได้มีผลการเรียนรู้สูงขึ้นและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิดิทัศน์เพื่อการศึกษา

ในการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิดิทัศน์ผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิดิทัศน์เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับวิดิทัศน์เพื่อการศึกษา

2.1 ความหมายวิดิทัศน์

ปัจจุบันวิดิทัศน์เป็นสื่อการสอนที่ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวางในวงการศึกษา เพราะสามารถมองเห็นภาพและได้ยินเสียงได้ในเวลาเดียวกันจึงสามารถให้ความรู้ต่างๆ ไปหาความรู้ที่ซับซ้อนได้ด้วยเทคนิคในการผลิตดังนั้นจึงเอื้ออำนวยต่อการบันทึกหรือปรับปรุงบทเรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้นเหมาะสำหรับที่จะนำมาใช้ในการส่งเสริมการศึกษาทั้งในปัจจุบันและในอนาคตจึงมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของวิดิทัศน์ไว้หลายท่านดังนี้

Video Tape เป็นคำภาษาละติน มีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษว่า “to see” ในปัจจุบัน Video ถูกแปลว่า “ภาพ” คำว่า “Video Tape” หมายถึง แถบแม่เหล็กเพื่อนำกลับมาดูอีกในภายหลัง (ร่วมศักดิ์ แก้วปลั่งและอนันต์ธนา อังกินันท์. 2535 : 223) ซึ่งคำว่า “วิดิทัศน์, วีดีโอ, เทปโทรทัศน์ หรือภาพทัศน์” มีความหมายที่คล้ายคลึงกัน หมายถึง แถบเคลือบสารแม่เหล็กที่ใช้บันทึกสัญญาณภาพและสัญญาณเสียง (ราชบัณฑิตยสถาน. 2538 : 374)

สุพิทย์ กาญจนพันธ์ (2541 : 267) กล่าวว่า วิดิทัศน์ หมายถึงคำที่ใช้เรียกอุปกรณ์ในการสื่อสารใช้ในการสร้างและรับสารสนเทศเชิงทัศนภาพ

กิดานันท์ มลิทอง (2540 : 161-162) อธิบายว่า วิดิทัศน์ เป็นวัสดุสำคัญที่สามารถใช้บันทึกภาพและเสียงไว้ได้พร้อมกันในแถบเทปในรูปของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าและยังสามารถลบและบันทึกใหม่ได้เช่นเดียวกับเทปบันทึกเสียง

อัมพร น้อยสุวรรณ (2540 : 8) ได้สรุปว่า “วิดิทัศน์” หมายถึง วัสดุที่ทำการบันทึกหรือเก็บสัญญาณภาพและเสียงไว้ในรูปเส้นแรงแม่เหล็กที่ทำให้เกิดภาพเคลื่อนไหวปรากฏบนจอเครื่องรับได้เป็นภาพเคลื่อนไหวที่มีความสวยงามเหมือนธรรมชาติ ทำให้ผู้ดูเกิดการรับรู้และเรียนรู้ได้

บุญเที่ยง จุ้ยเจริญ (2534 : 180) กล่าวว่า วิดิทัศน์หรือแถบวิดิทัศน์ หมายถึง วัสดุที่บันทึกหรือเก็บสัญญาณภาพหรือข้อมูลอื่นใดที่ต้องการไว้ในรูปเส้นแรงแม่เหล็กมีลักษณะคล้ายกับแถบบันทึกเสียงนั่นเอง เนื้อแถบวิดิทัศน์ทำด้วยสาร Polyester บางแต่เหนียวแข็งแรงไม่ยืด ด้านล่างฉาบด้วยสาร Antistatic Carbon เพื่อป้องกันไฟฟ้าสถิตที่จะเกิดขึ้นบนเนื้อแถบวิดิทัศน์ เช่น เฟอรัสออกไซด์ โครเมียมออกไซด์ เหล็กออกไซด์ (Metal Oxide) เป็นต้น เพื่อทำหน้าที่เป็นสัญญาณแม่เหล็กไฟฟ้าที่ได้รับมาจากหัวแม่เหล็กด้านบนนี้จะถูกบรรจุไว้ในล้อหรือในคัลล์อีกทอดหนึ่ง

ไฮนิช, โมแลนดา และรัสเซล (Heinich, Molenda and Russell. 1982: 450) กล่าวว่า วิดิทัศน์ หมายถึง การจัดเก็บภาพและการแสดงภาพบนจอโทรทัศน์

ดังนั้นพอสรุปได้ว่า “วิดิทัศน์” หมายถึง สื่อวัสดุที่สามารถบันทึกสัญญาณภาพและเสียงไว้ในรูปเส้นแรงแม่เหล็กซึ่งสามารถนำมาชมได้โดยผ่านทางเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการมองเห็นภาพและได้ยินเสียงพร้อมกันได้สะดวก

2.2 คุณค่าของวิดิทัศน์เพื่อการศึกษา

วิดิทัศน์เป็นสื่อที่ได้รับความนิยมมากเพราะมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบให้มีความกระชับรัดกุมเหมาะกับการใช้งานทั้งในวงการบันเทิงและวงการศึกษา รวมถึงเป็นอุปกรณ์ที่สะดวกในการบันทึกและสามารถลบใหม่ได้ตามความต้องการ ประโยชน์ของวิดิทัศน์ที่นำมาใช้ในวงการศึกษา มีดังนี้

วสันต์ อดิษฐ์ (2533 : 13-14) ได้ชี้ให้เห็นว่าวิทยุโทรทัศน์มีจุดเด่นที่ทำให้คุณค่าในด้านการศึกษาศึกษา การเรียนการสอนและการฝึกอบรม คือ

1. สามารถเป็นสื่อกลางระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ในบรรยากาศห้องบรรยายขนาดใหญ่ได้อย่างดี ช่วยให้ผู้เรียนเห็นเหตุการณ์ต่างๆ ได้อย่างชัดเจน เช่น การทดลอง การสาธิต นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียนเรียนได้เป็นจำนวนมาก โดยการเพิ่มเครื่องรับภาพให้มากขึ้น
2. สามารถนำเอาสื่อการเรียนการสอนชนิดอื่นๆ มาใช้ได้เป็นอย่างดีไม่ว่าจะเป็นแผนภูมิ แผนภาพ แผนสถิติ ภาพถ่าย สไลด์ ภาพยนตร์ แถบวิดิทัศน์ ตลอดจนวัสดุสามมิติอื่นๆ
3. สามารถนำสิ่งที่อยู่ไกลตัวผู้เรียนมาสู่ผู้เรียนได้ อาจใช้สื่อที่กล่าวในข้อ 2 เข้าช่วย เช่น พูดถึงภูเขา น้ำแข็งก็สามารถนำภาพยนตร์เกี่ยวกับสิ่งนี้เข้ามาประกอบให้ผู้เรียนเห็นภาพได้อย่างชัดเจน
4. จัดอุปกรณ์ลดความเครียดและระยะทางออกไปไม่ว่าระบบการออกอากาศ ระบบส่งตามสายเคเบิล หรือการบันทึกลงแถบวิดิทัศน์ทำให้ผู้รับตามสถานที่ต่างๆ รับได้ง่ายขึ้น

5. เป็นสื่อที่เข้าสู่มวลชนได้เป็นจำนวนมากจึงทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายลงมาก เมื่อเฉลี่ยต่อหัวของผู้รับ
6. เทคนิคทางภาพพิเศษจะช่วยให้การผลิตรายการส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
7. การบันทึกภาพที่สามารถนำมาดูย้อนกลับได้ทันที ทำให้เหมาะแก่การให้ข้อมูลย้อนกลับ

(Feedback) ในการฝึกอบรมต่างๆ ได้ดี เช่น การฝึกพูด การฝึกสอนหน้าชั้นเรียน ฯลฯ

8. การมีอิทธิพลทางจิตใจต่อผู้ชมทำให้เหมาะแก่การใช้เป็นเครื่องมือสร้างค่านิยมต่างๆ แก่ผู้ชม
9. การใช้ผสมผสานกับสื่อชนิดอื่นๆ ได้ ช่วยสร้างคุณค่าการเรียนรู้อย่างสูง อาทิ การเชื่อมต่อระบบคอมพิวเตอร์กับเครื่องบันทึกแถบวิดิทัศน์ หรือเครื่องเล่นบันทึกแผ่นภาพ จะทำให้ปฏิสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอนระหว่างผู้เรียนกับสื่อมีประสิทธิภาพ

วิจิตร ถักศิรรัตน์ (2523 : 238) ได้กล่าวถึงคุณค่าของเทปโทรทัศน์ที่มีต่อการศึกษา ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือที่เข้าถึงคนหมู่มากได้พร้อมๆ กันทั้งหมด
2. เป็นการผสมผสานส่วนที่ดีที่สุดของภาพยนตร์และวิทยุเข้าด้วยกัน
3. เป็นเครื่องมือที่สามารถเอาชนะอุปสรรคของการเรียนรู้ได้หลายประการ ซึ่งไม่จำเป็นว่าผู้รับจะต้องมีความสามารถทางภาษาสูงหรือจะต้องอยู่ในเหตุการณ์นั้น
4. เป็นการเผยแพร่ความรู้ความสามารถของผู้เชี่ยวชาญไปยังผู้รับได้เป็นจำนวนมาก
5. โทรทัศน์สามารถนำเอาสื่อการสอนหลายอย่างมาใช้ร่วมกันอย่างสะดวก เป็นการใช้สื่อที่เรียกว่าสื่อประสมทำให้เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์
6. เป็นอุปกรณ์การสอนที่ใช้ได้กับผู้เรียนทุกระดับชั้นตั้งแต่ประถม มัธยมและ อุดมศึกษา
7. ใช้ในการสาธิตอย่างได้ผลในบทเรียนที่มีการปฏิบัติการทดลองทางวิทยาศาสตร์
8. ในการวิจัยพบว่าโทรทัศน์ใช้สอนหลักการความคิดรวบยอดและกฎเกณฑ์ได้ผลดีที่สุด

พินิต วัฒน โณ (2520 : 11) กล่าวว่า ในบรรดาสื่อมวลชนที่มีบทบาทสำคัญมากในการให้การศึกษา คือวิทยุและโทรทัศน์ซึ่งโทรทัศน์อยู่ในฐานะที่ดีมากเพราะว่าสามารถที่จะให้เห็นภาพและได้ยินเสียงจึงสามารถที่จะให้ความรู้ได้ทุกรูปแบบตั้งแต่ความรู้ง่ายๆ ไปหาขบวนการที่ซับซ้อนได้ เป็นเครื่องมือที่สามารถสอนได้เทียบเท่าการสอนโดยครู

อนันต์ธนา อังกนิษฐ์ และเกื้อกุล คูปรรัตน์ (2525 : 183-186) ได้กล่าวถึงคุณค่าของเทปโทรทัศน์ที่ใช้ในวงการศึกษาไว้ดังนี้

1. การนำเหตุการณ์ต่างๆ มาสู่ห้องเรียน การใช้เทปโทรทัศน์สามารถจับภาพได้ทันต่อเหตุการณ์ อาจจะถ่ายจากเหตุการณ์จริงๆ หรืออาจจะบันทึกเทปโทรทัศน์ก็ได้ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสดูไปพบกับเหตุการณ์นั้นๆ ด้วยตนเอง การใช้เครื่องวีดิโอเทปแบบกระเป๋าทัวร์ สามารถทำได้อย่างสะดวกสบายเพราะสามารถนำไปผลิตรายการนอกสถานที่ได้แม้แต่ชนบทที่ไกลออกไป
2. สามารถจัดซื้อผลิตผลในการสอน ครูสามารถทำการสอนล่วงหน้าได้ โดยการบันทึกเทปเป็นโทรทัศน์เอาไว้ถ้าไม่ดียิ่งก็ลบทิ้งเฉพาะตอนนั้นแล้วอัดใหม่ได้ นอกจากนั้นยังสามารถเอาส่วนที่เป็นภาพยนตร์ส่วนที่ไปสัมภาษณ์วิทยากร เสียงเพลง เข้ามาผสมทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

3. ใช้กับผู้เรียนจำนวนมาก ในการจัดทำเป็นวิดีโอเทปเรียบร้อยแล้วสามารถนำไปถือปี่ส่งไปยังศูนย์ต่างๆ ที่ได้จัดทำขึ้นหรืออาจจะนำออกจำหน่ายให้กับผู้ที่สนใจ ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้มาก เช่น ปัญหาบางโรงเรียนครูที่มีคุณภาพไม่พอ ขาดแคลนอุปกรณ์การสอน เป็นต้น

4. ประหยัดเวลา เงินและครูสอน การใช้วิดีโอเทปนี้ ทำให้ผู้เรียนสามารถฟังรายการได้พร้อมกันที่ละหลายๆห้องเรียน หรือหลายสถาบันอีกทั้งยังประหยัดเงิน เมื่อใช้แล้วลบทิ้งและนำไปอัดใหม่ได้ม้วนเทปก็ไม่แพงมากเมื่อเปรียบเทียบกับภาพยนตร์ ส่วนผู้สอนแทนที่จะใช้หลายๆคนก็อาจใช้เพียงคนเดียวแต่ใช้สอนคนเป็นจำนวนมากได้

5. นักเรียนสามารถนำมาใช้เรียนเป็นกลุ่มหรือคนเดียวได้ในการใช้วิดีโอเทปนั้นนักเรียนจะนำมาใช้ศึกษาบทเรียนเมื่อใดก็ได้ เมื่อสามารถรวมตัวกันเข้าเป็นกลุ่มก็สามารถนำบทเรียนมาศึกษาได้หากไม่เข้าใจตอนใดอาจย้อนกลับไปดูเฉพาะตอนนั้นซ้ำกี่ครั้งก็ได้หรือบางครั้งหากนักเรียนมีเครื่องวิดีโอเทปที่บ้านก็อาจจะขอยืมม้วนเทปไปเปิดเองที่บ้านก็ย่อมทำได้

6. ใช้บันทึกจากภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ก็ได้ในการดูภาพยนตร์ที่นำมาฉายหรือดูรายการโทรทัศน์ หากชอบรายการใดและเห็นว่าเป็นประโยชน์ในการให้นักเรียนดูในห้องเรียนอาจบันทึกรายการหรือภาพยนตร์นั้นๆไว้ได้ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการสอนต่อไป

7. บันทึกการสาธิตในการสาธิตการสอนจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ต่างๆ เป็นจำนวนมาก เช่น การหล่อหุ่นจำลอง การเตรียมไฮโดรเจน การปรุงและจัดทำอาหารซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องเสียเวลา ค่าใช้จ่าย และกำลังคนเป็นจำนวนมาก เพื่อประโยชน์ในการสอนไม่ต้องสาธิตให้ดูทุกครั้งก็สามารถจัดทำเป็นวิดีโอเทปเอาไว้เมื่อต้องการใช้เวลาใดสามารถนำออกมาใช้ได้ทันที

8. บันทึกเพื่อจัดทำรายการแนะนำอาชีพต่างๆ ในด้านที่เกี่ยวข้องกับอาชีพต่างๆ โรงเรียนสามารถบันทึกเป็นรายการทางโทรทัศน์โดยการไปถ่ายทำจากผู้ที่ประกอบอาชีพต่างๆที่น่าสนใจในห้องดิน เช่น การปลูกข้าวเจ้า การเลี้ยงสัตว์ การทำสวนครัว การเลี้ยงปลา การเลี้ยงไหมและการทอผ้า ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนทั่วไปในการพัฒนาอาชีพของตน

9. บันทึกเทคนิคการใช้เครื่องมือต่างๆ โดยเฉพาะเครื่องมือทางช่าง เป็นสิ่งที่ยากลำบากในการที่จะเขียนข้อความได้ถึงแม้ว่าจะมีภาพประกอบที่เป็นภาพนิ่งก็ยังเข้าใจยากวิธีสะดวกก็คือการจัดทำเป็นวิดีโอเทปซึ่งทำให้ผู้ดูเข้าใจมากยิ่งขึ้น เช่น การใช้เครื่องกลึง เครื่องเจาะ เครื่องสำรวจพื้นที่ เป็นต้น

10. บันทึกรายการเพื่อการศึกษาพิเศษเป็นการศึกษาที่นอกเหนือไปจากหลักสูตรและมีความประสงค์จะให้นักเรียนได้เรียนรู้ เช่น การเชิญวิทยากรภายนอกเข้าไปพูดในโรงเรียน การเล่นเกม การเล่นดนตรีและขับร้อง

จะเห็นได้ว่าวิดีโอเทปมีประโยชน์ในทุกด้าน โดยเฉพาะทางด้านการศึกษามีสามารถเป็นผู้ช่วยครูในการสอนได้เป็นอย่างดี รวมถึงยังสามารถช่วยขจัดข้อผิดพลาดในการสอนของครูได้อีกด้วย

2.2 ประเภทของรายการวิทยุทัศน์

รายการโทรทัศน์ส่วนมากจะมีลักษณะคล้ายๆกัน เช่น การเสนอข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิง ฯลฯ โดย กิดานันท์ มลิทอง (2535 : 143); เกศินี โชติกเสถียร (2523 : 176-177); ร่วมศักดิ์ แก้วปลั่ง และ อนันต์ธนา อังกินันท์ (2521 : 65-66); ชลียา ลิ้มปิยากร (2536 : 169) ได้สรุปถึงประเภทของรายการโทรทัศน์เป็น 3 ประเภทใหญ่ๆไว้ดังนี้

1. รายการโทรทัศน์เพื่อการค้า (Commercial Television : CTV) เป็นรายการเพื่อความบันเทิง และธุรกิจโฆษณา รายการที่ออกอากาศส่วนใหญ่มุ่งต่อประชาชนทั่วไปทุกระดับชั้นและขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้ให้ความอุปถัมภ์รายการ
2. รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (Education Television : ETV) เป็นรายการโทรทัศน์ที่จัดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ความรู้กับประชาชนทั่วไปทุกระดับ ซึ่งเป็นการให้ความรู้ทั่วไปในด้านต่างๆ เช่น ด้านวิชาการ ประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา สิ่งแวดล้อม กฎหมาย ส่งเสริมแนะนำความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการทำมาหาเลี้ยงชีพ ซึ่งในบางครั้งอาจจัดบทเรียนเฉพาะผู้ชมบางประเภทหรือบางอาชีพอีกด้วย
3. รายการวิทยุทัศน์เพื่อการสอน (Instructional Television : ITV) เป็นรายการที่จัดขึ้นตามหลักสูตร ทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบ โรงเรียนเพื่อเสนอบทเรียนให้แก่ผู้เรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง การเรียนการสอนมีลักษณะคล้ายกับในห้องเรียนที่ครูสอนจริงๆ

สำหรับขอบเขตของรายการวิทยุทัศน์เพื่อการศึกษา วสันต์ อดิศักดิ์ (2533 : 14) ได้แบ่งรายการวิทยุทัศน์เพื่อการศึกษาเป็น 2 ประเภท ตามลักษณะของรายการ คือ

1. รายการวิทยุทัศน์เพื่อการศึกษา (Educational Television : ETV) รายการประเภทนี้มุ่งให้ความรู้ทั่วไปในด้านต่างๆ แก่ผู้ชม เช่น สารคดี วรรณกรรม ภาษา วิทยาศาสตร์ เกษตรกรรม ฯลฯ
2. รายการวิทยุทัศน์เพื่อการสอน (Instructional Television : ITV) รายการประเภทนี้เน้นเรื่อง การเรียนการสอนแก่กลุ่มชนบางกลุ่มโดยตรงใช้ได้ทั้งการสอนเนื้อหาทั้งหมดเป็นหลักและการสอนเสริม มักจะเป็นรายการที่ครอบคลุมกระบวนการเรียนการสอนที่สมบูรณ์ตั้งแต่วางวัตถุประสงค์ กระบวนการเรียน การสอนและการวัดผลใช้ได้ทั้งภายในสถานศึกษาโดยตรงหรือการศึกษาระบบเปิด เช่น รายการโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

นอกเหนือจากรายการวิทยุทัศน์เพื่อการศึกษาในลักษณะดังกล่าวแล้วยังแบ่งลักษณะอื่นได้อีก 3 ประเภท คือ

1. รายการวิทยุทัศน์เพื่อการศึกษาปกติ (Formal Educational Programmed) เป็นรายการที่ให้การเรียน การสอนในระบบเป็นหลักไม่ว่าจะเป็นระดับประถมศึกษา หรือระดับอุดมศึกษา
2. รายการวิทยุทัศน์เพื่อศึกษานอกระบบโรงเรียน (Non-formal Educational Programmed) เป็นรายการเพื่อให้ความรู้ และสาระประโยชน์ต่างๆ แก่ประชาชนผู้ไม่มีโอกาสเข้ามารับการศึกษา ในระบบโรงเรียนโดยตรง

3. รายการวิทยทัศน์เพื่อการศึกษาทั่วไป (Informal Educational Programmed) เป็นรายการที่ให้ความรู้แก่ประชาชนโดยทั่วไปไม่ว่าจะเป็นสารคดีทั่วไป ภาษา วิทยาศาสตร์ การแพทย์ เกษตรกรรม ฯลฯ

สุรัช สิกขามันต (2528 : 41-46) กล่าวไว้ว่ารูปแบบของรายการวิทยทัศน์เพื่อการศึกษา เป็นการให้ความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งอาจเป็นเนื้อหาในหลักสูตรการเรียนการสอนหรือความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต อาจจำแนกออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. รายการเพื่อการศึกษาในระบบโรงเรียน เช่น รายการวิทยุและโทรทัศน์ การสอนที่ใช้ตามสถานที่ต่างๆ
2. รายการเพื่อศึกษานอกระบบโรงเรียน เช่น รายการวิทยุและโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัยเปิด
3. รายการเพื่อการศึกษาทั่วไปเป็นรายการที่สร้างขึ้นเพื่อกลุ่มเป้าหมายที่เป็นประชาชนทั่วไปเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตที่ดี เช่น ข่าวเกษตรกรรม รายการหมอประจำบ้าน เป็นต้น

ในรูปแบบของรายการโทรทัศน์ที่ยกมานี้ สรุปได้ว่ารายการโทรทัศน์มีหลายประเภททั้งในด้านการศึกษา การค้า ซึ่งในประเภทของรายการโทรทัศน์มีรูปแบบการดำเนินกิจกรรมแตกต่างกันตามลักษณะและการใช้งาน

2.4 รูปแบบของรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

ในการผลิตรายการวิทยทัศน์ใดๆก็ตาม สิ่งสำคัญนอกจากเนื้อหาสาระต่างๆ ในรายการแล้วก็คือ รูปแบบของรายการที่เหมาะสมในการที่จะถ่ายทอดความรู้ ทักษะและข้อเท็จจริงต่างๆ ไปยังผู้ชมรายการ ซึ่งการกำหนดรูปแบบรายการควรจะเหมาะสมกับเนื้อหาที่กำหนดในการที่จะถ่ายทอดไปยังผู้ชมรายการให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจที่ต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด วสันต์ อดิษฐ์ (2533 : 146 -174) กล่าวว่า ในการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา หรือเพื่อการเรียนการสอนนั้น มิได้หมายถึงการที่ต้องมีครูโทรทัศน์ออกมาสอนและใช้กล้องโทรทัศน์จับภาพเท่านั้น ดังที่มีผู้กล่าวว่า “ การสอนที่ดี คือการสอนที่ผู้เรียนไม่รู้สีกว่ากำลังถูกสอน ” โดยได้กล่าวถึงรูปแบบของรายการวิทยทัศน์ไว้ดังนี้ คือ

1. รายการสอนตรง (Direct Teaching) จัดเป็นรูปแบบดั้งเดิมที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้และยังนิยมใช้อยู่มากในปัจจุบันเพราะการเรียนรู้ได้ดีในเวลาที่ไม่นานนักโดยเฉพาะเมื่อครูโทรทัศน์มีความสามารถในการสอน การอธิบาย ยังทำให้รายการนี้มีประสิทธิภาพ

2. รายการบรรยาย (Monologue) เป็นรายการที่มีผู้มาปรากฏตัวพูดคุยกับผู้ชมเพียงคนเดียวคล้ายๆ กับรายการสอนตรง เพียงแต่ประเภทนี้นั้นเน้นในเรื่องของการเรียนการสอนเป็นหลักแต่ประเภทนี้จะเน้นการให้ความรู้ความคิดทั่วไปแก่ผู้ชมมากกว่า

3. รายการสัมภาษณ์ (Interview) เป็นรายการที่ใช้วิธีการนำเอาข้อสังเกตจากบุคคลบางคนออกมาโดยผ่านทางคำถามและคำตอบ เสมือนเป็นรายการที่แสวงหาความจริงในนามของผู้ชม การสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์นั้น ผู้ชมสามารถได้ยินทั้งเสียง เห็นภาพที่ก่อให้เกิดการรับรู้ในความรู้สึก สีน้าของผู้ร่วมรายการ ตลอดจนเหตุการณ์อื่นประกอบการสัมภาษณ์นั้น

4. รายการสนทนา (Talk Show) เป็นรายการที่มีผู้ร่วมรายการตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมสนทนาในประเด็นที่เป็นที่สนใจในขณะนั้น โดยมีผู้ดำเนินการเป็นผู้นำการสนทนาเชื่อมโยงประเด็นควบคุมการ

สนทนาให้เป็นไปได้ด้วยดี รายการนี้จะต่างกับรายการสัมภาษณ์ตรงที่รายการสัมภาษณ์นั้น เน้นการถามตอบมากกว่าในขณะที่รายการสนทนาจะเน้นการแสดงความคิดเห็น

5. รายการข่าว (Newscast) เป็นการเสนอรายงานเหตุการณ์สำคัญที่เป็นที่สนใจของประชาชน หรือมีผลกระทบต่อประชาชน โดยจะเสนอให้เป็นปัจจุบันหรือทันทีที่เกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น

6. รายการสอนแบบจุลภาค การสอนแบบจุลภาคเป็นการสอนในสถานการณ์แบบย่อส่วนในห้องเรียนแบบต่างๆ ที่สามารถควบคุมได้ทุกกระบวนการโดยใช้นักเรียนเพียง 5 - 6 คนและใช้เวลาประมาณ 5 - 15 นาที เป็นการฝึกทักษะต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์จริงต่อไป

7. รายการสถานการณ์จำลองเป็นการนำเอาเทปโทรทัศน์มาใช้เพื่อบันทึกสถานการณ์ต่างๆ ที่สร้างขึ้นเพื่อการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียนให้เหมาะสมกับงานในสาขานั้นๆ

8. รายการสารคดีการสารคดีคือการอธิบายข้อเท็จจริงโดยมีการแสดงประกอบในบางส่วนหรือทั้งหมดโดยมุ่งให้ผู้ชมทราบวิธีการดำเนินงานตามลำดับขั้นโทรทัศน์เป็นสื่อที่ดีมากสำหรับการสารคดีเพราะสามารถเห็นภาพ และได้ยินเสียง อีกทั้งยังสามารถทำภาพขนาดต่างๆ เพื่อความชัดเจนในการชมได้ด้วย

9. รายการสารคดี เป็นรายการเพื่อเล่าเรื่องราวที่น่าสนใจให้แก่ผู้ชม เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง สารคดีนั้นควรจะให้ความรู้ ความเพลิดเพลิน เร้าอารมณ์ และการโน้มน้าวจิตใจ สารคดีทางโทรทัศน์สามารถเสนอได้หลายรูปแบบ เช่น ด้วยภาพถ่าย สไลด์ ภาพยนตร์หรือเทปโทรทัศน์

10. รายการเกม หรือทายปัญหา (Game Show or Quiz Show) เป็นรายการหนึ่งที่ใช้ได้ดีในการจัดทำรายการให้ความรู้แก่ผู้ชมและผู้ร่วมรายการ รายการประเภทนี้จะเป็นการแข่งขัน อาจจะเป็นรายบุคคลหรือทีมก็ได้ โดยมีพิธีกรเป็นผู้ดำเนินการ

11. รายการดนตรีและร่ำรำในรายการดนตรีและร่ำรำ เราเสนอภาพที่ปรากฏในแง่ของผลของภาพ เช่น การจัดองค์ประกอบภาพ การใช้เงาในการตกแต่งภาพตลอดจนการเคลื่อนไหวต่างๆ และในแง่ของการให้ข่าวสาร เช่น เทคนิคการใช้นิ้วมือกับเครื่องดนตรี การเคลื่อนไหวของมือและเท้าในการร่ำรำ เป็นต้น

12. รายการละครเป็นการผสมผสานระหว่างความสามารถในการเขียนบท การจัดฉาก การถ่ายภาพตลอดจนการให้แสงและเสียงประกอบการแสดง ละครโทรทัศน์จะแสดงให้เห็นถึงปฏิริยาของตัวละครได้ดี แต่การนำเสนอรายการแบบนี้เป็นที่น่าสนใจของผู้ชมแต่ในขณะเดียวกันก็เป็นรายการที่ยากที่สุดของผู้ผลิต ต้องอาศัยความสามารถสูงมาก

13. รายการแม็กกาซีน (Magazine Programmed) เป็นรายการที่ใช้รูปแบบในการนำเสนอแบบเดียวกับนิตยสาร คือ ในรายการเดียวกันจะประกอบไปด้วยส่วนย่อยๆ หลายส่วนหลายเหตุการณ์โดยทั่วไปมักจะเป็นเรื่องในแนวเดียวกันและจุดเด่นของรายการประเภทนี้คือความสามารถในการเชื่อมโยงส่วนย่อยต่างๆ เข้ามาเป็นรายการเดียวกันอย่างสอดคล้อง

ชัยขงค์ พรหมวงศ์ และคนอื่นๆ (2523 : 731-736) ได้อธิบายถึงรูปแบบของรายการวิทยุทัศน์ว่า รูปแบบ (Format) หมายถึงวิธีการและลีลาการนำเสนอเนื้อหาสาระและสิ่งที่มีอยู่ในรายการวิทยุทัศน์จำแนกรูปแบบได้หลายวิธีตามประเภทของรายการวิทยุทัศน์ โดยเสนอรูปแบบที่ใช้กันมาก 12 รูปแบบ ได้แก่

1. รูปแบบพูดคนเดียว (Monologue) เป็นรายการที่ผู้พูดปรากฏตัวพูดคุยกับผู้ชมเพียงคนเดียว ส่วนมากจะมีภาพประกอบเพื่อมิให้เห็นหน้าผู้พูด พูดอยู่ตลอดเวลา
2. รูปแบบสนทนา (Dialogue) เป็นรายการที่มีคนพูดคุยกันสองคนทั้งสองคนเป็นผู้ถามและถูกสนทนาแสดงความคิดเห็นประเด็นที่น่าสนใจทั้งคู่แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสนทนาอาจจะมีอยู่ 2-3 คน ก็ได้
3. รูปแบบอภิปราย (Discussion) เป็นรายการที่ผู้ดำเนินการอภิปรายหนึ่งคน ป้อนประเด็นคำถามให้ผู้ร่วมอภิปรายตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป แต่ไม่ควรเกิน 4 คน ผู้อภิปรายแต่ละคนจะแสดงความคิดเห็นของตนต่อประเด็นต่างๆ
4. รูปแบบสัมภาษณ์ (Interview) เป็นรายการที่มีผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ คือ มีวิทยากรมาสนทนากันโดยผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ จะสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เล่าให้ฟัง
5. รูปแบบเกม หรือตอบปัญหา (Quiz Show) เป็นรายการที่จัดให้มีการแข่งขันระหว่างคนหรือกลุ่มของผู้ที่มาร่วมรายการด้วยการเล่นเกมหรือตอบปัญหารายการแบบนี้อาจจัดอยู่ในลักษณะอื่นที่ทำให้ผู้ชมรายการมีส่วนร่วมด้วย
6. รูปแบบรายการสารคดี (Documentary Programmed) เป็นรายการที่เสนอด้วยภาพและเสียงบรรยายตลอดรายการโดยไม่มีพิธีกร ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท
  - 6.1 สารคดีเต็มรูปแบบ เป็นการดำเนินเรื่องด้วยภาพเนื้อหาตลอดรายการ
  - 6.2 กึ่งสารคดีพูดคนเดียว (Semi Documentary) เป็นรายการที่มีผู้ดำเนินรายการ ทำหน้าที่เดินเรื่องพูดคุยกับผู้ชมและให้เสียงบรรยายตลอดรายการนอกจากนั้นเป็นภาพแสดงเรื่องราวหรือกระบวนการตามธรรมชาติ
7. รูปแบบละคร (Drama) เป็นรายการที่เสนอเรื่องราวต่างๆ ด้วยการจำลองสถานการณ์เป็นละคร มีการกำหนดผู้แสดง จัดสร้างฉาก การแต่งตัวและแต่งหน้าให้สมจริงสมจัง และใช้เทคนิคการละครเพื่อการเสนอเรื่องราวให้เหมือนจริงมากที่สุดในการศึกษาละครโทรทัศน์อาจจำลองสถานการณ์ชีวิตของคนในสังคมเพื่อสอนความรู้ในเชิงจิตวิทยา สังคม การเมืองและการปกครอง
8. รูปแบบสารคดีละคร (Documentary Drama) เป็นรายการที่ผสมผสานรูปแบบสารคดีเข้ากับรูปแบบละคร หรือการนำละครมาประกอบรายการที่เนื้อหาบางส่วน มิใช่เสนอเป็นละครทั้งรายการเพื่อให้เกิดการศึกษาความรู้และแนวคิด
9. รูปแบบสาธิตและการทดลอง (Demonstration) เป็นรายการที่เสนอวิธีการทำอะไรสักอย่างเพื่อให้ผู้ชมได้แนวทางที่จะนำไปใช้ทำจริง
10. รูปแบบเพลงและดนตรี (Song and Music) มี 3 ลักษณะ คือ
  - 10.1 มีดนตรี นักร้องมาแสดงสด
  - 10.2 ให้นักร้องมาร้องควบคู่ไปกับเสียงดนตรีที่บันทึกมาแล้ว
  - 10.3 ให้นักร้องและนักดนตรีมาแสดง แต่ใช้เสียงที่บันทึกมาแล้ว
11. รูปแบบการถ่ายทอดสด (Live Programmed) เป็นรายการที่ถ่ายทอดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในขณะนั้น

12. รูปแบบนิตยสาร (Magazine Programmed) เป็นรายการที่เสนอรายการหลายประเด็น หลายรส และหลายรูปแบบในเวลาเดียวกัน

เกศินี โชติกเสถียร (2528 : 131) ได้อธิบายถึงรูปแบบการผลิตรายการวิทยุทัศน์เพื่อการศึกษาโดยจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

1. รูปแบบรายการวิทยุทัศน์ที่ผลิตขึ้นเพื่อการสอน (Teaching Format) เป็นกลุ่มรายการที่ใช้เพื่อการสอนตามหลักสูตร รูปแบบรายการมีบทบาทในเชิงสอนมากกว่าการจูงใจ การผลิตรายการวิทยุทัศน์ในลักษณะนี้จะง่ายกว่าแบบอื่นๆ

2. รูปแบบรายการเพื่อการเรียน (Learning Format) เป็นกลุ่มรายการวิทยุทัศน์ที่มุ่งใช้เพื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตร แบบกลุ่มแรกก็ได้ หรืออาจใช้เพื่อการศึกษาทั่วไปก็ได้ แต่เป็นรายการที่ต้องสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ชมมากขึ้นต้องให้ผู้ชมสนใจอยากติดตามโดยผู้ชมไม่รู้สึกรายการผลิตขึ้นมาสอนตนแต่กลับรู้สึกว่าเป็นรายการดีมีประโยชน์ น่าเรียน น่ารู้และเต็มใจชมโดยตลอด การผลิตรายการวิทยุทัศน์ในรูปแบบนี้ต้องการความปรานี และใช้เทคนิควิธีการที่มีประสิทธิภาพสูง

3. รูปแบบรายการเพื่อเผยแพร่ข่าวสาร (Information Format) เป็นกลุ่มรายการที่มุ่งใช้เป็นสื่อสารสนเทศแก่ประชาชนทั่วไปเพื่อสนองความใคร่รู้ เพื่อความทันต่อเหตุการณ์และสามารถปรับตัวเองเข้ากับความจริงก้าวหน้าของสังคมได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม รายการวิทยุทัศน์ในรูปแบบนี้ต้องสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ชมมากที่สุดการผลิตจำเป็นต้องปรานีและใช้เทคนิควิธีการที่มีประสิทธิภาพสูงสุดด้วย

จะเห็นได้ว่ารูปแบบรายการวิทยุทัศน์ที่มีผู้กล่าวมาแล้วนั้นมีอยู่มากมายหลายรูปแบบด้วยกันซึ่งแต่ละรูปแบบนั้นต่างก็มีลักษณะเด่นที่แตกต่างกันออกไปในการผลิตรายการวิทยุทัศน์ที่จะให้ได้คุณภาพและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ชมมากที่สุดนั้นจะต้องคำนึงถึงรูปแบบของรายการนั้นๆ ด้วย โดยเฉพาะรายการวิทยุทัศน์เพื่อศึกษานั้นจะต้องมีการวิเคราะห์ว่ากลุ่มผู้ชมรายการคือใครและต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อะไร ซึ่งก็คือการกำหนดวัตถุประสงค์นั่นเอง

2.5 การผลิตรายการวิทยุทัศน์เพื่อการศึกษา

ในการผลิตวิทยุทัศน์เพื่อการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญดังนั้นจึงได้มีการเตรียมการที่รอบคอบก่อนที่ทำการผลิตเทปวิทยุทัศน์จริง เพื่อที่จะได้เทปวิทยุทัศน์ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพินิต วัฒน (2520 : 19-20) ได้กล่าวไว้ว่า ขบวนการผลิตบทเรียนวิทยุทัศน์ตามหลักสูตรจะต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างฝ่ายผลิตหรือฝ่ายเทคนิคกับฝ่ายหลักสูตรหรือวิชาการในขั้นต้นคือการวางแผนการนั้นทางฝ่ายหลักสูตรจะต้องวิเคราะห์คือ

1. กำหนดจุดมุ่งหมายที่แน่นอนของบทเรียนที่จะทำให้ชัดเจนว่าเมื่อนักเรียนเรียนจบแล้วนักเรียนจะได้อะไรหรือทำอะไรบ้างตามเป้าหมาย

2. กำหนดเนื้อหาวิชาของบทเรียนว่าครอบคลุมสิ่งใดและจะตอบสนองจุดมุ่งหมายของบทเรียนเพียงใด จะเรียบเรียงเนื้อหาวิชาในลักษณะใด จึงพร้อมที่จะถ่ายทอดออกมาเป็นภาพและเสียงหรือรายการบนจอโทรทัศน์ได้

3. วิเคราะห์ผู้เรียนในกลุ่มและวัยที่จะเป็นผู้รับบทเรียนวิดิทัศน์ เช่น วัย ความสามารถ ความรู้พิเศษ ความสนใจ พื้นฐานทางวัฒนธรรม และอื่นๆ ทั้งที่เพื่อประโยชน์ในการทำบทเรียนให้เหมาะสม

4. การเลือก ครูจะต้องทำอย่างพิถีพิถันโดยปกติเรามักจะเลือกครูที่สอนเก่งแต่ที่ระวังในเรื่องนี้ครูที่สอนเก่งนั้นบางครั้งอาจสอนได้ไม่ดีเท่ากับการสอนหน้าห้องนอกจากนั้นบุคลิกลักษณะของครูต้องเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาชีพที่สอนด้วย การคัดเลือกครูที่จะสอนบทเรียนทางเทปวิดิทัศน์จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง

เมื่อกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหา ผู้เรียน และคัดเลือกครูแล้วจะต้องดำเนินการต่อไปนี้

1. กำหนดขั้นตอนของการสอน
  2. จัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับบทเรียนให้ครบถ้วน
  3. เตรียมเอกสารประกอบการเรียน
- ขั้นวางแผนหรือเตรียมการ

ในการผลิตเทปวิดิทัศน์เพื่อการศึกษา นั้น ควรจะได้ทำการผลิตอย่างมีระบบเริ่มจากขั้นตอนการผลิต รายการวิดิทัศน์เพื่อการศึกษา จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างฝ่ายผลิตหรือฝ่ายเทคนิคกับฝ่ายวิชาการ และต้องปฏิบัติตามขั้นตอนจึงจะประสบความสำเร็จดังที่มุ่งไว้ ดังที่ ไพโรจน์ ธีระรนากุล, นิพนธ์ สุขศรีและ ขจีรัตน์ ปิยะกุล (2528 : 76-78) ธวัชชัย สันคติประภา (2528 : 13-19) ได้เสนอขั้นตอนการผลิตรายการ วิดิทัศน์ไว้ 13 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) เป็นขั้นที่ผู้ผลิตรายการจะต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ในการผลิตรายการ เช่น เนื้อหา เวลา ค่าใช้จ่าย ผู้ร่วมงานและสิ่งต่อไปนี้ด้วย คือ
  - 1.1 กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการผลิตให้ชัดเจน
  - 1.2 กำหนดหัวเรื่องให้กระชับรัดกุม
  - 1.3 กำหนดบุคคลเป้าหมายว่าเป็นใครบ้าง
  - 1.4 มีการประชุมร่วมกันของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ทั้งนี้เพื่อความเข้าใจร่วมกันในวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของรายการเทปวิดิทัศน์ครั้งนี้ นอกจากนั้นเจ้าหน้าที่ทุกคนจะต้องทราบถึงหน้าที่รับผิดชอบของตนอย่างชัดเจน
  - 1.5 กำหนดตารางการดำเนินงานว่าในแต่ละขั้นตอนจะใช้เวลาเท่าใด เช่น ใช้เวลาในการผลิต รายการนี้กี่วันเริ่มต้นและสิ้นสุดเมื่อใดรายการนี้จะให้นำเสนอเมื่อใด

2. รวบรวมเอกสารและรายงานการวิจัย (Collection of Materials and Research) ในขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้ผลิตรายการรวบรวมตำรา เอกสาร รายงานการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและอาจเป็นภาพยนตร์ สไลด์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา เพื่อนำมาประกอบในการผลิตเทปวิดิทัศน์ชุดดังกล่าวได้

3. คัดเลือกเอกสารชุดต่างๆ (Selection of Material) ตำราเอกสาร รายงานการวิจัยต่างๆ ตลอดจน ภาพยนตร์ และสไลด์ที่รวบรวมมาจากขั้นที่แล้วนั้นในขั้นนี้จะเป็นขั้นนำเอกสารต่างๆ ดังกล่าวมาคัดเลือกเอาเฉพาะที่เกี่ยวข้องและจำเป็นจะต้องใช้ในการเขียนบทส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องก็แยกต่างหากแต่อย่างไรก็ไม่ควรทิ้งไปหรือส่งคืนควรเก็บไว้ก่อนหากมีความจำเป็นต้องใช้ จะได้สามารถหยิบใช้ได้ทันที

4. เขียนบทรายการวิดิทัศน์ (Scenario Writing) บท (Scenario) หรือที่เรียกสั้นๆ ว่า Script นั้น หมายถึง เอกสารที่เขียนขึ้นเพื่อใช้ในการถ่ายทำเทปวิดิทัศน์ซึ่งประกอบด้วยข้อความ ลักษณะและบทบาทของภาพและเสียงโดยทั้งสามส่วนนี้จะแสดงความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันเอกสารต่างๆ ตลอดจนภาพยนตร์หรือสไลด์ที่ได้รับการคัดเลือกมาแล้วนี้ผู้เขียนจะนำสิ่งเหล่านี้มากำหนดเป็นภาพและเสียงเป็นเรื่องราวตามที่ได้กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์

ดังนั้นการเขียนบทถ่ายทำเทปวิดิทัศน์จึงเป็นการเขียนชี้แจงขั้นตอนการผลิตเทปวิดิทัศน์ในรายละเอียดทั้งส่วนภาพ (Video) และเสียง (Audio) ซึ่งขั้นนี้เป็นขั้นที่ต้องใช้การสร้างจินตนาการและประสบการณ์ของผู้เขียนบทอย่างมาก จีน คล้ายปานและคนอื่นๆ. (2528 : 31) ได้เสนอขั้นตอน ในการเขียนบทถ่ายทำเทปวิดิทัศน์ไว้ดังนี้

- 4.1 รวบรวมข้อมูลและทรัพยากรที่จะนำมาทำรายการ
- 4.2 คัดเลือกเนื้อหาให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของรายการ
- 4.3 กำหนดรายละเอียดในบทเทปวิดิทัศน์ ตามความสามารถของอุปกรณ์ที่มีอยู่รวมทั้ง

งบประมาณ และเจ้าหน้าที่ที่จะดำเนินการถ่ายทำ

- 4.4 ผู้เขียนบทจะต้องหาความรู้ว่าผู้ชมคอยติดตามรายการ
- 4.5 ความต่อเนื่องจากเนื้อหาเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ทำให้ผู้ชมคอยติดตามรายการ
- 4.6 ภาพและคำบรรยายจะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน
- 4.7 ข้อความที่ใช้เขียนถ่ายทำเทปวิดิทัศน์จะต้องใช้ประโยคง่ายๆ สั้นๆ แต่สื่อความหมายได้ดี

และเขียนให้อ่านง่าย

- 4.8 แทรกข้อคิดเห็นเพื่อให้ผู้ชมมีส่วนร่วม
- 4.9 บทเทปวิดิทัศน์จะต้องดึงดูดความสนใจและชวนให้ผู้ชมติดตามรายการ

5. การเตรียมการเพื่อบันทึกรายการเทปวิดิทัศน์ (Preparation for Recording) ในขั้นนี้เป็นขั้นที่เราต้องเตรียมเพื่อการบันทึกภาพตามตารางที่ได้กำหนดไว้วัสดุและอุปกรณ์ที่จะใช้มีอะไรบ้างใครเป็นผู้รับผิดชอบบ้างและจะถ่ายทำที่ไหนจะถ่ายทำห้องสตูดิโอ (Studio) หรือนอกสถานที่ หากมีการถ่ายทำนอกสถานที่ก็ควรจะมีผู้ไปดูสถานที่ที่จะถ่ายทำ และนัดแนะกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการแสดงประกอบฉากหรือมีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน วัสดุอุปกรณ์ที่จะต้องใช้ในการผลิตรายการเทปวิดิทัศน์ซึ่งจะเตรียมได้แก่

- 5.1 กล้องวิดิทัศน์ (Video Camera)
- 5.2 เครื่องบันทึกเทปวิดิทัศน์ (Video Tape Recorder)
- 5.3 เทปวิดิทัศน์ (Video Tape)
- 5.4 เครื่องบันทึกเสียง (Tape Recorder)
- 5.5 เทปเสียง (Audio Tape)
- 5.6 อุปกรณ์แสงไฟ (Lighting Equipment)
- 5.7 จอโทรทัศน์ (T.V. Monitor)

5.8 ไมโครโฟน (Microphone)

5.9 ขาตั้งกล้อง (Tripod)

5.10 สายและที่ต่อต่างๆ (Cables and Connectors)

6. การเตรียมการเกี่ยวกับศิลปกรรม (Art Work) ในการผลิตรายการเทปวีดิทัศน์นั้นจำเป็นต้องมีงานเกี่ยวกับศิลปกรรม เช่น ชื่อเรื่อง ชื่อผู้ร่วมผลิตรายการ ภาพวาด วัสดุกราฟิก แผนภูมิ แผนภาพ แผนสถิติ ตลอดจนสิ่งประกอบฉากต่างๆ

7. การเตรียมอุปกรณ์และวัสดุสำหรับการสาธิต (Equipment and Material for Demonstration) ในกรณีที่มีการสาธิตหรือมีการใช้วัสดุอุปกรณ์แสดงในเนื้อหาของผู้ผลิตควรคำนึงว่ามีวัสดุอุปกรณ์อะไรบ้างที่ต้องใช้ประกอบการสาธิตจะหาวัสดุอุปกรณ์เหล่านั้นได้มาจากที่ไหนบ้างควรเตรียมวัสดุอุปกรณ์เหล่านั้นให้เรียบร้อยก่อนที่จะดำเนินการถ่ายทำ

8. การบันทึกภาพ (Video Recording) เมื่อทำทุกสิ่งทุกอย่างเรียบร้อยแล้ว ก็ถึงเวลาที่ต้องบันทึกภาพต่างๆ ตามเนื้อหาในบทวีดิทัศน์

9. การตัดต่อ (Editing) หลังจากบันทึกภาพได้ตามต้องการแล้วให้นำภาพต่างๆ มาตัดต่อเป็นเรื่องราวตามที่ได้เขียน Script ไว้โดยใช้เครื่องตัดต่อภาพ (Editing machine)

10. การบันทึกเสียง (Sound Recording) ในขั้นนี้เป็นขั้นที่เสียงต่างๆ จะถูกบันทึกเข้าไปในเทปวีดิทัศน์ตามบทนั้น เช่น เสียงคำบรรยาย ดนตรีประกอบ และเสียงอื่นๆ

11. การทดลองฉาย (Preview) เมื่อเทปวีดิทัศน์ได้ถูกตัดต่อและบันทึกเสียงต่างๆ ตามบทที่กำหนดไว้แล้วเราก็นำเทปวีดิทัศน์ดังกล่าวมาเสนอรายการโดยให้ผู้ร่วมรายการฝ่ายต่างๆ ได้ชมพร้อมกันทั้งนี้เพื่อเป็นการตรวจสอบและวิจารณ์อีกครั้งหนึ่งเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

12. การนำไปใช้ (Utilization of Program) เมื่อเทปวีดิทัศน์ดังกล่าวได้เสนอให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนกลุ่มตัวอย่างของบุคคลเป้าหมายชมและแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เราก็นำเอาเทปวีดิทัศน์ดังกล่าวไปเสนอกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งอาจจะเป็นการเสนอในห้องเรียนหรือห้องอบรม

13. การประเมินผล (Evaluation) เมื่อฉายเทปวีดิทัศน์ดังกล่าวแล้วก็ควรมีการประเมินเพื่อทำให้ทราบว่ากลุ่มเป้าหมายมีความเข้าใจในเนื้อหาหรือไม่อย่างไร นอกจากนั้น กลุ่มเป้าหมายมีความคิดอย่างไรเกี่ยวกับการถ่ายทำ การแสดง การสาธิต(ถ้ามี) การดำเนินเนื้อหา การตัดต่อศิลปกรรม ดนตรี และเสียงประกอบซึ่งผลจากการประเมินนี้ผู้ผลิตก็สามารถนำไปใช้ปรับปรุงรายการเทปวีดิทัศน์และอาจใช้เป็นแนวทางในการผลิตเทปวีดิทัศน์ในเรื่องอื่นๆ ต่อไป

ยวดี ทองคำวรรณ (2541 : 14-15) ได้กล่าวถึงการใช้วีดิทัศน์ในการสอนภาษาว่า ควรมีคู่มือการใช้วีดิทัศน์ด้วยเพื่อบอกถึง

1. ชื่อเรื่อง
2. เนื้อเรื่อง
3. จุดประสงค์

4. ความรู้เดิมของผู้เรียน
5. สิ่งที่จะสอนเพิ่มเติม
6. วิธีดำเนินกิจกรรม

ดังนั้นพอสรุปได้ว่า การผลิตรายการวิทยุทัศน์ควรจะมีการผลิตอย่างมีระบบเป็นลำดับขั้นตอน ซึ่งบางขั้นตอนก็จำเป็นต้องอาศัยฝ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้องในส่วนที่มีความจำเป็นดังนั้นจึงพอที่จะสรุปเป็นขั้นตอนการผลิตรายการไว้ดังนี้

1. ขั้นวางแผน (Planning) เป็นขั้นที่ต้องคำนึงถึงปัจจัยในด้านต่างๆ เช่น การกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา เวลา ค่าใช้จ่าย และผู้ร่วมงาน
2. ขั้นรวบรวมเอกสารและงานวิจัย (Collection of Material and Research) เป็นขั้นรวบรวมเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประกอบในการผลิต
3. ขั้นเขียนบทรายการเทปวิทยุทัศน์ (Scenario Writer) เป็นขั้นที่เขียนบทเทปวิทยุทัศน์เพื่อถ่ายทำจริงให้ตรงกับจุดมุ่งหมายมีการชี้แจงขั้นตอนการผลิตที่ละเอียดทุกๆส่วน
4. ขั้นเตรียมการบันทึก (Preparation for Video and Sound Recording) เป็นขั้นเตรียมการบันทึกตามที่ได้เตรียมไว้ตามตารางที่กำหนด
5. ขั้นบันทึกภาพและเสียง (Video and Sound Recording) เป็นขั้นที่บันทึกภาพและเสียงให้เป็นไปตามบทเทปวิทยุทัศน์
6. ขั้นตัดต่อ (Editing) เป็นขั้นนำสัญญาณภาพและเสียงเข้ามาตัดต่อเพื่อให้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้
7. ขั้นทดลองฉาย (Preview) เป็นขั้นที่นำเทปวิทยุทัศน์มาเสนอให้ฝ่ายต่างๆ ชมพร้อมๆ กันเพื่อตรวจสอบและวิจารณ์
8. ขั้นปรับปรุง (Develop) เป็นขั้นที่นำผลจากการทดลองฉายมาปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ
9. ขั้นนำไปใช้ (Utilization of Program) เป็นขั้นที่นำผลผลิตไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย
10. ขั้นประเมินผล (Evaluation) เป็นขั้นที่ต้องทำการประเมินทุกขั้นตอนของการผลิตและการนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

สรุปได้ว่าในการผลิตรายการวิทยุทัศน์ควรจะมีการผลิตอย่างมีระบบเป็นลำดับขั้นตอนซึ่งต้องมีการอาศัยจากหลายๆ หน่วยงานก่อนที่จะมีการผลิตรายการใดรายการหนึ่งขึ้นมา

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิทยุทัศน์เพื่อการศึกษา

การวิจัยที่เกี่ยวกับวิทยุทัศน์ได้กระทำกันอย่างกว้างขวางทั้งในรูปแบบของการวิจัยสื่อเพื่อการศึกษา และที่เกี่ยวกับระบบทางการศึกษาหรือระบบการจัดการเรียนการสอนใหม่ๆ ซึ่งความรู้ที่ได้รับล้วนเป็นประโยชน์ต่อการศึกษทั้งสิ้นแต่ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะงานวิจัยที่นำวิทยุทัศน์มาใช้ประกอบเป็นสื่อการศึกษาที่สำคัญดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

ภูมิธ อานมณี. (2541 : 63-65) ได้พัฒนารายการวิดิทัศน์ เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่ารายการวิดิทัศน์มีประสิทธิภาพเป็น 95.85 / 91.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดและผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อำนาจ ชีระดำรงชัยกุล (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจที่ได้จากการเรียนด้วยรายการโทรทัศน์แบบใช้กราฟิกระดมคาถากับแบบใช้กราฟิกล้อมพิวเตอร์โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 60 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มๆละ 30 คน กลุ่มที่ 1 เรียนจากรายการโทรทัศน์แบบใช้กราฟิกล้อมพิวเตอร์ และกลุ่มที่ 2 เรียนจากรายการโทรทัศน์แบบใช้กราฟิกระดมคาถา หลังจากเรียนจบให้ทำแบบทดสอบถามความพึงพอใจและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้วนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกัน ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนจากรายการโทรทัศน์ทั้ง 2 รูปแบบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรวีร์ เมฆหมอก (2542 : 60) ได้ศึกษาผลการเรียนและเจตคติต่อวิชาพุทธศาสนาจากการเรียนด้วยบทเรียนวิดิทัศน์แบบโปรแกรม ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากบทเรียนวิดิทัศน์แบบโปรแกรมและนักเรียนที่เรียนจากการสอนปกติในรายวิชาพุทธศาสนา เรื่องความหมายและความสำคัญของพระพุทธศาสนาไม่แตกต่างกันแต่เรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากบทเรียนวิดิทัศน์แบบโปรแกรมสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเจตคติต่อวิชาพุทธศาสนาของนักเรียนที่เรียนจากวิดิทัศน์แบบโปรแกรมสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปานสิริ เสาวดี (2544 : 48) ได้วิจัยและพัฒนารายการวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องการปกครองในระบบประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลปรากฏว่ารายการวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องการปกครองในระบบประชาธิปไตย มีประสิทธิภาพ 90 / 90 ตามเกณฑ์

มานัส เกิดเข้ม (2539 : 71-72) ได้พัฒนารายการวิดิทัศน์การศึกษาด้วยตนเองวิชาชีพ เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 พบว่าผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ศึกษาจากรายการวิดิทัศน์สูงกว่ากลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

นพรัตน์ บุญกาญจน์วนิชา (2536 : 38-39) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนทางการเรียน โดยการเรียนรู้จากบทเรียนเทปโทรทัศน์กับการสอนแบบสาธิต เรื่องการผสมเทียมสุกร พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนทางการเรียนระหว่างการเรียนด้วยเทปโทรทัศน์กับการสอนแบบสาธิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บังอร สุวรรณศรี (2542 : 51-52) ได้ศึกษาการสร้างเทปวิดิทัศน์ประกอบการสอนวิชาดนตรี เรื่องการฝึกปฏิบัติฆ้องวงใหญ่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชประชาสมาสัยในพระบรม

ราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยปรากฏว่า บทเรียนเทปวีดิทัศน์สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 87.05 / 90.30 ซึ่งแสดงว่ารายการวีดิทัศน์ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

นิวัติ สุขโพธิ์ (2539 : 86) ได้ศึกษาการพัฒนารายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาด้านอาชีพสำหรับ รายการไทยที่อาศัยอยู่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชาในวิชาเกษตรกรรม เรื่องหน่อไม้ฝรั่ง โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นรายการไทยที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านป้องกันตนเอง ชายแดนไทย-กัมพูชา จำนวน 90 คน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม สามกลุ่มแรกใช้ในการทดลองและหาประสิทธิภาพของรายการโทรทัศน์ส่วนกลุ่มที่ 4 ให้ทำการ ทดสอบก่อนเรียน แล้วแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน โดยกลุ่มทดลองให้เรียนจาก รายการโทรทัศน์ที่พัฒนาได้ประสิทธิภาพแล้ว ส่วนกลุ่มควบคุมให้เรียนจากการสอนตามปกติ หลังจากเรียน จบทำการทดสอบหลังการเรียนแล้วนำผลมาวิเคราะห์ความแตกต่างผลการศึกษาพบว่า รายการโทรทัศน์ เพื่อการศึกษามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80 และผลการทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่าการ ทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และผลการทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่า ผลการทดสอบหลังเรียนของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับวีดิทัศน์ในประเทศ พบว่าวีดิทัศน์เป็นสื่อที่มีประโยชน์ ที่จะใช้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีซึ่งจากผลการวิจัยจะพบว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนจากการใช้ วีดิทัศน์มีผลการเรียนรู้อยู่ในเกณฑ์ดีทำให้ผู้เรียนสามารถรับรู้สารที่ต้องการถ่ายทอดได้อย่างครบถ้วน จึงทำให้วีดิทัศน์เป็นสื่อที่ควรมีการพัฒนาและนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนต่อไป

งานวิจัยในต่างประเทศ

คิวอี้ (Dewey. 1983 : 3218) ได้ศึกษาผลของวีดีโอเทปและวีดีโอดิस्क สำหรับการสอนแบบมี ปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนในสภาพการศึกษาแบบอิสระสำหรับการศึกษาค้นคว้าเพื่อการพัฒนาโมดูลสำหรับฝึก ทักษะฟุตบอล โดยการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์มาควบคุมระบบวีดีโอ MCVIT หรือ CAI แบบมีปฏิสัมพันธ์ กับผู้เรียนขอบเขตในการศึกษาคือ นักฟุตบอลในระดับไฮสคูลและโรงเรียนมัธยมต้นที่มีประสบการณ์สูง และไม่มีประสบการณ์ เพื่อที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดลองชี้ให้เห็นว่า MCVIT (Microcomputer Controlled Videotape System) ทำให้นักฟุตบอลทั้งกลุ่มที่มีประสบการณ์สูงและต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น นั่นคือ ผลของการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่ง สังเกตและพิสูจน์ได้

อาบรัม (Abrams. 1986 : 3326-A) ได้ทำการศึกษาผลของอินเตอร์แอคทีฟวีดีโอ ที่มีการสอนทักษะ การถ่ายภาพเบื้องต้น การศึกษาค้นคว้าเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของอินเตอร์แอคทีฟวีดีโอในกระบวนการเรียน การสอน เปรียบเทียบกับวีดีโอสอนทักษะการถ่ายภาพเบื้องต้นในสถานการณ์เรียนแบบรายบุคคลในระดับ วิทยาลัย ผลการทดลองปรากฏว่ากลุ่มที่เรียนด้วยอินเตอร์แอคทีฟวีดีโอ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่ม ที่เรียนจากวีดีโอธรรมดาทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เบอร์ค (Burke. 1971 : 12) ได้ทำการทดลองและสังเกตการเรียนการสอนโดยใช้โทรทัศน์พบว่า

คุณภาพการเรียนการสอนโดยใช้โทรทัศน์ดีกว่าการเรียนการสอนโดยใช้ครูในห้องเรียนเพราะมีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีคุณภาพดีกว่าครูในห้องเรียน นอกจากนี้โทรทัศน์ยังสามารถแสดงให้เห็นนักเรียนมองเห็นได้ทั่วถึงทุกคนไม่ว่าจะเป็นการสอนแบบสาธิต ทดลองหรือสอนด้วยภาษา

แคนเนอร์ (Kanner. 1959 : 307 – 308) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์จากการสอนโดยใช้โทรทัศน์และจากครูสอนในวิชาไฟฟ้าเบื้องต้น ในเรื่องการเรียนความคงทนในการจำ ระดับความสามารถโดยใช้นักเรียน 124 คน แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ผู้สอนคนเดียวและอุปกรณ์การสอนเหมือนกัน ใช้เวลาสอน 38 ชั่วโมงเป็นเวลา 5 วัน ทั้ง 2 กลุ่ม สอบข้อทดสอบความคงทนในการจำหลังจากเรียน 1 เดือนผ่านไปผลปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างการเรียนและความคงทนในการจำ ส่วนระดับความสามารถ กลุ่มที่ใช้โทรทัศน์สูงกว่าที่ใช้โดยครู

โคนิค และฮิลล์ (Koenig and Hill. 1967 : 12) ได้สรุปผลการวิจัยเปรียบเทียบผลการเรียนการสอนโดยใช้เทปโทรทัศน์กับการเรียนการสอนจากครูในห้องเรียนปกติ ผลการวิจัยส่วนใหญ่พบว่าการเรียนการสอนโดยใช้โทรทัศน์มีผลดีกว่าการเรียนการสอนจากครูในห้องเรียนปกติและได้แสดงความเห็นไว้ว่าอาจเป็นเพราะการสอนทางโทรทัศน์มีการเตรียมตัวที่ดีกว่า

มิเลอร์และเบรนแนน (Miller and Brennan. 1983) แห่งมหาวิทยาลัย Zhongshan เมือง Canton ได้ทำการศึกษาการใช้วีดิทัศน์ในการช่วยสอนภาษาแก่ชาวต่างชาติ พบว่าการใช้วีดิทัศน์นั้นง่ายและสะดวกเช่นเดียวกับเทปบันทึกเสียง และยังให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาษาพูดและภาษาท่าทาง

ฟิชเชอร์ (Fisher. 1977 : 216) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้เทปโทรทัศน์ในการสอนทักษะการว่ายน้ำและการเรียนรู้จังหวะการเคลื่อนไหว โดยการศึกษาวิจัยนักเรียนชายและหญิง อายุประมาณ 10 - 13 ปี จำนวน 60 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มมีพัฒนาการเรียนรู้ที่ดีขึ้นมีการเรียนรู้ทักษะที่สอนและมีทักษะในการว่ายน้ำไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฮิลเลียร์ด (Hilliard. 1978) พบว่า โทรทัศน์มีอิทธิพลต่อสังคมเป็นอย่างมากเป็นสถานที่ให้การศึกษาแก่สังคม เป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ช่วยในการขยายตัวทางวัฒนธรรม และเป็นโรงเรียนที่ไม่มีขีดจำกัดเป็นอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนในโรงเรียนทั้งทางด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม โทรทัศน์ยังมีส่วนในการประชาสัมพันธ์ ก่อให้เกิดการขยายตัวในการซื้อขาย

จากงานวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ว่าเทปวีดิทัศน์เป็นสื่อที่มีประโยชน์มากต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในปัจจุบันโดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนสูงขึ้นเมื่อเทียบกับการสอนปกติและสามารถนำไปใช้ได้ในทุกระดับชั้น

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

แนวทางการศึกษาที่เน้นในเรื่องของการจัดการศึกษาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งในความแตกต่างระหว่างบุคคลนี้มีสาเหตุมาจากหลายด้าน ดังนั้นจึงมีวิธีการสอนแบบต่างๆ ขึ้นมาเพื่อให้เหมาะกับผู้เรียนในแต่ละคน

3.1 ความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

พัชรี พลางค์ (2526: 83) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองหมายถึง วิธีเรียนชนิดหนึ่งที่มีโครงสร้าง และมีระบบที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ การเรียนแบบนี้ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกเรียนตามเวลา สถานที่เรียนและระยะเวลาในการเรียนแต่ละบท แต่จะต้องจำกัดอยู่ภายใต้โครงสร้างของบทเรียนนั้นๆ เพราะในแต่ละบทเรียนจะมีวิธีเรียน ชี้แนะไว้ในคู่มือ (Study Guide)

เพ็ญสุข ภู่อะกุล (2528 : 17) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองหมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งจัดขึ้นโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ตลอดจนวิธีการบรรลุถึงจุดประสงค์ด้วยตนเอง กิจกรรมที่จัดขึ้นมุ่งให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ครูจะเป็นเพียงผู้แนะนำและจัดเตรียมอุปกรณ์ตลอดจนสถานที่ในการศึกษาค้นคว้า

กริฟฟิน (Griffin. 1983 : 153) ได้อธิบายว่า การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เฉพาะของบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยมีเป้าหมายไปสู่การพัฒนาทักษะ การเรียนรู้ของตน และความสามารถในการวางแผนปฏิบัติการ และประเมินผลการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เป็นเฉพาะบุคคล

สเคเจอร์ (Skager. 1978 : 13) ได้อธิบายว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นการพัฒนาการเรียนรู้และประสบการณ์ตนเองตลอดจนความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติและการประเมินผลของกิจกรรมการเรียนทั้งในลักษณะที่เป็นเฉพาะบุคคล และในฐานะที่เป็นสมาชิกของกลุ่มการเรียนที่ร่วมมือกัน

จากความหมายข้างต้น กล่าวได้ว่าการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นวิธีการเรียน ที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาวิธีการเรียนในเรื่องที่สนใจได้อย่างอิสระทั้งระยะเวลาและสถานที่โดยมีครูหรือผู้รู้อื่นๆ ให้คำแนะนำและจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนหรือกิจกรรมการเรียนไว้อย่างเป็นระบบโดยการเรียนรู้จะเป็นการสนองความต้องการของผู้เรียนที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนั้น ผู้เรียนจึงสามารถประเมินผลการเรียนของตนเองได้อย่างชัดเจนซึ่งในปัจจุบันการเรียนด้วยวิธีดังกล่าวนี้ได้มีการนำมาประยุกต์ใช้กับสื่อสมัยใหม่ที่อยู่ในความสนใจของผู้เรียนและเป็นสื่อที่สามารถกระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนสนใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น เช่น การประยุกต์ใช้กับสื่อคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ซึ่งเป็นสื่อที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในรูปแบบของการเรียนรู้ด้วยตนเองได้เป็นอย่างดี

3.2 จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

กาเย่ และบริกส์ (Gagne'. and Briggs. 1974: 185-187) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองนี้เป็นหนทางที่จะทำให้การสอนบรรลุจุดมุ่งหมายได้ตามต้องการ (Needs) โดยมีความสอดคล้องกับบุคลิก (Characteristics) ของผู้เรียนแต่ละคน ตามจุดมุ่งหมาย 5 ประการคือ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินทักษะเบื้องต้นของผู้เรียน
2. เพื่อช่วยในการค้นหาจุดเริ่มต้นของผู้เรียนแต่ละคนในการจัดลำดับการเรียนตามจุดมุ่งหมาย
3. ช่วยในการจัดวัสดุ และสื่อให้เหมาะสมกับการเรียน
4. เพื่อให้เกิดความสะดวกในการประเมินผล และส่งเสริมความก้าวหน้าทางการเรียนของแต่ละบุคคล
5. เพื่อช่วยให้ผู้เรียน เรียนได้ตามอัตราความสามารถของตน

3.3 ประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ด้วยจุดมุ่งหมายของวิธีการเรียนรู้ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น รูปแบบการเรียนนี้จึงได้ก่อประโยชน์ในหลาย ๆ ด้าน ดังที่ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526: 188) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. หลักสูตรหรือรายวิชาได้ถูกจัดไว้อย่างมีระบบ
2. ระบบการวัดผลประกอบด้วยเครื่องวัดระดับความรู้ที่จะเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. เอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้เรียนอย่างกว้างขวางตามบุคลิกภาพของผู้เรียน
4. กระบวนการสอนเหมาะสมกับบุคลากรในหน่วยงาน

การเรียนการสอนแบบเรียนรู้ด้วยตนเองยังเกื้อหนุนสภาพการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพดังนี้

1. ผู้เรียนมีโอกาสร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสนใจ
2. ผู้เรียนมีโอกาสรับข้อมูลย้อนกลับทันที
3. ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงตลอดเวลา
4. การเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนอย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ วีระ ไทพพานิช (2529: 126) ยังได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยตนเองไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง
2. เป็นการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
3. ผู้เรียนมีอิสระมากกว่าการสอนแบบปกติ
4. เป็นการจูงใจผู้เรียน และผู้เรียนจะชอบบรรยากาศการเรียนมากขึ้น
5. ผู้สอนมีเวลาที่จะทำงานกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล เมื่อผู้เรียนต้องการ

กล่าวโดยสรุปการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนได้เรียนตามความพึงพอใจของตนเองมีอิสระในการเรียนรู้ตามสภาพความต้องการของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีความสนใจและตั้งใจที่จะเรียนเพิ่มมากขึ้น

3.4 ประเภทและลักษณะของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

คุณลักษณะของผู้เรียนที่แตกต่างกันทำให้ความสามารถในการเรียนและวิธีการเรียนจึงแตกต่างกันไปด้วยนักการศึกษาหลายท่านได้แบ่งประเภทและลักษณะของการเรียนรู้ด้วยตนเองไว้อย่างสอดคล้องกัน ดังนี้

กาเย่ (Gagne', 1974: 187) ได้แบ่งประเภทของการเรียนรู้ด้วยตนเอง ออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. แผนการเรียนอิสระ (Independent Study Plan) เป็นการศึกษาที่ครูกับนักเรียนตกลงกันในเรื่องของจุดมุ่งหมายของการเรียนและจึงให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าให้บรรลุจุดมุ่งหมายด้วยตนเอง

2. การศึกษาด้วยการควบคุมตนเอง (Self-Directed Study) จะมีการตกลงในจุดมุ่งหมายเฉพาะกำหนดเอาไว้แล้วแต่วิธีการศึกษานั้นเป็นเรื่องของนักเรียนครูอาจแนะนำการอ่านและจัดเตรียมวัสดุไว้ให้แล้วแต่นักเรียนจะใช้หรือไม่ใช้ก็ได้หากนักเรียนผ่านการทดสอบก็ถือว่าใช้ได้

3. โปรแกรมผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-Centered Programs) เป็นโปรแกรมที่จัดขึ้นกว้างๆ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนโดยมีวิชาหลัก วิชาเสริม และวิชาเลือก

4. เรียนตามความเร็วของตน (Self-Pacing) เป็นการเรียนที่ผู้เรียนเรียนตามอัตราความเร็วหรือความสามารถของตนเอง มีการกำหนดจุดมุ่งหมายและเกณฑ์ต่าง ๆ ไว้ทุกคนเหมือนกันแต่จะต่างกันที่เวลาที่ใช้ในการเรียน

5. การเรียนการสอนที่ผู้เรียนกำหนดเอง (Student-Determined Instruction) นักเรียนเลือกจุดมุ่งหมายวัสดุการศึกษา กำหนดเวลาเอง ทดสอบเอง มีเสรีที่จะทำจุดมุ่งหมายใดก็ได้

นอกจากนี้ เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2528: 287) ยังได้กล่าวถึงการเรียนรู้ด้วยตนเองในรูปแบบของบทเรียนโมดูล (Instructional Module) ไว้ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง กล่าวคือ สามารถเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ด้วยตนเองโดยมีครูเป็นผู้คอยดูแลให้คำปรึกษาเท่านั้น

2. วัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนควรจะมีลักษณะที่ดีเพื่อให้ผู้เรียน เรียนได้ด้วยความเข้าใจและเกิดความรู้ตามลำดับไม่สับสนและจะได้เป็นการเพิ่มพูนความรู้ทีละน้อยๆ ตามขั้นตอน

3. จูงใจผู้เรียนในทุกๆ กิจกรรมการเรียนซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสนใจเรียนด้วยความอยากรู้อยากเห็นซึ่งจะเป็นผลให้การเรียนนั้นมีความหมายมากขึ้น ✓

4. ภาษาที่ใช้ชัดเจน ถูกต้อง และเหมาะสมกับระดับความรู้และระดับชั้นของผู้เรียน

5. เนื้อหามีความถูกต้อง คำอธิบายชัดเจน ซึ่งจะเป็นการทำให้ผู้เรียนเข้าใจไม่ไขว่ไขว

6. ให้ผู้เรียนมีพัฒนาการหลายด้านในเนื้อหาบทเรียนบางเรื่อง บางตอน หรือ บางบทอาจจะต้องมีความจำเป็นต้องให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการด้านเจตคติ มีความซาบซึ้งและเห็นคุณค่าด้วยนอกเหนือจากความรู้และทักษะ

ส่วน วชิร บุรณสิงห์ (2526: 417 - 418) ได้กล่าวถึงลักษณะของวิธีการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลไว้อย่างสอดคล้องกันดังนี้

1. จัดแผนการเรียนให้เหมาะสมกับระดับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน เช่น จัดชั้นเร่งรัดสำหรับผู้เรียนที่เรียนเก่งมีตำราที่ใช้เรียนด้วยตนเอง จัดสอนซ่อมเสริม

2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน เช่น การมอบหมายงานตามระดับความสามารถหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

3. ใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมตามระดับความสามารถของผู้เรียน

4. การประเมินผลควรกำหนดให้เหมาะสมกับรายวิชา

คุณลักษณะสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้นั้นจะต้องมีวัตถุประสงค์และกิจกรรมที่เหมาะสมและมุ่งให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีการนำสื่อมาใช้อย่างเหมาะสมและมีการประเมินผลระหว่างเรียนและหลังเรียน

การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นการเรียนรู้ตามความสามารถ ความสนใจของผู้เรียนให้ผู้เรียนมีอิสระมากกว่าการเรียนแบบปกติ ดังนั้นการสร้างบทเรียนที่ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นจึงต้องมีการกำหนดจุดประสงค์และกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนเรียนได้ด้วยความเข้าใจเพื่อให้เกิดความรู้ตามลำดับ นอกจากนี้ยังต้องมีการเสริมแรงและประเมินผลเป็นระยะอีกด้วย

4. เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

4.1 จุดมุ่งหมายการจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

2. มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า

3. มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการมีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีปรับวิธีการคิดวิธีการทำงานให้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์

4. มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญหาและทักษะในการดำเนินชีวิต

5. รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกที่ดี

6. มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าผู้บริโภค

7. เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ชีดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

8. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสังแวดล้อม

9. รักประเทศชาติและรักท้องถิ่นมุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

4.2 โครงสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษ

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการจุดมุ่งหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2545 จึงได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

1. ระดับช่วงชั้น

กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียน ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ช่วงชั้น	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา	
	ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3)	ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6)	ช่วงชั้นที่ 2 (ม.1 – 3)	ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4 – 6)
	การศึกษาภาคบังคับ			
	การศึกษาขั้นพื้นฐาน			
กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม				
ภาษาไทย	●	●	●	●
คณิตศาสตร์	●	●	●	●
วิทยาศาสตร์	●	●	●	●
สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม	●	●	●	●
สุขศึกษา และ พลศึกษา	■	■	■	■
ศิลปะ	■	■	■	■
งานอาชีพและเทคโนโลยี	■	■	■	■
ภาษาต่างประเทศ	■	■	■	■
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	◇	◇	◇	◇
เวลาเรียน	ประมาณปีละ 800 – 1,000 ชม.	ประมาณปีละ 800 – 1,000 ชม.	ประมาณปีละ 1,000 – 1,200 ชม.	ประมาณปีละ 800 – 1,000 ชม.

- หมายเหตุ สัญลักษณ์ที่ใช้แทนในตารางโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- สาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้และการแก้ปัญหา
  - สาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ และศักยภาพพื้นฐานในการคิด และการทำงาน
  - ◇ กิจกรรมที่เสริมสร้างการเรียนรู้นอกจากสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม และการพัฒนาตนตามศักยภาพ

4.3 การจัดหลักสูตรภาษาอังกฤษ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำหรับผู้เรียนทุกคนทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถปรับใช้ได้กับการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งในระบบ นอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สถานศึกษานำไปใช้จัดการเรียนรู้ในสถานศึกษานั้นกำหนดโครงสร้างที่เป็นสาระการเรียนรู้จำนวนเวลาอย่างกว้างๆ มาตรฐานการเรียนรู้ที่แสดงคุณภาพผู้เรียนเมื่อเรียนจบ 12 ปี และเมื่อจบการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้นของสาระการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสถานศึกษาต้องนำโครงสร้างดังกล่าวนี้ไปจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษาโดยคำนึงถึงสภาพปัญหา ความพร้อม เอกลักษณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งนี้สถานศึกษาต้องจัดทำรายวิชาในแต่ละกลุ่มให้ครบถ้วนตามมาตรฐานที่กำหนด

นอกจากนี้สถานศึกษาสามารถจัดทำสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมเป็นหน่วยการเรียนรู้รายวิชาใหม่ๆ รายวิชาที่มีความเข้มข้นอย่างหลากหลายให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ และความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยเลือกสาระการเรียนรู้จาก 8 กลุ่มในช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 และจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้ หรือรายวิชานั้นๆ ด้วยสำหรับช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 นั้นยังไม่ควรให้ผู้เรียนรายวิชาที่เข้มข้นควรเรียนเฉพาะรายวิชาพื้นฐานก่อน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งกำหนดไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ สำหรับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาสามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

สาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศประกอบด้วย

สาระที่ 1	ภาษาเพื่อการสื่อสาร
สาระที่ 2	ภาษาและวัฒนธรรม
สาระที่ 3	ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
สาระที่ 4	ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

4.4 มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ด 1.1 : เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐาน ค 1.2 : มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นโดยใช้เทคโนโลยี และการจัดการที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐาน ค 1.3 : เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และการสื่อสารข้อมูล ความคิดเห็น และความคิดรวบยอดในเรื่องต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพและมีสุนทรียภาพ

สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ค 2.1 : เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ค 2.2 : เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษา และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ค 3.1 : ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ค 4.1 : สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ ตามสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม

มาตรฐาน ค 4.2 : สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การทำงาน การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

จากการที่ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการนำวิดิทัศน์มาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนนั้นวิดิทัศน์มีประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างยิ่งเพราะเป็นสื่อที่สามารถสร้างแรงจูงใจแก่ตัวผู้เรียนเป็นอย่างดีและยังสามารถนำมาใช้เป็นวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองด้วยแล้วผู้เรียนสามารถที่จะเรียนรู้และทบทวนบทเรียนได้ตามความต้องการช้าหรือเร็ว หรือจะเรียนกี่ครั้งก็ได้จนกว่าจะเข้าใจทำให้ผู้เรียนสามารถมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของ Tenses ได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงมีความเหมาะสมที่จะนำมาพัฒนาบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองเรื่องกาล (Tenses) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) อย่างยิ่ง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
5. การดำเนินการทดลองหาประสิทธิภาพบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) ที่ศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนศรีวิกรม์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 ห้องเรียน รวม 125 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ในช่วงชั้นที่ 2 (ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนศรีวิกรม์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร จำนวน 48 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) แบ่งเป็น

การทดลองครั้งที่ 1 สุ่มนักเรียนมา 1 ห้องเรียน จากนักเรียนทั้งหมด 3 ห้องเรียน แล้วจับสลากนักเรียนมาจำนวน 3 คน

การทดลองครั้งที่ 2 สุ่มนักเรียนมา 1 ห้องเรียน จากนักเรียนที่เหลือ 2 ห้องเรียน แล้วจับสลากนักเรียนมาจำนวน 15 คน

การทดลองครั้งที่ 3 สุ่มจากนักเรียนห้องที่เหลือจากการทดลองครั้งที่ 1 และ 2 แล้วจับสลากนักเรียนมาจำนวน 30 คน

2. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เป็นความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่อง กาล (Tenses) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 8 คาบ เรื่องละ 2 คาบ ซึ่งมีการเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 เรื่องด้วยกันคือ

เรื่องที่ 1. Present Simple Tense

- หลักการเปลี่ยนคำกริยา
- ประโยคต่างๆใน Present Simple Tense

เรื่องที่ 2. Present Continuous Tense

- หลักการเปลี่ยนคำกริยาในรูป V. ing
- ประโยคต่างๆใน Present Continuous Tense

เรื่องที่ 3. Past Tense

- การเปลี่ยนคำกริยา ให้อยู่ในรูปของอดีตกาล
- ประโยคต่างๆใน Past Tense

เรื่องที่ 4. Future Tense

- หลักการใช้ Future Tense
- ประโยคต่างๆใน Future Tense

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย

3.1 บทเรียนวีดิทัศน์การสอนเรื่อง กาล (Tenses) จำนวน 4 เรื่องพร้อมแบบฝึกหัดระหว่างเรียนได้แก่

เรื่องที่ 1 Present Simple Tense

เรื่องที่ 2 Present Continuous Tense

เรื่องที่ 3 Past Tense

เรื่องที่ 4 Future Tense

3.2 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3 แบบประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองโดยผู้เชี่ยวชาญ

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. การสร้างและหาคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองเรื่อง กาล (Tenses) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1.1 ศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง กาล (Tenses) สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) จากหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.2 กำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1.3 คัดเลือกเนื้อหาประกอบการสอนจำนวน 4 เรื่อง คือ

เรื่องที่ 1. Present Simple Tense

- หลักการเปลี่ยนคำกริยา
- ประโยคต่างๆใน Present Simple Tense

เรื่องที่ 2. Present Continuous Tense

- หลักการเปลี่ยนคำกริยาในรูป V. ing
- ประโยคต่างๆใน Present Continuous Tense

เรื่องที่ 3. Past Tense

- การเปลี่ยนคำกริยา ให้อยู่ในรูปของอดีตกาล
- ประโยคต่างๆใน Past Tense

เรื่องที่ 4. Future Tense

- หลักการใช้ Future Tense
- ประโยคต่างๆใน Future Tense

1.4 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนวิทัศน์เรียนด้วยตนเอง

1.5 พัฒนาบทเรียนวิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่อง กาล (Tenses) ช่วงชั้นที่ 2

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.5.1 ศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์และขอบข่ายของวิชาภาษาอังกฤษ จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของกระทรวงศึกษาธิการ

1.5.2 ศึกษาเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง กาล (Tenses) จาก คู่มือครูและหลักสูตรสาระการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน

1.5.3 วิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ความคิดรวบยอด และกิจกรรม การเรียนการสอน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำทวิทัศน์

1.5.4 การสร้างแบบฝึกหัดระหว่างเรียน ศึกษาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ จากกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนศรีวิกรม์ สร้างแบบฝึกหัดแต่ละเรื่อง เรื่องละ 3 ตอน ตอนละ 10 ข้อ รวม 4 เรื่องจำนวน 120 ข้อเป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก นำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้าน เนื้อหาตรวจสอบแก้ไข

1.5.5 จัดทำทวิทัศน์ โดยศึกษาจากเนื้อหาที่เกี่ยวกับการจัดทำรายการวิทัศน์ ให้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

1.5.6 นำบทเรียนวิทัศน์ที่จัดทำเสร็จแล้ว ไปถ่ายทำตามกระบวนการจนเสร็จสมบูรณ์

1.5.7 นำบทเรียนวิทัศน์ที่ทำการถ่ายทำเสร็จสมบูรณ์แล้ว ส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์ ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอนจำนวน 3 ท่าน และด้าน เนื้อหาจำนวน 3 ท่าน ประเมินคุณภาพของบทเรียน และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2. การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 ศึกษาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ รายวิชาภาษาอังกฤษช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545 ของโรงเรียนศรีวิกรม์

2.2 สร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก แบ่งเป็น 4 เรื่อง เรื่องละ 40 ข้อ รวมจำนวน 160 ข้อ

2.3 นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาตรวจสอบแก้ไข

2.4 นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ตรวจแก้ไขโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีวิกรม์ จำนวน 100 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเป็นรายข้อ โดยนำแบบทดสอบที่ผ่านการทดลองมาตรวจให้คะแนน ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน ผลการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 คุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เรื่องที่	จำนวนข้อ	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
1	20	0.34 – 0.67	0.20 – 0.50	0.69
2	20	0.35 – 0.74	0.22 – 0.56	0.81
3	20	0.45 – 0.80	0.20 – 0.62	0.82
4	20	0.43 – 0.67	0.20 – 0.54	0.80
รวม	80	0.34 – 0.80	0.20 – 0.62	0.94

3. การสร้างและหาคุณภาพแบบประเมินคุณภาพของบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินคุณภาพของบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอน มีขั้นตอนดังนี้

3.1 วิเคราะห์คุณสมบัติหรือองค์ประกอบของบทเรียนวิดิทัศน์เพื่อสร้างแบบประเมินให้มีความสอดคล้องและครอบคลุมคุณสมบัติที่ต้องการประเมิน

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินผลจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ

3.3 สร้างแบบประเมินคุณภาพของบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอนให้มีความสอดคล้องและครอบคลุมคุณสมบัติที่ต้องการประเมิน โดยใช้แบบประเมินบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองที่ผู้ศึกษาค้นคว้าได้สร้างขึ้นซึ่งกำหนดค่าระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับดังนี้

ระดับ	5	หมายถึง	มีคุณภาพดีมาก
ระดับ	4	หมายถึง	มีคุณภาพดี
ระดับ	3	หมายถึง	มีคุณภาพพอใช้
ระดับ	2	หมายถึง	มีคุณภาพต้องปรับปรุง
ระดับ	1	หมายถึง	คุณภาพใช้ไม่ได้

การแปลความหมาย ผลการประเมินใช้เกณฑ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีคุณภาพดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีคุณภาพดี
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีคุณภาพพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีคุณภาพต้องปรับปรุง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	คุณภาพใช้ไม่ได้

ผู้ศึกษาค้นคว้ากำหนดเกณฑ์ของคุณภาพ ต้องมีค่าตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

3.4 นำแบบประเมินที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบประเมินที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ในการประเมินคุณภาพบทเรียน
วิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง

5. การดำเนินการทดลองหาประสิทธิภาพบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง

การดำเนินการทดลอง จะดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ซึ่งดำเนินการทดลองตามขั้นตอนดังนี้

การทดลองครั้งที่ 1

1. ผู้ศึกษานำบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองทั้ง 4 เรื่องไปทดลองกับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีวิกรม์ ที่ไม่เคยเรียนจากบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองมาก่อนจำนวน 3 คน
2. ทดลองใช้บทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองโดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเรียนบทเรียน ซึ่งนักเรียน 1 คน ต่อ 1 เครื่อง
3. ในขณะที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่นั้น ผู้ศึกษาค้นคว้าสังเกตพฤติกรรม และซักถามนักเรียนถึงข้อดี ข้อเสีย ข้อบกพร่อง เช่น สี ตัวอักษร กราฟิก ภาพ เสียงบรรยาย และเสียงดนตรีประกอบ ตลอดจนปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น รวบรวมข้อมูลและข้อบกพร่องจากการสังเกต และสัมภาษณ์เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

การทดลองครั้งที่ 2

1. ผู้ศึกษานำบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน
2. แนะนำการใช้บทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองแก่นักเรียน ในแต่ละเรื่องประกอบด้วยแบบฝึกหัด และ แบบทดสอบ นักเรียนจะต้องเรียนเนื้อหาให้เข้าใจก่อน แล้วจึงทำแบบฝึกหัด และทำแบบทดสอบเป็นลำดับสุดท้าย เพื่อประเมินผลการเรียน
3. ทดลองใช้บทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองโดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเรียนบทเรียน ซึ่งนักเรียน 1 คน ต่อ 1 เครื่อง
4. ในขณะที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่นั้น ผู้ศึกษาค้นคว้าสังเกตพฤติกรรม และซักถามนักเรียนเมื่อนักเรียนเรียนจบแล้ว ผู้ศึกษาค้นคว้าบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนขณะที่เรียนไปด้วย เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข
5. นำผลคะแนนแบบฝึกหัดระหว่างเรียน และผลแบบทดสอบหลังเรียน มาหาแนวโน้มของประสิทธิภาพของบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง โดยใช้สูตร E_1 / E_2

การทดลองครั้งที่ 3

ผู้ศึกษานำบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยเรียน 1 คนต่อ 1 เครื่อง ในขณะที่ศึกษาบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองเรื่องที่ 1 นักเรียนจะต้องทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน และหลังจากเรียนจบเรื่องที่ 1 แล้วจึงทำแบบทดสอบหลังเรียน ทำเช่นนั้นจนครบทั้ง 4 เรื่องแล้วนำคะแนนที่ได้ทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนกับแบบทดสอบหลังเรียนไปหาประสิทธิภาพของบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง โดยใช้สูตร E_1 / E_2

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 6.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ หาค่าเฉลี่ย
- 6.2 หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบโดยการวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS
- 6.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตร

Alpha Coefficient

- 6.4 สถิติหาประสิทธิภาพของบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง ใช้สูตรหาประสิทธิภาพ E_1 / E_2 (เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528 : 294 – 295)

บทที่ 4

ผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองเรื่อง กาล (Tenses) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้

บทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง

บทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองเรื่อง กาล (Tenses) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) ซึ่งเนื้อหาที่ประกอบในวีดิทัศน์ประกอบด้วย

เรื่องที่ 1. Present Simple Tense

เรื่องที่ 2. Present Continuous Tense

เรื่องที่ 3. Past Tense

เรื่องที่ 4. Future Tense

โดยในแต่ละเรื่องจะประกอบไปด้วย เนื้อหาบทเรียน แบบฝึกหัด และแบบทดสอบ โดยนำเสนอเป็น ด้วหนังสือ ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และเสียง เพื่อดึงดูดและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ตั้งไว้

ผลการประเมินคุณภาพของบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้สร้างบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองเรื่อง กาล (Tenses) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) แล้วเสร็จนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอน จำนวน 3 ท่าน ประเมินคุณภาพของบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง ผลการประเมินดังตาราง

ตาราง 2 ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 1 Present Simple Tense
โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ระดับของคุณภาพ
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง	4.67	ดีมาก
1.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์	4.67	ดีมาก
1.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหา	5.00	ดีมาก
1.3 ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	4.33	ดี
1.4 ความน่าสนใจในการดำเนินเรื่อง	4.67	ดีมาก
2. ความถูกต้องและความสัมพันธ์	4.58	ดีมาก
2.1 ความถูกต้องชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	4.67	ดีมาก
2.2 การใช้ไวยากรณ์	4.33	ดี
2.3 ความชัดเจนในการนำเสนอ	4.67	ดีมาก
2.4 การจัดลำดับเนื้อหา	4.67	ดีมาก
3. การจัดโครงสร้างของเนื้อหา	4.50	ดี
3.1 ความชัดเจนของขั้นตอน	4.67	ดีมาก
3.2 ความน่าสนใจของเนื้อหาและแรงจูงใจ	4.33	ดี
3.3 ความยาก – ง่ายของเนื้อหา	4.33	ดี
3.4 ความสอดคล้องในการใช้ภาพประกอบ	4.67	ดีมาก
4. แบบฝึกหัดระหว่างเรียน และแบบทดสอบ	4.41	ดี
4.1 ความเหมาะสมของแบบฝึกหัด	4.67	ดีมาก
4.2 ความยาก – ง่ายของแบบฝึกหัด	4.33	ดี
4.3 ความยาก – ง่ายของแบบทดสอบ	4.33	ดี
4.4 ความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	4.33	ดี
รวม	4.54	ดีมาก

จากตาราง 2 แสดงผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 1 Present Simple Tense โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา มีความเห็นว่าคุณภาพโดยรวมด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง ด้านความถูกต้องและความสัมพันธ์ อยู่ในระดับ ดีมาก ด้านการจัดโครงสร้างของเนื้อหา และด้านแบบฝึกหัดระหว่างเรียน และแบบทดสอบ มีคุณภาพระดับดี คุณภาพตามรายการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 3 ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 2 Present Continuous Tense
โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ระดับของคุณภาพ
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง	4.58	ดีมาก
1.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์	4.67	ดีมาก
1.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหา	5.00	ดีมาก
1.3 ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	4.67	ดีมาก
1.4 ความน่าสนใจในการดำเนินเรื่อง	4.00	ดี
2. ความถูกต้องและความสัมพันธ์	4.75	ดีมาก
2.1 ความถูกต้องชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	4.67	ดีมาก
2.2 การใช้ไวยากรณ์	4.67	ดีมาก
2.3 ความชัดเจนในการนำเสนอ	4.67	ดีมาก
2.4 การจัดลำดับเนื้อหา	5.00	ดีมาก
3. การจัดโครงสร้างของเนื้อหา	4.58	ดีมาก
3.1 ความชัดเจนของขั้นตอน	5.00	ดีมาก
3.2 ความน่าสนใจของเนื้อหาและแรงจูงใจ	4.00	ดี
3.3 ความยาก – ง่ายของเนื้อหา	4.33	ดี
3.4 ความสอดคล้องในการใช้ภาพประกอบ	5.00	ดีมาก
4. แบบฝึกหัดระหว่างเรียน และแบบทดสอบ	4.50	ดี
4.1 ความเหมาะสมของแบบฝึกหัด	4.67	ดีมาก
4.2 ความยาก – ง่ายของแบบฝึกหัด	4.33	ดี
4.3 ความยาก – ง่ายของแบบทดสอบ	4.33	ดี
4.4 ความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	4.66	ดีมาก
รวม	4.60	ดีมาก

จากตาราง 3 แสดงผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 2 Present Continuous Tense โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา มีความเห็นว่าคุณภาพโดยรวมด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง ด้านความถูกต้องและความสัมพันธ์ และ ด้านการจัดโครงสร้างของเนื้อหา อยู่ในระดับ ดีมาก ด้านแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบ มีคุณภาพระดับดี คุณภาพตามรายการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 4 ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 3 Past Tense
โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ระดับของคุณภาพ
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง	4.91	ดีมาก
1.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์	5.00	ดีมาก
1.2 ลำดับขั้นการนำเสนอเนื้อหา	5.00	ดีมาก
1.3 ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	5.00	ดีมาก
1.4 ความน่าสนใจในการดำเนินเรื่อง	4.67	ดีมาก
2. ความถูกต้องและความสัมพันธ์	4.75	ดีมาก
2.1 ความถูกต้องชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	5.00	ดีมาก
2.2 การใช้ไวยากรณ์	4.67	ดีมาก
2.3 ความชัดเจนในการนำเสนอ	4.67	ดีมาก
2.4 การจัดลำดับเนื้อหา	4.67	ดีมาก
3. การจัดโครงสร้างของเนื้อหา	4.58	ดีมาก
3.1 ความชัดเจนของขั้นตอน	4.33	ดี
3.2 ความน่าสนใจของเนื้อหาและแรงจูงใจ	4.33	ดี
3.3 ความยาก – ง่ายของเนื้อหา	4.67	ดีมาก
3.4 ความสอดคล้องในการใช้ภาพประกอบ	5.00	ดีมาก
4. แบบฝึกหัดระหว่างเรียน และแบบทดสอบ	4.83	ดีมาก
4.1 ความเหมาะสมของแบบฝึกหัด	5.00	ดีมาก
4.2 ความยาก – ง่ายของแบบฝึกหัด	4.67	ดีมาก
4.3 ความยาก – ง่ายของแบบทดสอบ	4.67	ดีมาก
4.4 ความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	5.00	ดีมาก
รวม	4.77	ดีมาก

จากตาราง 4 แสดงผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 3 Past Tense โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา มีความเห็นว่า คุณภาพโดยรวมด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง ด้านความถูกต้องและความสัมพันธ์ ด้านการจัดโครงสร้างของเนื้อหา และ ด้านแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบอยู่ในระดับดีมาก คุณภาพตามรายการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 5 ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 4 Future Tense
โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ระดับของคุณภาพ
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง	4.91	ดีมาก
1.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์	5.00	ดีมาก
1.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหา	5.00	ดีมาก
1.3 ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	5.00	ดีมาก
1.4 ความน่าสนใจในการดำเนินเรื่อง	4.67	ดีมาก
2. ความถูกต้องและความสัมพันธ์	4.58	ดีมาก
2.1 ความถูกต้องชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	4.67	ดีมาก
2.2 การใช้ไวยากรณ์	4.33	ดี
2.3 ความชัดเจนในการนำเสนอ	5.00	ดีมาก
2.4 การจัดลำดับเนื้อหา	5.00	ดีมาก
3. การจัดโครงสร้างของเนื้อหา	4.66	ดีมาก
3.1 ความชัดเจนของขั้นตอน	5.00	ดีมาก
3.2 ความน่าสนใจของเนื้อหาและแรงจูงใจ	4.00	ดี
3.3 ความยาก – ง่ายของเนื้อหา	4.67	ดีมาก
3.4 ความสอดคล้องในการใช้ภาพประกอบ	5.00	ดีมาก
4. แบบฝึกหัดระหว่างเรียน และแบบทดสอบ	4.83	ดีมาก
4.1 ความเหมาะสมของแบบฝึกหัด	5.00	ดีมาก
4.2 ความยาก – ง่ายของแบบฝึกหัด	4.67	ดีมาก
4.3 ความยาก – ง่ายของแบบทดสอบ	4.67	ดีมาก
4.4 ความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	5.00	ดีมาก
รวม	4.79	ดีมาก

จากตาราง 5 แสดงผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 4 Future Tense โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา มีความเห็นว่าคุณภาพโดยรวมด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง ด้านความถูกต้องและความสัมพันธ์ ด้านการจัดโครงสร้างของเนื้อหา และ ด้านแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบอยู่ในระดับ ดีมาก คุณภาพตามรายการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 6 ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 1 Present Simple Tense
โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอน

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ระดับของคุณภาพ
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง	4.16	ดี
1.1 ครอบคลุมวัตถุประสงค์	4.00	ดี
1.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหา	4.00	ดี
1.3 ความถูกต้องของเนื้อหา	4.67	ดีมาก
1.4 ความน่าสนใจ	4.00	ดี
2. ภาพประกอบ ภาษา และ เสียงประกอบ	4.26	ดี
2.1 ภาพที่ใช้ประกอบบทเรียนตรงตามเนื้อหา	4.00	ดี
2.2 เสียงบรรยายที่ใช้ประกอบบทสนทนามีความชัดเจน	4.67	ดีมาก
2.3 ความเหมาะสมของเสียงดนตรี	4.00	ดี
2.4 ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	4.67	ดีมาก
2.5 ความเข้าใจของภาษาที่ใช้ประกอบบทเรียน	4.00	ดี
3. ตัวอักษรและสี	4.13	ดี
3.1 รูปแบบตัวอักษรที่นำเสนอ	4.00	ดี
3.2 ขนาดตัวอักษรที่ประกอบบทเรียน	4.33	ดี
3.3 ขนาดของภาพและกราฟิกที่ใช้ประกอบบทเรียน	4.00	ดี
3.4 สีพื้นของภาพประกอบบทเรียน	4.00	ดี
3.5 สีของตัวอักษรที่ใช้ประกอบ	4.33	ดี
รวม	4.19	ดี

จากตาราง 6 แสดงผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 1 Present Simple Tense โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอน มีความเห็นว่า คุณภาพด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง ด้านภาพประกอบ ภาษา และ เสียงประกอบ และด้านตัวอักษรและสี มีคุณภาพระดับดี คุณภาพตามรายการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ดี

ตาราง 7 ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 2 Present Continuous Tense
โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอน

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ระดับของคุณภาพ
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง	4.08	ดี
1.1 ครอบคลุมวัตถุประสงค์	4.00	ดี
1.2 ลำดับขั้นการนำเสนอเนื้อหา	4.00	ดี
1.3 ความถูกต้องของเนื้อหา	4.33	ดี
1.4 ความน่าสนใจ	4.00	ดี
2. ภาพประกอบ ภาษา และ เสียงประกอบ	4.26	ดี
2.1 ภาพที่ใช้ประกอบบทเรียนตรงตามเนื้อหา	4.33	ดี
2.2 เสียงบรรยายที่ใช้ประกอบบทสนทนามีความชัดเจน	4.33	ดี
2.3 ความเหมาะสมของเสียงดนตรี	4.00	ดี
2.4 ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	4.67	ดีมาก
2.5 ความเข้าใจของภาษาที่ใช้ประกอบบทเรียน	4.00	ดี
3. ตัวอักษรและสี	4.13	ดี
3.1 รูปแบบตัวอักษรที่นำเสนอ	4.33	ดี
3.2 ขนาดตัวอักษรที่ประกอบบทเรียน	4.33	ดี
3.3 ขนาดของภาพและกราฟิกที่ใช้ประกอบบทเรียน	4.00	ดี
3.4 สีพื้นของภาพประกอบบทเรียน	4.00	ดี
3.5 สีของตัวอักษรที่ใช้ประกอบ	4.00	ดี
รวม	4.45	ดี

จากตาราง 7 แสดงผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 2 Present Continuous Tense โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอนมีความเห็นว่าคุณภาพด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง ด้านภาพประกอบ ภาษา และ เสียงประกอบ และด้านตัวอักษรและสี มีคุณภาพระดับดี คุณภาพตามรายการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี

ตาราง 8 ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 3 Past Tense
โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอน

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ระดับของคุณภาพ
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง	4.00	๑๘
1.1 ครอบคลุมวัตถุประสงค์	4.00	๑๘
1.2 ลำดับขั้นการนำเสนอเนื้อหา	4.00	๑๘
1.3 ความถูกต้องของเนื้อหา	4.00	๑๘
1.4 ความน่าสนใจ	4.00	๑๘
2. ภาพประกอบ ภาษา และ เสียงประกอบ	4.13	๑๘
2.1 ภาพที่ใช้ประกอบบทเรียนตรงตามเนื้อหา	4.33	๑๘
2.2 เสียงบรรยายที่ใช้ประกอบบทสนทนามีความชัดเจน	4.00	๑๘
2.3 ความเหมาะสมของเสียงดนตรี	4.00	๑๘
2.4 ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	4.33	๑๘
2.5 ความเข้าใจของภาษาที่ใช้ประกอบบทเรียน	4.00	๑๘
3. ตัวอักษรและสี	4.19	๑๘
3.1 รูปแบบตัวอักษรที่นำเสนอ	4.00	๑๘
3.2 ขนาดตัวอักษรที่ประกอบบทเรียน	4.33	๑๘
3.3 ขนาดของภาพและกราฟิกที่ใช้ประกอบบทเรียน	4.00	๑๘
3.4 สีพื้นของภาพประกอบบทเรียน	4.33	๑๘
3.5 สีของตัวอักษรที่ใช้ประกอบ	4.33	๑๘
รวม	4.11	๑๘

จากตาราง 8 แสดงผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 3 Past Tense โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอนมีความเห็นว่า คุณภาพด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง ด้านภาพประกอบ ภาษา และ เสียงประกอบ และด้านตัวอักษรและสี มีคุณภาพระดับดี คุณภาพตามรายการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ดี

ตาราง 9 ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 4 Future Tense
โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอน

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ระดับของคุณภาพ
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง	4.00	ด ¹
1.1 ครอบคลุมวัตถุประสงค์	4.00	ด ¹
1.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหา	4.00	ด ¹
1.3 ความถูกต้องของเนื้อหา	4.00	ด ¹
1.4 ความน่าสนใจ	4.00	ด ¹
2. ภาพประกอบ ภาษา และ เสียงประกอบ	4.20	ด ¹
2.1 ภาพที่ใช้ประกอบบทเรียนตรงตามเนื้อหา	4.67	ดีมาก
2.2 เสียงบรรยายที่ใช้ประกอบบทสนทนามีความชัดเจน	4.00	ด ¹
2.3 ความเหมาะสมของเสียงดนตรี	4.00	ด ¹
2.4 ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	4.00	ด ¹
2.4 ความเข้าใจของภาษาที่ใช้ประกอบบทเรียน	4.33	ด ¹
3. ตัวอักษรและสี	4.33	ด ¹
3.1 รูปแบบตัวอักษรที่นำเสนอ	4.00	ด ¹
3.2 ขนาดตัวอักษรที่ประกอบบทเรียน	4.33	ด ¹
3.3 ขนาดของภาพและกราฟิกที่ใช้ประกอบบทเรียน	4.33	ด ¹
3.4 สีพื้นของภาพประกอบบทเรียน	4.33	ด ¹
3.5 สีของตัวอักษรที่ใช้ประกอบ	4.67	ดีมาก
รวม	4.19	ด ¹

จากตาราง 9 แสดงผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่องที่ 4 Future Tense โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอนมีความเห็นว่าคุณภาพด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง ด้านภาพประกอบ ภาษา และ เสียงประกอบ และด้านตัวอักษรและสี มีคุณภาพระดับดี คุณภาพตามรายการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี

ผลการวิเคราะห์การหาประสิทธิภาพของบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติเพื่อหาประสิทธิภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง ที่พัฒนาขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด 85 / 85 และ ผลการวิเคราะห์จากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ผลการทดลองครั้งที่ 1

ผู้ศึกษาค้นคว้านำบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองทั้ง 4 เรื่อง ไปทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีวิกรม์ ที่ไม่เคยเรียนจากบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองมาก่อนจำนวน 3 คน โดยให้นักเรียนศึกษารายการวีดิทัศน์ 1 คนต่อ 1 เครื่อง เพื่อหาข้อบกพร่องของบทเรียนวีดิทัศน์ ในด้านต่างๆ โดยการสังเกตและการสัมภาษณ์ ซึ่งจากการสังเกตการศึกษาบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองของนักเรียนทั้ง 3 คน พบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนอย่างต่อเนื่อง แต่ยังมีข้อบกพร่องที่ได้จากการสังเกต และสัมภาษณ์ดังนี้

1. เสียงบรรยายยังไม่น่าสนใจเท่าที่ควร
  2. ปรับปรุงสีและขนาดของตัวอักษร เพื่อให้นักเรียนเกิดความสบายตา และชัดเจนมากขึ้น
  3. แก้ไขเครื่องหมายในประโยค การสะกดคำผิดให้ถูกต้อง
  4. เพิ่มตัวเลือกในแต่ละข้อเพื่อความสะดวกในการตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบของนักเรียน
- ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อเสนอแนะต่างๆ นำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำไปทำการทดลองในครั้งที่ 2

ผลการทดลองครั้งที่ 2

ผู้ศึกษาค้นคว้านำบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองทั้ง 4 เรื่อง ที่มีการปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีวิกรม์ ที่ไม่เคยเรียนจากบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองมาก่อนจำนวน 15 คน เพื่อหาแนวโน้มประสิทธิภาพบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองตามเกณฑ์ 85 / 85 ให้นักเรียนศึกษาบทเรียนวีดิทัศน์ 1 คนต่อ 1 เครื่อง จากนั้นทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน และ แบบทดสอบหลังเรียน โดยผู้ศึกษาค้นคว้านำผลคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียนมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวโน้มประสิทธิภาพ E_1 / E_2 ซึ่งได้ผลการทดลองแยกตามเรื่องต่างๆ จำนวน 4 เรื่อง ดังตาราง 10

ตาราง 10 ผลการทดลองบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่อง Tenses ครั้งที่ 2

เรื่อง	ระหว่างเรียน			หลังเรียน			E_1 / E_2
	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละคะแนนเฉลี่ย (E_1)	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละคะแนนเฉลี่ย (E_2)	
Present Simple Tense	30	25.93	86.44	20	17.00	85.00	86.44 / 85.00
Present Continuous Tense	30	25.67	85.56	20	17.07	85.33	85.56 / 85.33
Past Tense	30	26.40	88.00	20	17.13	85.67	88.00 / 85.67
Future Tense	30	28.87	96.22	20	19.40	97.00	96.22 / 97.00
รวม	120	106.87	89.06	80	70.60	88.25	89.06 / 88.25

จากตาราง 10 แสดงผลการทดลองบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่อง Tenses ครั้งที่ 2 พบว่า เนื้อหาบทเรียนมีแนวโน้มของประสิทธิภาพ 89.06 / 88.25 และเมื่อแยกหาประสิทธิภาพทั้ง 4 เรื่อง ได้ดังนี้

เรื่องที่ 1 Present Simple Tense	มีแนวโน้มของประสิทธิภาพ	86.44 / 85.00
เรื่องที่ 2 Present Continuous Tense	มีแนวโน้มของประสิทธิภาพ	85.56 / 85.33
เรื่องที่ 3 Past Tense	มีแนวโน้มของประสิทธิภาพ	88.00 / 85.67
เรื่องที่ 4 Future Tense	มีแนวโน้มของประสิทธิภาพ	96.22 / 97.00

ผลการทดลองครั้งที่ 3

ผู้ศึกษาค้นคว้านำบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองทั้ง 4 เรื่อง ไปทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีวิกรม์ ที่ไม่เคยเรียนจากบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง มาก่อนจำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองตามเกณฑ์ 85 /85 ให้นักเรียนศึกษาบทเรียนวิดิทัศน์ 1 คนต่อ 1 เครื่อง จากนั้นทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน โดยผู้ศึกษาค้นคว้านำผลคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียนของแต่ละเรื่อง มาวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพ E_1 / E_2 ได้ผลการทดลองดังตาราง 11

ตาราง 11 ผลการทดลองบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่อง Tenses ครั้งที่ 3

เรื่อง	ระหว่างเรียน			หลังเรียน			E_1 / E_2
	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละคะแนนเฉลี่ย (E_1)	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละคะแนนเฉลี่ย (E_2)	
Present Simple Tense	30	25.77	85.89	20	17.53	87.67	85.89 / 87.67
Present Continuous Tense	30	26.27	87.56	20	17.33	86.67	87.56 / 86.67
Past Tense	30	26.73	89.11	20	17.03	85.17	89.11 / 85.17
Future Tense	30	29.17	97.22	20	19.53	97.67	97.22 / 97.67
รวม	120	107.94	89.95	80	71.76	89.29	89.95 / 89.29

จากตาราง 11 แสดงผลการทดลองบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่อง Tenses ครั้งที่ 3 พบว่า เนื้อหาบทเรียนมีประสิทธิภาพ 89.95 / 89.29 อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 85 /85 และเมื่อแยกหาประสิทธิภาพทั้ง 4 เรื่อง ได้ดังนี้

เรื่องที่ 1 Present Simple Tense	มีประสิทธิภาพ	85.89 / 87.67
เรื่องที่ 2 Present Continuous Tense	มีประสิทธิภาพ	87.56 / 86.67
เรื่องที่ 3 Past Tense	มีประสิทธิภาพ	89.11 / 85.17
เรื่องที่ 4 Future Tense	มีประสิทธิภาพ	97.22 / 97.67

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองเรื่อง กาล (Tenses) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5)

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองเรื่อง กาล (Tenses) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85 / 85

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ได้บทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองเรื่อง กาล (Tenses) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85 / 85
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองในเนื้อหาวิชาอื่นๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1 ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) ที่ศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนศรีวิกรม์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 ห้องเรียน รวม 125 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ในช่วงชั้นที่ 2 (ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนศรีวิกรม์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร จำนวน 48 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) แบ่งเป็น

การทดลองครั้งที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ จำนวน 3 คน

การทดลองครั้งที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ จำนวน 15 คน

การทดลองครั้งที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ จำนวน 30 คน

3. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เป็นความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องกาล (Tenses) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 จำนวน 4 เรื่อง ด้วยกันคือ

เรื่องที่ 1. Present Simple Tense

- หลักการเปลี่ยนคำกริยา
- ประโยคต่างๆใน Present Simple Tense

เรื่องที่ 2. Present Continuous Tense

- หลักการเปลี่ยนคำกริยาในรูป V. ing
- ประโยคต่างๆใน Present Continuous Tense

เรื่องที่ 3. Past Tense

- การเปลี่ยนคำกริยา ให้อยู่ในรูปของอดีตกาล
- ประโยคต่างๆใน Past Tense

เรื่องที่ 4. Future Tense

- หลักการใช้ Future Tense
- ประโยคต่างๆใน Future Tense

4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย

4.1 บทเรียนวิดิทัศน์การสอนเรื่อง กาล (Tenses) จำนวน 4 เรื่องพร้อมแบบฝึกหัดระหว่างเรียนได้แก่

เรื่องที่ 1 Present Simple Tense

เรื่องที่ 2 Present Continuous Tense

เรื่องที่ 3 Past Tense

เรื่องที่ 4 Future Tense

4.2 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.3 แบบประเมินคุณภาพบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองโดยผู้เชี่ยวชาญ

5. การดำเนินการทดลองหาประสิทธิภาพรายการวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง

การดำเนินการทดลองผู้ศึกษาได้ดำเนินการทดลองเพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของบทเรียนวิดิทัศน์ ซึ่งดำเนินการทดลองโดยแบ่งการทดลองออกเป็น 3 ครั้ง ดังนี้

การทดลองครั้งที่ 1

ผู้ศึกษานำบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองทั้ง 4 เรื่องไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีวิกรม์ จำนวน 3 คน โดยทำการทดลองทีละคนด้วยการให้เรียนบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองทั้ง 4 เรื่อง แล้วประเมินโดยใช้การสังเกตและการสัมภาษณ์ เพื่อหาข้อบกพร่องของบทเรียนวิดิทัศน์แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

การทดลองครั้งที่ 2

ผู้ศึกษานำบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน โดยเรียน 1 คนต่อ 1 เครื่อง ในขณะที่ศึกษาบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองเรื่องที่ 1 นักเรียนจะต้องทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน และหลังจากเรียนจบเรื่องที่ 1 แล้วจึงทำแบบทดสอบหลังเรียน ทำเช่นนี้จนครบทั้ง 4 เรื่องแล้วนำคะแนนที่ได้ทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนกับแบบทดสอบหลังเรียนของแต่ละเรื่องไปหาแนวโน้มประสิทธิภาพของบทเรียนวิดิทัศน์

การทดลองครั้งที่ 3

ผู้ศึกษานำบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยเรียน 1 คนต่อ 1 เครื่อง ในขณะที่ศึกษาบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองเรื่องที่ 1 นักเรียนจะต้องทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน และหลังจากเรียนจบเรื่องที่ 1 แล้วจึงทำแบบทดสอบหลังเรียน ทำเช่นนี้จนครบทั้ง 4 เรื่องแล้วนำคะแนนที่ได้ทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนกับแบบทดสอบหลังเรียนของแต่ละเรื่องไปหาประสิทธิภาพของบทเรียนวิดิทัศน์

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ตามขั้นตอนดังกล่าว สรุปผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

1. จากการศึกษาครั้งนี้ ได้บทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่อง กาล (Tenses) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ลักษณะการนำเสนอบทเรียนเป็นการสอนเนื้อหาเรื่อง กาล (Tenses) จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่

เรื่องที่ 1 Present Simple Tense

เรื่องที่ 2 Present Continuous Tense

เรื่องที่ 3 Past Tense

เรื่องที่ 4 Future Tense

ซึ่งแต่ละเรื่องจะประกอบไปด้วยเนื้อหาของการสอนประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม และประโยคปฏิเสธ เมื่อผู้เรียน เรียนจบในแต่ละตอนจะมีแบบฝึกหัดให้นักเรียนทำ พร้อมกับเมื่อนักเรียนเรียนจนจบแต่ละเรื่องแล้วต้องทำแบบทดสอบเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียน โดยการนำเสนอในรูปแบบของวิดิทัศน์ มีภาพเคลื่อนไหว ตัวหนังสือ และเสียงประกอบ เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน

2. การประเมินคุณภาพของบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองเรื่อง กาล (Tenses) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 3 ท่านพบว่าบทเรียนวีดิทัศน์ทั้ง 4 เรื่องมีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีมาก และผลการประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอนจำนวน 3 ท่านพบว่าบทเรียนวีดิทัศน์ทั้ง 4 เรื่องมีคุณภาพอยู่ในระดับ ดี

3. ผลการประเมินด้านประสิทธิภาพ ของบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองเรื่องกาล (Tenses) มีประสิทธิภาพ 89.95 / 89.29 ตามเกณฑ์ 85/85 และเมื่อแยกหาประสิทธิภาพทั้ง 4 เรื่องได้ดังนี้

เรื่องที่ 1 Present Simple Tense	มีประสิทธิภาพ	85.89 / 87.67
เรื่องที่ 2 Present Continuous Tense	มีประสิทธิภาพ	87.56 / 86.67
เรื่องที่ 3 Past Tense	มีประสิทธิภาพ	89.11 / 85.17
เรื่องที่ 4 Future Tense	มีประสิทธิภาพ	97.22 / 97.67

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาครั้งนี้เป็นการพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองเรื่อง กาล (Tenses) โดยใช้เกณฑ์ 85/85 ผลการทดลองพบว่าประสิทธิภาพของบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองเรื่อง กาล (Tenses) ทั้งโดยรวมและทุกเรื่องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยมีคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก และคุณภาพด้านสื่ออยู่ในระดับดี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. บทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่อง กาล (Tenses) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นั้นได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและ ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอนอย่างเป็นระบบ มีการจัดลำดับเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน และได้นำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องก่อนนำไปตรวจสอบหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ผลการทดลองปรากฏว่า การเรียนโดยใช้บทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในเรื่องต่างๆ ได้บ่อยครั้งตามความต้องการโดยยึดตัวผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2. จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนพบว่า ผู้เรียนให้ความสนใจในการเรียนโดยผ่านสื่อวีดิทัศน์ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน และมีความสนใจในการเรียนอย่างดี ทั้งนี้เนื่องจากสื่อวีดิทัศน์เป็นสื่อที่สามารถเรียนได้ตามต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนบทเรียนใดก่อน-หลังได้ และมีภาพเคลื่อนไหว ตัวหนังสือ เสียงประกอบซึ่งเป็นเสียงของเจ้าของภาษาโดยตรง เสียงดนตรี ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

3. จากการสังเกตผู้เรียน ขณะเรียนผู้เรียนมีความสนใจในการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน และเมื่อเรียนจบมีการทำแบบทดสอบหลังการเรียน ซึ่งผู้เรียนสามารถทราบผลการทดลองได้ทันทีเป็นการ เสริมแรงทำให้ผู้เรียนสนุกสนานที่จะนำผลการทดสอบไปเปรียบเทียบกับเพื่อนๆ สำหรับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนนั้นได้สอดคล้องกับคำกล่าวของ เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2532 :177) กล่าวว่า “วีดิทัศน์เป็นสื่อที่ไปกระตุ้น

การเรียนรู้โดยผ่านประสาทสัมผัสทางตาและทางหู โดยสามารถมองเห็นเหตุการณ์ด้วยตาและได้ยินเสียงด้วยหูของตนเอง ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้เป็นอย่างดี เพราะมีลักษณะที่เป็นจริงและมีความเป็นรูปธรรมมากกว่าตัวหนังสือและคำบรรยาย” เนื่องจากวีดิทัศน์เป็นสื่อที่ผู้เรียนสามารถเห็นได้ทั้งภาพที่มีการเคลื่อนไหวและเสียง รวมทั้งสามารถดูได้ในห้องที่มีสภาพแสงตามปกติ (ไพโรจน์ วรกรรมล. 2539 : 2) และทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว เข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น อีกทั้งยังจำสิ่งต่างๆ ที่เรียนได้อย่างแม่นยำ และเกิดแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจบทเรียน ไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน (วิจิตร กักคิรัตน์. 2523 :74) รวมทั้งรายการวีดิทัศน์เองก็มีเครื่องมือและเทคนิคในการสร้างภาพได้อย่างกว้างขวาง สามารถจัดอุปสรรคด้านเวลาและระยะทางออกไปได้ นำเอาประสบการณ์ภายนอกเข้ามาเสริมในบทเรียนได้ (Klien and Hoekley. 1972 :17) ผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ แสนฤทธิ์ ชื่นกัตัญญ (2545 : 69). ได้ทำการพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์สำหรับงานข่าว พบว่า ผลการทดลองพบว่า มีประสิทธิภาพ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปานสิริ เสาวดี (2544 : 48) ได้ทำการพัฒนารายการวีดิทัศน์การสอน เรื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการอย่างเป็นระบบ ทำให้รายการวีดิทัศน์มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สุกลักษณ์ ครุฑทอง (2542 : 79) ที่ได้ทำการวิจัยและพัฒนารายการวีดิทัศน์การสอนวิชาศิลปศึกษาในเนื้อหาการรู้คุณค่าทางศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบจนได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

ข้อเสนอแนะ

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่า บทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเองนั้นเป็นสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพสูง ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ควรสนับสนุนให้มีการนำสื่อการสอนไม่ว่าจะเป็นวีดิทัศน์หรือบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย มาใช้ประกอบการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มากขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนของนักเรียนให้สูงขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. ควรสนับสนุนให้มีการผลิตสื่อประกอบการสอนให้มากเพื่อกระตุ้นให้ผู้สนใจสามารถนำไปศึกษาด้วยตนเองได้ตามต้องการ
3. ควรส่งเสริมให้ครูใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอน เนื่องจากสามารถนำเนื้อหาต่างๆ มาผลิตเป็นรายการวีดิทัศน์ได้ไม่ยากนัก ประกอบกับวีดิทัศน์เป็นสื่อที่มีทั้งเสียงและภาพเคลื่อนไหวซึ่งสามารถกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี
4. ควรมีการจัดนำม้วนวีดิทัศน์มาบันทึกใหม่ในรูปของ VCD เพื่อความคงทนในการเก็บรักษา และรักษาคุณภาพของภาพ และเสียงให้มีความชัดเจนอยู่เสมอ
5. ในด้านห้องสมุดของโรงเรียนควรจัดเป็นมุมที่มีโทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดิทัศน์ ตลอดจนเครื่องเล่น VCD สำหรับนักเรียนที่สนใจนำเอาวีดิทัศน์ หรือ VCD มาเปิดเพื่อเรียนรู้ได้

6. ควรบรรณารักษ์ควรมีการกระตุ้นให้นักเรียนมาใช้บริการขอยืมสื่อต่างๆ ให้มากขึ้น โดยการจัดมุมแนะนำสื่อ หรือพิมพ์รายชื่อสื่อที่มีส่งให้กับครูประจำชั้นของแต่ละชั้นเพื่อให้ครูประจำชั้นกระตุ้นให้นักเรียนเข้ามาใช้บริการให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์การสอนในกลุ่มวิชาอื่นๆ เช่น วิชาทางด้านของภาษา ไม่ว่าจะเป็นฝรั่งเศส ภาษาอังกฤษในระดับชั้นต่างๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการเรียนของนักเรียนต่อไป
2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์การสอนในเรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น โดยไม่เน้นว่าต้องเป็นเฉพาะภาษาอังกฤษเท่านั้น ควรเพิ่มที่ภาษาฝรั่งเศส หรือญี่ปุ่นด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). หลักสูตรภาษาอังกฤษพุทธศักราช 2539. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภา ลาดพร้าว.
- กรวีร์ เมฆหมอก. (2542). การศึกษาผลการเรียนและเจตคติต่อวิชาพุทธศาสนาจากการเรียนด้วยบทเรียน
วีดิทัศน์แบบโปรแกรม. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2540). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2535). เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เอดิสัน เพรส
โปรดักส์ จำกัด
- เกศินี โชติกเสถียร. (2528). รูปแบบรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา. ในรายงานการสัมมนา รูปแบบรายการ
โทรทัศน์เพื่อการศึกษา. หน้า 131 – 133. คณะนิสิตปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา,
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- _____. (2523). การใช้เทคโนโลยีทางการสอนในห้องเรียน. เอกสารประกอบการสอน
เทคโนโลยี 320. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- จური ก้อนนิล. (2540). ผลการใช้วีดิทัศน์แบบโปรแกรม เรื่อง “การประกันชีวิต,” สำหรับฝึกอบรมพนักงาน
สอบบัตรตัวแทน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชม ภูมิภาค. (2523). เทคโนโลยีการสอนและการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประสานมิตร
- ชลียา ลิ้มปิยากร. (2536). เทคโนโลยีการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี
- ชัยขงค์ พรหมวงศ์ และคนอื่นๆ. (2523). เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เล่มที่ 1
หน่วยที่ 1 – 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์เกษตรแห่งประเทศไทย.
- ไชยศ เรืองสุวรรณ. (2526). เทคโนโลยีทางการศึกษา : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช
- จีน คล้ายปานและคนอื่นๆ. (2528). เทคนิคการผลิตรายการเทปโทรทัศน์. กรุงเทพฯ : คณะอนุกรรมการ
กลุ่มโสตทัศนศึกษา ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา.
- ธวัชชัย สันคดิประภา. (2528). “การวางแผนการผลิตรายการเทปโทรทัศน์,” เอกสารประกอบการอบรม
หลักสูตรการผลิตเทปโทรทัศน์ทางการเกษตร รุ่นที่ 4. นครปฐม : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
กำแพงแสน.

- นพรัตน์ บุญกาญจน์วนิช. (2536). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนทางการเรียนโดยการเรียนจากบทเรียนเทปโทรทัศน์กับการสอนแบบสาธิต เรื่องการผสมเทียมสุกร. ปรินูญานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิวัติ สุขโพธิ์. (2539). การพัฒนารายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาด้านอาชีพสำหรับราษฎรไทยที่อาศัยอยู่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บังอร สุวรรณศรี. (2542). การสร้างเทปวีดิทัศน์ประกอบการสอนวิชาดนตรี เรื่องการฝึกปฏิบัติตีฆ้องวงใหญ่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชประชาสถาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเที่ยง จุ้ยเจริญ. (2534). เทคนิคพื้นฐานการใช้และบำรุงรักษาอุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา.
- ปานสิริ เสาวดี. (2544). การพัฒนารายการวีดิทัศน์ศึกษาด้วยตนเองเรื่องการปกครองในระบบประชาธิปไตยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ผจญ มุกดา. (2542). การศึกษาผลการใช้รายการวีดิทัศน์ วิชาภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- พงศ์พันธ์ อันตะริกานนท์. (2539). การพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง สำหรับการฝึกอบรมบุคลากรทางสาธารณสุข ในการเขียนบทวีดิทัศน์เบื้องต้น. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัชรี พลาวงศ์. (2526, กันยายน). “การเรียนรู้ด้วยตนเอง”, วารสารรามคำแหง 9 (ฉบับพิเศษ “พัฒนาบุคลากร”) : 82 – 91
- พนิต วัฒน. (2520). การผลิตรายการโทรทัศน์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- เพ็ญสุข ภูตระกูล. (2528). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยให้เพื่อนช่วยสอนกับการเรียนด้วยตนเอง. วิทยานิพนธ์ คม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ไพโรจน์ ติรณธนากุล, นิพนธ์ สุขศรีและจิรัตน์ ปิยะกุล. (2528.) เทคนิคการผลิตรายการวิดีโอเทปเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.

- ไพโรจน์ วรรณมล. (2539). การพัฒนารายการวิทัศน์ศึกษาด้วยตนเองเรื่อง การฝึกภาพและการใช้ภาพ
ทางการศึกษา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภูษิต อานมณี. (2541). การพัฒนารายการวิทัศน์ เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
(เทคโนโลยีการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มานัส เกิดเข้ม. (2539). การพัฒนารายการวิทัศน์การสอนวิชาชีพ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับระบบ
คอมพิวเตอร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
(เทคโนโลยีการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชวดี ทองคำวรรณ. (2541, ตุลาคม). “เสริมความครูภาษาอังกฤษ ตอน Using Video in the sound Lab,”
วารสารการศึกษา. 22 (1) : 1
- ร่วมศักดิ์ แก้วปลั่ง และอนันต์ธนา อังกนันท์. (2521). วิชญาและโทรทัศน์เพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
_____. (2535). จิตวิทยาและโทรทัศน์เพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- รังสี เกษมสุข. (2531). การสร้างบทเรียนเทปโทรทัศน์สำหรับประกอบการเรียนการสอนวิชาดนตรี เรื่อง
ลักษณะสีและการประสมวงของเครื่องดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัด
กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกการประถมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2538). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 5 ฉบับปรับปรุง
แก้ไข. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน
- รวรรณ จันทรัฐ. (2531). การสร้างชุดการสอนเทปโทรทัศน์สำหรับผู้ปกครองในการฝึกฟังให้แก่เด็กที่
บกพร่องทางการได้ยิน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วสันต์ อดิศักดิ์. (2533). การผลิตเทปโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : โอ. เอส.
พรินติ้ง เฮาส์
- วิจิตร ภักดีรัตน์. (2523). วิชญากระจายเสียง วิชญาโทรทัศน์กับการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- วีระ ไทยพานิช. (2529). 57 วิธีสอน. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วัชร บุณยสิงห์. (2526). การสอนคณิตศาสตร์ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล. เอกสารการสอนชุด
วิชาการสอนคณิตศาสตร์ เล่ม 2 หน่วยที่ 13 : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2546). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

ศุกลักษณ์ ครุฑทอง (2542). ผลการใช้วิธีทัศนการสอนวิชาศิลปะศึกษา ในเนื้อหาการรู้คุณค่าทางศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุพิทย์ กาญจนพันธ์. (2541). รวมศัพท์เทคโนโลยีและสื่อสารเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : จีเอ็ดยูเคชั่น
สุรัชย์ สิกขามันจิต. (2528). ความรู้เบื้องต้นวิทยุและโทรทัศน์ศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ

_____. (2528). การผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์การศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ

สุรินทร์ อารมย์สว่าง. (2542). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากเทปโทรทัศน์การสอนที่มีการนำเสนอภาพ คอมพิวเตอร์กราฟิกต่างกัน 2 แบบ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

เสาวณีย์ สิกขามันจิต. (2528). เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ

_____. (2532) การสื่อความหมายเพื่อการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

แสนฤทธิ์ ชื่นกตัญญู. (2545). การพัฒนาบทเรียนวิธีทัศนด้วยตนเอง เรื่อง เทคนิคการถ่ายทำโทรทัศน์ สำหรับงานข่าว. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อมรวิชัย นาครทรรพ. (2540). ความฝันของแผ่นดิน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตะวันออก
อนันต์ธนา อังกนันท์ และเกื้อกุล คุปรัตน์. (2525). สื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ เพื่อการศึกษา.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อำนวย ธีระดำรงชัยกุล. (2540). ความรู้และความพึงพอใจที่ได้จากการเรียน ด้วยรายการโทรทัศน์แบบใช้ กราฟิกธรรมดา กับแบบใช้กราฟิกคอมพิวเตอร์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

อำนาง ช่างเรียน. (2532, มกราคม). “ไปฝึกอบรมต่างประเทศ เรื่องการวิจัยและพัฒนาศึกษา”.
วารสารการศึกษา กทม. (ปีที่13) ฉบับที่ 4 : 24 - 28

อัมพร น้อยสุวรรณ. (2540). ผลการใช้วิธีทัศนแบบโปรแกรมกิจกรรมนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- Abrams, Arnold H. (1986, January). "Effectiveness of Interactive Video in Teaching Basic Photography Skill (Disc, Intelligent, Computer Assisted.)" **Dissertation Abstracts International**. 46 (11) : 3326-A
- Borg, Walter R. and Gall, Meredith Damien. (1979). **Educational Research: on Introduction**, 5th ed. New York : Longman
- Burke, Richard C. (1971) "**Instructional Television**." Indiana : Indiana University Press.
- Dale, Edgar. (1956). **Audio Visual Methods in Teaching**. Revised Edition, New York : Holt Rinehart and Winston,
- Dewey, J. Richart. (1983, June) "The Effectiveness of Interactive Microcomputer – controlled Video-Tape/Disc Instructional in an Independent Study Environment,". **Dissertation Abstracts International**. 44/11A : 3218
- Fisher, Judith C. (1977, September) "The Effect Videotape Recording on Swimming Performance and Knowledge of Stoke Mechanics." **Completed Research in Health Physical Education and Research**. 20 (73) : 216
- Gagne, Robert M. and Leslie J. Briggs. (1974) **Principle of Instructional Design**. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc.
- Griffin, Colin. (1983) "**Curriculum Theory in Adult Lifelong Education**. London" : Croom Helm
- Heinich, Robert, Michael Molenda and James D. Russell. (1982). **Instructional Media and the New Technologies of Instruction**. New York : John Wiley & Sons,
- Hilliard, Robert L. "**Television Broadcasting : An Introduction**." New York : Hasting House Publisher, Inc., 1978.
- Kanner, Joseph H, Sanford Katz and Peter B. (1959, May – June) Goldsmith "Evaluation of Intensive Television for Teaching Basic Electricity", **Audio Visual Communication Review**. 7(4) : 307 – 308
- Klien, George and Jeffrey Hoekley. (1972) **Television Teaching Techniques**. Briebara : Watson Ferguson Co.,
- Koening, Allen E. and Ruane B Hill. (1967) **The Father Vision**. Wisconsin : The University of Wisconsin Press
- Miller, A. and M. Brennan, (1983, 19 July) "Using an English Language Teaching Videotape in the Classroom," **English Teaching Forum**.
- Skager, Rodney. (1978). **Lifelong Educational and Evaluation Practice**. Oxford : Frankfurt Unesco Institute for Education

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ตัวอย่างบทวิเคราะห์

- เรื่องที่ 1 Present Simple Tense
- เรื่องที่ 2 Present Continuous Tense
- เรื่องที่ 3 Past Simple Tense
- เรื่องที่ 4 Future Tense

บทวิดิทัศน์				
STORYBOARD				
เรื่อง Present Simple Tense				
ที่	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
11.	LS. สมศักดิ์เล่นฟุตบอลในสนามโรงเรียน	Diss.	He plays football with his friends.	10 วินาที
12.	Caption : Verb Form : Sub + Verb (s, es)	Diss.	รูปแบบของ Present Simple Tense ประกอบด้วย ประธานและคำกริยา ในช่องที่ 1 ในกรณีที่ประธานเป็นเอกพจน์ยกเว้น I และ you คำกริยาในช่องที่ 1 จะต้องเติม s หรือ es	15 วินาที
13.	Example	Diss.	นักเรียนศึกษารูปกริยาจากประธานต่อไปนี้ค่ะ	10 วินาที
14.	CU. เด็กผู้ชายคนเดียวเดินอยู่ในสนาม	Diss.	The boy walks in the field every day.	10 วินาที
15.	LS. เด็กผู้ชายหลายคนเดินอยู่ในสนาม	Diss.	The boys walk in the field every day.	10 วินาที
16.	CU. เด็กผู้หญิงว่ายน้ำอยู่ในสระน้ำ	Diss.	The girl swims in the swimming pool on Mondays.	10 วินาที
17.	LS. เด็กหลายคนว่ายน้ำอยู่ในสระน้ำ	Diss.	The children swim in the swimming pool on Mondays.	10 วินาที
18.	CU. เด็กผู้ชายอ่านหนังสืออยู่ในห้องสมุด	Diss.	He reads a book in the library every afternoon.	10 วินาที
19.	LS. เด็กๆ อ่านหนังสืออยู่ในห้องสมุด	Diss.	They read books in the library every afternoon.	10 วินาที
20.	Caption : กฎการเติม s และ es หลังคำกริยา	Diss.	ต่อไปเราจะมาเรียนรู้กันว่าเราจะมีวิธีการเปลี่ยนรูปคำกริยาตามประธานเอกพจน์และพหูพจน์ได้อย่างไร	10 วินาที

บทวิดิทัศน์

STORYBOARD

เรื่อง	Present Simple Tense			
ที่	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
21.	walk - walks play - plays swim - swims read - reads run - runs write - writes	Diss.	ในกรณีที่ประธานเป็นเอกพจน์หรือ บุคคลเพียงคนเดียว นักเรียน สามารถเติม s หลังคำกริยาได้ทันที	10 วินาที
22.	Caption : He walks.	Diss.	He walks.	10 วินาที
23.	Caption : She swims.	Diss.	She swims.	10 วินาที
24.	Caption : The boy runs.	Diss.	The boy runs.	10 วินาที
25.	Caption : The girl plays.	Diss.	The girl plays.	10 วินาที
26.	Caption : My friend reads.	Diss.	My friend reads.	10 วินาที
27.	Caption : Suda writes.	Diss.	Suda writes.	10 วินาที
28.	kiss - kisses fix - fixes wash - washes go - goes teach - teaches	Diss.	แต่หากว่าคำกริยานั้นลงท้ายด้วย ss, sh, ch, x, z และ o ให้เติม es หลังคำกริยา ดังนี้	10 วินาที
29.	Caption : The child kisses.	Diss.	The child kisses.	10 วินาที
30.	Caption : My mother washes.	Diss.	My mother washes.	10 วินาที
31.	Caption : The teacher teaches.	Diss.	The teacher teaches.	10 วินาที
32.	Caption : My father fixes.	Diss.	My father fixes.	10 วินาที

บทวิทัศน์

STORYBOARD

เรื่อง	Present Simple Tense			
ที่	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
33.	Caption : She goes.	Diss.	She goes.	10 วินาที
34.	cry - cries study - studies	Diss.	แต่หากกรณีคำกริยานั้นลงท้ายด้วย y และหน้า y เป็นพยัญชนะให้เปลี่ยน y เป็น i ก่อนแล้วจึงเติม es	10 วินาที
35.	She cries.	Diss.	She cries.	10 วินาที
36.	Malee studies.	Diss.	Malee studies.	10 วินาที
37.	play - plays buy - buys	Diss.	แต่ถ้าหน้า y เป็นสระให้เติม s เข้าไปได้เลย	10 วินาที
38.	Tom plays.	Diss.	Tom plays.	10 วินาที
39.	Tony buys.	Diss.	Tony buys.	10 วินาที
40.	Caption : Adverbs of time	Diss	Adverbs of time หรือ คำที่ใช้ในการบอกช่วงเวลา ซึ่งมักพบเป็นประจำได้แก่	10 วินาที
41.	always - เสมอๆ generally - โดยทั่วไป every day - ทุกๆวัน every week - ทุกๆสัปดาห์ often - บ่อยๆ usually - สม่ำเสมอ nowadays - ทุกวันนี้ sometimes - บางครั้ง	Diss	always / generally every day / every week often / usually nowadays / sometimes	12 วินาที

บทวิดิทัศน์				
STORYBOARD				
เรื่อง	Present Continuous Tense			
ที่	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
7.	CU. มาลีกำลังทานอาหาร	Cut	Malee is eating.	5 วินาที
8.	CU. สุดาทำการบ้าน	Cut	Suda is doing her homework.	5 วินาที
9.	CU. สมบูรณ์เล่นบาสเกตบอล	Cut	Somboon is playing basketball.	5 วินาที
10.	CU. แดงนั่งอยู่ใต้ต้นไม้	Cut	Dang is sitting under the tree.	5 วินาที
11.	CU. ปราณีคุยกับเพื่อน	Cut	Pranee is talking to her friend.	5 วินาที
12.	LS. ประวิทย์ กับ สมชาย	Cut	Somsak : It's time to class now. Let's go. Prawit : O.K.	5 วินาที
13.	CU. ประวิทย์ กับ สมชายถูกขังเดินไปห้องเรียน	Cut	(F/I) คนตรี (F/O) คนตรี	5 วินาที
14.	Caption : Verb Form. Subject + Verb to be + Verb. (เติม ing)	Cut	รูปแบบของ Present Continuous Tense ประกอบด้วย ประธาน, Verb to be และคำกริยาช่อง 1 เติม ing	5 วินาที
15.	Example	Cut	นักเรียนศึกษาประโยคต่อไปนี้นะคะ	5 วินาที
16.	MS. ภาพเด็กผู้หญิงกำลังว่ายน้ำในสระน้ำ	Cut	She is swimming in the pool.	5 วินาที
17.	MS. ภาพครูกำลังสอนหนังสือ	Cut	The teacher is teaching now.	5 วินาที
18.	MS. เด็กนักเรียนกำลังเรียนหนังสืออยู่ในห้อง	Cut	The students are learning in the classroom at the moment.	5 วินาที

บทวิดิทัศน์

STORYBOARD

เรื่อง		Present Continuous Tense			
ที่	ภาพ		เทคนิค	เสียง	เวลา
19.	MS. รถเมล์กำลังวิ่งเข้าจอดที่ป้ายหยุดรถ		Cut	The bus is stopping at the bus stop.	5 วินาที
20	LS. เด็กผู้ชายกำลังทำการบ้าน		Cut	Dang is doing his homework now.	5 วินาที
21.	Caption : การใช้ประธานและ V.to be		Cut	(F/I) คนตรี (F/O) คนตรี	5 วินาที
22.	He	is	Cut	ประธานที่เป็นเอกพจน์ใช้ is เช่น He is / She is / It is The boy is The girl is	8 วินาที
	She				
	It				
	The boy				
	The girl				
23.	You	are	Cut	ประธานที่เป็นพหูพจน์ใช้ are เช่น You are / We are / They are The boys are The girls are	8 วินาที
	We				
	They				
	The boys				
	The girls				
24.	I am		Cut	ส่วนประธาน I เราจะใช้เฉพาะกับ am เท่านั้น	3 วินาที
25.	I	am	Cut	(F/I) คนตรี (F/O) คนตรี	15 วินาที
	You	are			
	We				
	They				
	He	is			
	She				
	It				

บทวิดิทัศน์				
STORYBOARD				
เรื่อง	Present Continuous Tense			
ที่	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
26.	Caption : กฎการเติม ing หลังคำกริยา	Cut	ต่อไปเราจะมาเรียนรู้กันเกี่ยวกับ กฎการเติม ing หลังคำกริยานั้น ว่ามีวิธีการอย่างไร	5 วินาที
27.	กฎข้อที่ 1	Cut	โดยปกติ เติม ing หลังคำกริยา ได้ทันที	5 วินาที
28.	walk - walking	Cut	walking	3 วินาที
29.	go - going	Cut	going	3 วินาที
30.	do - doing	Cut	doing	3 วินาที
31.	sing - singing	Cut	singing	3 วินาที
32.	กฎข้อที่ 2	Cut	คำกริยาที่ลงท้ายด้วย e ให้ตัด e ทิ้ง ก่อนเติม ing	5 วินาที
33.	come - coming	Cut	coming	3 วินาที
34.	make - making	Cut	making	3 วินาที
35.	write - writing	Cut	writing	3 วินาที
36.	rise - rising	Cut	rising	3 วินาที
37.	กฎข้อที่ 3	Cut	คำกริยาพยางค์เดียวเสียงสั้น และมี สระอยู่หน้าพยัญชนะตัวสุดท้ายให้ ซ้อนพยัญชนะท้ายก่อนเติม ing เช่น	7 วินาที

บทวิทัศน์				
STORYBOARD				
เรื่อง	Past Simple Tense			
ที่	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
11.	LS. มงคล พุด	Cut	I ate pizza with my family At Central World Plaza.	4 วินาที
12.	CU. ประภาสดาว พุด	Cut	How about you, Kin?	4 วินาที
13.	CU. กิ่งพุด	Cut	I slept in the bed all day because I was sick.	4 วินาที
14.	Caption : Verb Form : Subject + Verb 2	Cut	รูปแบบของ Past Simple Tense ประกอบด้วย ประธาน และ คำกริยา ช่องที่ 2	4 วินาที
15.	Example	Cut	(F/I) คนตรี (F/O) คนตรี	4 วินาที
16.	CU. เด็กผู้ชายเดินอยู่ในสนาม	Cut	The boy walked in the field last Monday.	4 วินาที
17.	CU. เด็กผู้หญิงว่ายน้ำอยู่ในสระน้ำ	Cut	The girl swam in the pool yesterday.	4 วินาที
18.	CU. เด็กผู้ชายเล่นบาสเกตบอลกับ เพื่อนๆ	Cut	The boy played basketball with his friends two hours ago.	4 วินาที
19.	CU. สุดาทำการบ้าน	Cut	Suda did her homework yesterday evening.	4 วินาที
20.	CU. เด็กๆนั่งอยู่ใต้ต้นไม้	Cut	The children sat under the tree last week.	4 วินาที
21.	CU. ครูสอนหนังสืออยู่ในห้องเรียน	Cut	The teacher taught English in the classroom.	4 วินาที
22.	Caption : กฎการเปลี่ยนคำกริยา	Cut	ในการเปลี่ยนรูปคำกริยาให้เป็น ช่องที่ 2 สามารถทำได้ดังนี้	4 วินาที

บทวิดิทัศน์				
Storyboard				
เรื่อง	Past Simple Tense			
ที่	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
23.	กฎข้อที่ 1	Cut	เติม ed ทำยคำกริยาได้ทันที	4 วินาที
24.	walk - walked watch - watched jump - jumped	Diss.	walk - walked watch - watched jump - jumped	4 วินาที
25.	กฎข้อที่ 2	Diss.	กริยาช่องที่ 1 ที่ลงท้ายด้วย y และ หน้า y เป็นพยัญชนะ โดยเปลี่ยน y เป็น i ก่อนเติม ed	5 วินาที
26.	cry - cried carry - carried marry - married	Diss.	cry - cried carry - carried marry - married แต่หากหน้า y เป็นสระ ให้เติม ed ได้เลย เช่น	5 วินาที
27.	play - played stay - stayed enjoy - enjoyed	Diss.	play - played stay - stayed enjoy - enjoyed	5 วินาที
28.	กฎข้อที่ 3	Diss.	กริยาช่อง 1 ที่เป็นคำพยางค์เดียว สระตัวเดียว ลงท้ายด้วยพยัญชนะ ตัวเดียวต้องซ้อนพยัญชนะท้ายอีก ตัว ก่อนเติม ed	5 วินาที
29.	stop - stopped plan - planned wrap - wrapped	Diss.	stop - stopped plan - planned wrap - wrapped	5 วินาที

บทวิทัศน์

STORYBOARD

เรื่อง	Past Simple Tense			
ที่	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
30.	กฎข้อที่ 4	Diss.	คำกริยาบางตัวไม่มีการเติม ed แต่จะเปลี่ยนรูปหรือเปลี่ยนเสียง ออกไป เช่น	5 วินาที
31.	begin - began drink - drank	Diss.	begin - began drink - drank	4 วินาที
32.	run - ran sing - sang	Diss.	run - ran sing - sang	4 วินาที
33.	buy - bought see - saw	Diss.	buy - bought see - saw	4 วินาที
34.	teach - taught swim - swam	Diss.	teach - taught swim - swam	4 วินาที
35.	break - broke drive - drove	Diss.	break - broke drive - drove	4 วินาที
36.	ride - rode speak - spoke	Diss.	ride - rode speak - spoke	4 วินาที
37.	Caption : The man walked.	Diss.	The man walked.	3 วินาที
38.	Caption : They lived.	Diss.	They lived.	3 วินาที
39.	Caption : She swam.	Diss.	She swam.	3 วินาที
40.	Caption : The baby cried.	Diss.	The baby cried.	3 วินาที
41.	Caption : The bus stopped.	Diss.	The bus stopped.	3 วินาที

บทวิดิทัศน์

STORYBOARD

เรื่อง					Future Tense				
ที่	ภาพ			เทคนิค	เสียง		เวลา		
10.	CU. นักเรียนคนที่ 5 ตอบ			Cut	My father will drive me to Bangsaen.		3 วินาที		
11.	CU. ครูพูดชมนักเรียน			Cut	Very Good.		3 วินาที		
12.	Caption : Verb Form Subject + will, shall + V.1			Cut	รูปแบบของ Future Tense ประกอบด้วย ประธาน. will หรือ shall และ คำกริยาช่องที่ 1		3 วินาที		
13.	Example			Cut	นักเรียนศึกษารูปกริยาจากประธานต่อไปนี้จะคะ		3 วินาที		
14.	CU. ภาพเด็กจัดกระเป๋าเสื้อผ้า			Cut	I shall go to Pattaya tomorrow.		3 วินาที		
15.	CU. เด็กหลายคนถือลูกบอลเกดบอล			Cut	We shall play basketball soon.		3 วินาที		
16.	CU. เด็กผู้หญิงนั่งเขียนจดหมาย			Cut	She will have to send her letter on Monday.		3 วินาที		
17.	CU. เด็กผู้ชายยืนอยู่ที่ขอบสระน้ำ			Cut	I shall swim in this pool next week.		3 วินาที		
18.	Caption : กฎการใช้ will และ shall			Cut	ต่อไปเราจะมาเรียนเรื่องของการใช้ will, shall กันนะคะ		3 วินาที		
19.	I		shall	Cut	เราใช้ shall กับ I และ we เท่านั้น		3		
	We						วินาที		
20.	will			Cut	นอกเหนือจาก I และ we แล้ว ประธานตัวอื่นจะใช้ will เช่น		3 วินาที		
21.	I shall come tomorrow.			Cut	I shall come tomorrow.		3 วินาที		

บทวิดิทัศน์

STORYBOARD

เรื่อง

Future Tense

ที่	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
22.	You will be thirteen years old next year.	Cut	You will be thirteen years old next year.	3 วินาที
23.	Sombat and I will play football.	Cut	Sombat and I will play football.	3 วินาที
24.	We shall swim in this pool next week.	Cut	We shall swim in this pool next week.	3 วินาที
25.	They will work hard this term.	Cut	They will work hard this term.	3 วินาที
26.	Caption : Adverbs of time.	Cut	Adverbs of time หรือ คำที่ใช้ในการบอกช่วงเวลาซึ่งมักพบเป็นประจำได้แก่	3 วินาที
27.	tomorrow พรุ่งนี้ tomorrow morning พรุ่งนี้เช้า next month เดือนหน้า next Sunday วันอาทิตย์หน้า soon ในไม่ช้า next week สัปดาห์หน้า next year ปีหน้า in two years สองปีข้างหน้า	Cut	tomorrow tomorrow morning next month next Sunday soon next week next year in two years	10 วินาที
28.	I shall find him at home next Sunday.	Cut	I shall find him at home next Sunday.	3 วินาที
29.	Nipon will go to New York next year.	Cut	Nipon will go to New York next year.	3 วินาที

บทวิดิทัศน์				
STORYBOARD				
เรื่อง Future Tense				
ที่	ภาพ	เทคนิค	เสียง	เวลา
30.	Our teacher will begin a new lesson soon.	Cut	Our teacher will begin a new lesson soon.	3 วินาที
31.	You will stay at home tomorrow.	Cut	You will stay at home tomorrow.	3 วินาที
32.	The farmer will grow rice in the field next week.	Cut	The farmer will grow rice in the field next week.	3 วินาที
33.	How to make the sentences.	Diss	รูปแบบประโยคจะแบ่งออกเป็น ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ และ ประโยคคำถาม ก่อนอื่นเรามารู้ประโยค บอกเล่ากันก่อนนะคะ	3 วินาที
34.	Affirmative Form Subject + will, shall + Verb 1	Diss	ในการทำประโยคให้เป็นประโยค บอกเล่า มีสองส่วนที่สำคัญคือ ส่วนของประธาน will, shall และ ส่วนของคำกริยาในช่องที่ 1 ดังตัวอย่างต่อไปนี้	5 วินาที
35.	CU. เด็กยืนดูแผ่นซีดีในร้านค้า	Diss	The girl will buy CD next week.	3 วินาที
36.	CU. ผู้หญิงนั่งเขียนจดหมาย	Diss	Ladda will send the letter tomorrow.	3 วินาที
37.	CU. เด็กหลายคนยืนอยู่ข้างโต๊ะปิงปอง	Diss	They will play table tennis.	3 วินาที
38.	CU. เด็กผู้หญิงยืนอยู่หน้าสระดู สระว่ายน้ำ	Diss	She will swim in the pool tomorrow.	3 วินาที

ภาคผนวก ข

- **คุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**
- **ตัวอย่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**

คุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 4 เรื่อง มีค่าความเชื่อมั่นรวม 0.94 โดยสามารถแสดงให้เห็นแต่ละเรื่องได้ ดังแสดง

ตาราง 12 คุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบทเรียนวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเองทั้ง 4 เรื่อง

ข้อ	เรื่องที่ 1		เรื่องที่ 2		เรื่องที่ 3		เรื่องที่ 4	
	Present Simple Tense		Present Continuous Tense		Past Tense		Future Tense	
	ค่าความ ยากง่าย	ค่าอำนาจ จำแนก	ค่าความ ยากง่าย	ค่าอำนาจ จำแนก	ค่าความ ยากง่าย	ค่าอำนาจ จำแนก	ค่าความ ยากง่าย	ค่าอำนาจ จำแนก
1.	0.52	0.50	0.59	0.54	0.78	0.36	0.58	0.44
2.	0.48	0.50	0.74	0.40	0.77	0.26	0.65	0.38
3.	0.61	0.40	0.64	0.56	0.79	0.38	0.65	0.54
4.	0.62	0.34	0.61	0.50	0.56	0.32	0.63	0.46
5.	0.67	0.31	0.64	0.28	0.49	0.34	0.67	0.22
6.	0.54	0.46	0.45	0.22	0.75	0.34	0.48	0.20
7.	0.62	0.30	0.66	0.44	0.78	0.20	0.66	0.44
8.	0.34	0.20	0.46	0.28	0.57	0.58	0.48	0.24
9.	0.63	0.31	0.58	0.64	0.45	0.58	0.64	0.44
10.	0.46	0.26	0.53	0.50	0.54	0.68	0.58	0.32
11.	0.51	0.28	0.64	0.44	0.80	0.28	0.66	0.48
12.	0.50	0.22	0.35	0.34	0.45	0.54	0.53	0.38
13.	0.56	0.26	0.37	0.38	0.47	0.62	0.55	0.46
14.	0.49	0.28	0.51	0.46	0.76	0.36	0.51	0.46
15.	0.58	0.30	0.64	0.40	0.79	0.26	0.61	0.46
16.	0.57	0.20	0.62	0.48	0.75	0.22	0.63	0.46
17.	0.61	0.28	0.44	0.36	0.52	0.40	0.47	0.30
18.	0.45	0.24	0.38	0.40	0.54	0.32	0.43	0.30
19.	0.63	0.27	0.46	0.32	0.58	0.44	0.49	0.26
20.	0.56	0.38	0.43	0.34	0.50	0.40	0.46	0.28
ค่าความ เชื่อมั่น	0.69		0.81		0.82		0.80	

ตัวอย่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบเรื่องที่ 1 Present Simple Tense

วิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1. Jim sometimes.....
  - a. cry
  - b. crys
  - c. crise
  - d. cries
2. They .....for their friends every day.
  - a. brushes
  - b. play
  - c. wait
  - d. goes
3. My sister.....her homework every evening.
  - a. do
  - b. does
  - c. work
  - d. go
4. She always ..... in the bathroom.
  - a. sing
  - b. sings
  - c. sleep
  - d. play
5. Rain.....from the cloud.
  - a. speak
  - b. be
  - c. falls
  - d. walks
6. They .....their hands.
  - a. does wash
  - b. don't wash
  - c. wash not
  - d. washes
7. He .....her at the coffee shop.
  - a. doesn't meets
  - b. meets
  - c. is meet
  - d. meet
8. Soldiers always..... guns.
  - a. carry
  - b. has
  - c. make
  - d. do
9. Our teacher always ..... in front of the blackboard.
  - a. sit
  - b. sleep
  - c. stands
  - d. drinks
10. He and she ..... together every morning.
  - a. doesn't walks
  - b. walks
  - c. walking
  - d. don't walk
11. .... your father do his work carefully?
  - a. Do
  - b. Will
  - c. Does
  - d. Are
12. .... my parents..... the book every morning?
  - a. Do / read
  - b. Do / reads
  - c. Does / read
  - d. Does / reads
13. .... they.....the door every night?
  - a. Do / shut
  - b. Do / shuts
  - c. Does / shut
  - d. Does / shuts

14. ....Dang and Ladda.....there every evening?

- a. Does / sit   b. Does / sits   c. Do / sit   d. Do /sits

15. We.....our grandmother every year.

- a. visits   b. is visit   c. visit   d. are visit

16. My son.....his books to school every day.

- a. takes   b. take   c. does take   d. do take

17. Those women..... to the market every day.

- a. comes   b. go   c. goes   d. walks

18. ....she ..... breakfast at seven o'clock?

- a. Do / has   b. Do / have   c. Does / has   d. Does / have

19. Does she sing well?

- a. Yes, she is   b. Yes, she sing.   c. Yes, she does.   d. Yes, she do.

20. Do you believe her?

- a. No, I don't.   b. No, you don't.   c. No, I do.   d. No, you do.

.....

แบบทดสอบเรื่องที่ 2 Present Continuous Tense
 วิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1. The children.....home.
 a. is come   b. are comeing   c. are coming   d. is coming
2. He ..... a horse to a tree.
 a. is tying   b. is tieing   c. is ties   d. is tie
3. The cars.....in the street.
 a. is moveing   b. are moving   c. is moving   d. are moveing
4. A : .....
 a. What is he doing?
 c. What is she doing?
 B : She is drinking.
 b. What is she eating?
 d. What are you doing?
5. Am I reading my book?
 a. Yes, he is.   b. No, he isn't.   c. Yes, you are.   d. No, I am not.
6. They .....the books.
 a. is opening   b. is openning   c. are opening   d. are opening
7. They are running.
 a. Are they walking?
 c. Where are they running?
 b. Are they running?
 d. What are they doing?
8. Yes, he is standing.
 a. Is he standing?
 c. What is he doing?
 b. Is he sitting?
 d. Where is he standing?
9. Please close the window.
 a. Yes, I am close the window.   b. I am close the window.
 c. I am closing the window.   d. I not closing the window.
10. No, he isn't singing.
 a. Are they singing?
 c. Is he singing?
 b. What is he?
 d. What is he doing?
11. They go to school every day.
 a. They are go to school.   b. They are going to school every day.
 c. They are going to school.   d. They goes to school every day.

12. The child runs to school.

a. The children are running to school.

b. The child is running to school.

c. The child are running to school.

d. The child is runing to school.
13. They brush their teeth in the morning.

a. They brushes their teeth in the morning.

b. They are brush their teeth in the morning.

c. They brushed their teeth in the morning.

d. They are brushing their teeth now.
14. These boys read the book every night.

a. These boys are reading the book every night.

b. These boys is read the book now

c. These boys are read the book now.

d. These boys are reading the book now.
15. They drink coffee every morning.

a. They is drink every night.

b. They are drinking every night.

c. They is drinking now.

d. They are drinking now.
16. His wife sits at the window every day.

a. His wife is sits at the window.

b. His wife are sits at the window.

c. His wife not sits at the window.

d. His wife is sitting at the window.
17. Dang buys a shirt every month.

a. Dang is buying a shirt.

b. Dang not buying a shirt.

c. Dang are not buying a shirt.

d. Dang was buying a shirt.
18. The bird flies every morning.

a. The bird is fly now.

b. The bird flying now.

c. The bird was flying now.

d. The bird is flying now.
19. We do our work every day.

a. We do not our work.

b. We are not do our work.

c. We done our work.

d. We are doing our work.
20. That baby cries every night.

a. That baby is crying now.

b. That baby cried last night.

c. That baby are cry.

d. That baby is cry now.
- .....

แบบทดสอบเรื่องที่ 3 Past Tense
 วิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1. It rains hard.
  - a. It is raining hard.
  - b. It rained hard yesterday.
  - c. It was rain hard yesterday.
  - d. It rains hard.
2. We play with them every Sunday.
  - a. We are playing with them.
  - b. We are playing with them.
  - c. We play with them last Sunday.
  - d. We played with them last Sunday.
3. Is the car stopping here?
  - a. The car stopped here.
  - b. The car is stopping here.
  - c. Does the car stop here?
  - d. The car stop here.
4. He .....loudly.
  - a. speaks
  - b. speaked
  - c. spoke
  - d. speak
5. She .....under the tree.
  - a. sits
  - b. sited
  - c. sat
  - d. is sitting
6. Dang.....a good boy.
  - a. is
  - b. has
  - c. was
  - d. are
7. She .....him in Paris.
  - a. married
  - b. marry
  - c. is marry
  - d. was marry
8. Preecha ..... at the bird last week.
  - a. looks
  - b. has looked
  - c. was look
  - d. looked
9. .... they ..... another table last night?
  - a. Did / wanted
  - b. Are / want
  - c. Did / want
  - d. Were / wants
10. .... she .....him yesterday?
  - a. Did / see
  - b. Did / saw
  - c. Did / sees
  - d. Did / seen
11. .... Dang ..... football with you yesterday.
  - a. Did / play
  - b. Did / run
  - c. Did / played
  - d. Did / saw
12. He ..... to England last year.
  - a. travel
  - b. traveled
  - c. travels
  - d. was traveling

13. They ..... not .....that mountain last night.

- a. did / climb   b. did / climbs   c. did / climbed   d. did / climbing

14. You ..... not ..... television yesterday.

- a. did / watch   b. did / watches   c. did / watched   d. did / saw

15. Our parents ..... want milk yesterday.

- a. done   b. does not   c. do not   d. did not

16. They walked to the zoo.....

- a. now   b. an hour ago   c. every day   d. next week

17. Did you see him .....

- a. every night   b. tonight   c. last night   d. now

18. Did Dang .....early yesterday.

- a. came   b. come   c. comes   d. was come

19. ....he able to send the letter last week?

- a. Is   b. Was   c. Were   d. Are

20. My father .....some water in the vase a few days ago.

- a. put   b. puts   c. is putting   d. puted

.....

แบบทดสอบเรื่องที่ 4 Future Tense
 วิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1. I.....back soon.
 a. was coming   b. shall come   c. will comes   d. comes
2. We.....a letter tonight.
 a. shall write   b. am write   c. write   d. writing
3. He.....do it for you tonight.
 a. shall not   b. will not   c. is not   d. not
4. Will he buy a new car?
 a. Yes, he is.   b. No, he isn't.   c. Yes, he will.   d. No, he not.
5. I promise you ..... have a reward.
 a. will   b. shall
6. They.....like their new home.
 a. will   b. shall
7. You.....do as you are told.
 a. will   b. shall
8. ....you be able to finish it next week?
 a. Will   b. Shall
9. ....he be sixteen or eighteen on his next birthday?
 a. Will   b. Shall
10. We shall arrive there.....
 a. now   b. every day   c. tomorrow   d. yesterday
11. I shan't see him.....
 a. now   b. tomorrow   c. at this moment   d. last week
12. We will come again.....
 a. next Sunday   b. right now   c. yesterday   d. every Sunday
13. She's going to marry him.....
 a. last week   b. next week   c. every week   d. each week
14. ....you stay at home tomorrow evening?
 a. Do   b. Will   c. Shall   d. Are

15. wait¹ / We² / him³ / will⁴ / for⁵

- a. 2 1 4 5 3   b. 3 1 4 2 5   c. 1 2 3 4 5   d. 2 4 1 5 3

16. I¹ / shall² / ask³ / him⁴ / a⁵ / few questions⁶

- a. 1 3 2 5 6 4   b. 1 2 3 4 5 6   c. 6 5 4 3 2 1   d. 4 2 3 1 5 6

17. next week¹ / will² / come back³ / They⁴

- a. 2 1 4 3   b. 3 1 2 4   c. 4 2 3 1   d. 1 3 2 4

18. soon¹ / will² / visit³ / her⁴ / old aunt⁵ / She⁶

- a. 6 2 3 4 5 1   b. 1 4 2 3 6 5   c. 6 4 2 3 1 5   d. 5 1 4 2 3 6

19. My father¹ / will² / the doctor³ / see⁴ / tomorrow⁵

- a. 5 1 3 4 2   b. 1 2 4 3 5   c. 4 1 3 2 5   d. 3 4 5 1 2

20. We¹ / shall² / not³ / write⁴ / any letters⁵

- a. 3 1 4 5 2   b. 5 3 4 2 1   c. 3 1 4 2 5   d. 1 2 3 4 5

ภาคผนวก ค

- แบบประเมินคุณภาพรายการวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง ด้านเนื้อหา
- แบบประเมินคุณภาพรายการวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง ด้านสื่อ

แบบประเมินบทเรียนวีดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง
เรื่องที่ .....
ด้านเนื้อหา

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 5

หมายถึง

มีคุณภาพดีมาก
- ระดับ 4

หมายถึง

มีคุณภาพดี
- ระดับ 3

หมายถึง

มีคุณภาพพอใช้
- ระดับ 2

หมายถึง

มีคุณภาพต้องปรับปรุง
- ระดับ 1

หมายถึง

มีคุณภาพใช้ไม่ได้

รายการ	ระดับของคุณภาพ				
	1	2	3	4	5
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง					
1.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์					
1.2 ลำดับขั้นการนำเสนอเนื้อหา					
1.3 ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา					
1.4 ความน่าสนใจในการดำเนินเรื่อง					
2. ความถูกต้องและความสัมพันธ์					
2.1 ความถูกต้องชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา					
2.2 การใช้ไวยากรณ์					
2.3 ความชัดเจนในการนำเสนอ					
2.4 การจัดลำดับเนื้อหา					
3. การจัดโครงสร้างของเนื้อหา					
3.1 ความชัดเจนของขั้นตอน					
3.2 ความน่าสนใจของเนื้อหาและแรงจูงใจ					
3.3 ความยาก – ง่ายของเนื้อหา					
3.4 ความสอดคล้องในการใช้ภาพประกอบ					
4. แบบฝึกหัดระหว่างเรียน และแบบทดสอบ					
4.1 ความเหมาะสมของแบบฝึกหัด					
4.2 ความยาก – ง่ายของแบบฝึกหัด					
4.3 ความยาก – ง่ายของแบบทดสอบ					
4.4 ความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน					

ข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

แบบประเมินรายการวิดิทัศน์เรียนด้วยตนเอง
เรื่องที่ .....

ด้านสื่อ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 5

หมายถึง

มีคุณภาพดีมาก
- ระดับ 4

หมายถึง

มีคุณภาพดี
- ระดับ 3

หมายถึง

มีคุณภาพพอใช้
- ระดับ 2

หมายถึง

มีคุณภาพต้องปรับปรุง
- ระดับ 1

หมายถึง

มีคุณภาพใช้ไม่ได้

รายการ	ระดับของคุณภาพ				
	1	2	3	4	5
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง					
1.1 ครอบคลุมวัตถุประสงค์					
1.2 ลำดับขั้นการนำเสนอเนื้อหา					
1.3 ความถูกต้องของเนื้อหา					
1.4 ความน่าสนใจ					
2. ภาพประกอบ ภาษา และ เสียงประกอบ					
2.1 ภาพที่ใช้ประกอบบทเรียนตรงตามเนื้อหา					
2.2 เสียงบรรยายที่ใช้ประกอบบทสนทนามีความชัดเจน					
2.3 ความเหมาะสมของเสียงดนตรี					
2.4 ความชัดเจนของเสียงบรรยาย					
2.4 ความเข้าใจของภาษาที่ใช้ประกอบบทเรียน					
3. ตัวอักษรและสี					
3.1 รูปแบบตัวอักษรที่นำเสนอ					
3.2 ขนาดตัวอักษรที่ประกอบบทเรียน					
3.3 ขนาดของภาพและกราฟิกที่ใช้ประกอบบทเรียน					
3.4 สีพื้นของภาพประกอบบทเรียน					
3.5 สีของตัวอักษรที่ใช้ประกอบ					

ข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาญชัย อินทรสุนานนท์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อติสรา เจริญวานิช	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกศินี โชติกเสถียร	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาภาษาอังกฤษ

1. พันเอกหญิง พวงจันทร์ คงคาเพชร	กองวิชาอักษรศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
2. นางสาวสุดา แสงศรี	หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ โรงเรียนศรีวิกรม์
3. นายพรชัย โคตะรักษ์	หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ โรงเรียนเปรมฤดีศึกษา

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ – สกุล	นายนิพนธ์ บริเวธานันท์
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2516
ภูมิลำเนา	227 ซอยสุขุมวิท 48 เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110
ที่อยู่ปัจจุบัน	227 ซอยสุขุมวิท 48 เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนศรีวิกรม์ 1020 เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110
ประวัติการศึกษา	
2535	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมคงคา
2539	ครุศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาโทจิตวิทยาการแนะแนว สถาบันราชภัฏธนบุรี
2547	ศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร